

AJPPA

วารสารวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

สมาคมวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

อาคารพระราชมณเฑียร (นคร เขมปาลี)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เลขที่ 79 หมู่ 1 ต.พุดไทยอิน

ต.ลำไทร อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา 13170

โทร. 091-969-1539

E-mail: journal.ajppa@mcu.ac.th

วารสารวิชาการ
รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

ปีที่ 4 ฉบับที่ 3 กันยายน-ธันวาคม 2565 Vol. 4 No. 3 September-December 2022

วารสารวิชาการ รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

ACADEMIC JOURNAL OF POLITICAL SCIENCE AND PUBLIC ADMINISTRATION

ปีที่ 4 ฉบับที่ 3 กันยายน-ธันวาคม 2565 Vol. 4 No. 3 September-December 2022

A
J
P
P
A

วารสารวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

สมาคมวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Vol. 4
No. 3

วารสารวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

Academic Journal of Political Science and Public Administration

ปีที่ 4 ฉบับที่ 3 กันยายน – ธันวาคม 2565

จำนวนพิมพ์ : 10 เล่ม

กำหนดการเผยแพร่ ปีละ 3 ฉบับ

ฉบับที่ 1 มกราคม – เมษายน

ฉบับที่ 2 พฤษภาคม – สิงหาคม

ฉบับที่ 3 กันยายน – ธันวาคม

วัตถุประสงค์

วารสารฯ มีนโยบายรับตีพิมพ์บทความคุณภาพสูงในด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือคณาจารย์ นิสิต นักศึกษา และนักวิจัยทั้งในและนอกสถาบัน

ที่ปรึกษาวารสารวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

พระเทพวัชรบัณฑิต, ศ.ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระเทพพรเมธี, รศ.ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระสุวรรณหเมธากรณ์, ผศ.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระเมธีธรรมมาจารย์, รศ.ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระเทพเวที, รศ.ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระโสภณวชิราภรณ์, ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระอุดมสิทธิธนายก, รศ.ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

รศ.ดร.สุรพล สุขะพรหม

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บรรณาธิการ:

รศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้ช่วยบรรณาธิการ:

พระมหากฤษฎา กิตติโสภณ, ผศ.ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

หัวหน้ากองบรรณาธิการ:

อาจารย์ ดร. สุภัทรชัย สีสะไบ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ทีมบรรณาธิการ:

พระเมธาวิเชียรสร, รศ.ดร.

ศ.ดร.บุญทัน ดอกไธสง

ศ.ดร.จำนง อติวัฒนสิทธิ์

รศ.ดร.สุรพล สุธะพรหม

รศ.ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์

ผศ.ดร.พงษ์พัฒน์ จิตตานุรักษ์

ผศ.ดร.อภิญา ฉัตรช่อฟ้า

รศ.ดร.ภูมิ มูลศิลป์

รศ.ดร.ว่าที่ พ.ต.สวัสดิ์ จิรภูมิติกาล

รศ.ดร.วันทนา เนาวรัตน์

ผศ.ดร.ตระกูล จิตวัฒนากร

ผศ.ดร.บุษกร วัฒนบุตร

ผศ.ดร.ทวนธง ครุฑจ้อน

ผศ.ดร.ธเนศพล อินทร์จันทร์

ผศ.ดร.เสกสรรค์ สนวา

ผศ.ดร.วิภาณี เมื่อกบัวขาว

ผศ.ดร.สมคิด ดวงจักร

ผศ.ดร.มยุรี รัตนเสริมพงศ์

ผศ.ดร.กมลวรรณ วรรณธำ

ดร.ฉัตรณรงค์ศักดิ์ สุธรรมดี

ดร.ณัฐนันท์ จิรจิณมิตร

ดร.ชฎิล โรจนานนท์

ดร.สิริพัฒน์ ลาภจิตร

ดร.พัทธนันท์ ตลาดทรัพย์

อ.พินันท์ ลาตบัวขาว

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

กระทรวงยุติธรรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

มหาวิทยาลัยทักษิณ

มหาวิทยาลัยพิษณุโลก

มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

วิทยาลัยพิษณุบัณฑิต

กองจัดการ:

พระมหาสมชาย ขนติสรโณ

อาจารย์ ดร. นิกิร ศรีราช

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ศิลปิน:

ผศ.ดร. สุริยา รักษาเมือง

ผศ.ดร. ประสิทธิ์ พุทธศาสน์ศรีธา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

การเงิน:

อาจารย์ ดร. สุมาลี บุญเรือง
นางสาวพัชรี หาลาง

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ฝ่ายกฎหมาย:

รศ.ดร. ธัชชนันท์ อิศรเดช

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สำนักงาน:

สำนักงานสมาคมวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

สมาคมวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

อาคารพระราชมัยไมตรี (นคร เขมปาลี) ชั้น 4 เลขที่ 79 หมู่ที่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอลำปลายมาศ

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170 โทร. 0919691539

จัดพิมพ์โดย:

โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170

โทร. 035-248-000 ต่อ 8555, 8556, 5541. แฟกซ์. 035-248-000 ต่อ 8545

วารสารวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

Academic Journal of Political Science and Public Administration

Vol.4 No.3 September – December 2022

Number of prints: 10 copies

Release Date Is 3 Copies Per Year.

Issue 1 January – April.

Issue 2 May – August.

Issue 3 September – December.

Objective:

The journal has a policy to publish high-quality articles in political science and public administration. The target groups are faculty members, students, and researchers both inside and outside the institution.

Advisory Board of Journal

Prof. Dr. Phra Thepwatcharabundit
 Assoc. Prof. Dr. Phra Theppawaramethi
 Asst. Prof. Phra Suwanmethaphorn
 Assoc. Prof. Dr. Phra Medhidhammajan
 Assoc. Prof. Dr. Phra Thepwethi
 Phra Sophonvachiraphorn
 Assoc. Prof. Dr. Phra Udomsithinayok
 Assoc. Prof. Dr. SuraponSuyaporm

Mahachulalongkornrajavidyalaya University
 Mahachulalongkornrajavidyalaya University
 Mahachulalongkornrajavidyalaya University
 Mahachulalongkornrajavidyalaya University
 Mahachulalongkornrajavidyalaya University
 Mahachulalongkornrajavidyalaya University
 Mahachulalongkornrajavidyalaya University
 Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Editor:

Assoc. Prof. Dr. Kiattisak Suklueang

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Assistant Editor:

Asst. Prof. Dr. Phramaha Krisada Kittisobha

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Editor in Chief:

Dr. Suphattharachai Sisabai

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Editorial Team:

Assoc. Prof. Dr. Phramedhavinaiyaros

Mahamakut Buddhist University

Prof. Dr. Boonton Dockthaisong

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Prof. Dr. Chamnong Adivadhanasit

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Asst. Prof. Dr. Suriya Raksamueng

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Assoc. Prof. Dr. Toemsak Thongin

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Asst. Prof. Dr. Phongphat Chittanurak

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Asst. Prof. Dr. Apinyar Chatchorfa

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Assoc. Prof. Dr. Sawat Chirattitikan

Ministry of Justice

Assoc. Prof. Dr. Wanthana Naowan

Phra Nakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

Asst. Prof. Dr. Trakool Jitwattanakorn

North Bangkok University

Asst. Prof. Dr. Busakorn Watthanabut

North Bangkok University

Asst. Prof. Dr. Thuanthong Krutchon

Thaksin University

Asst. Prof. Dr. Tanesphol Injun

Phitsanulok University

Asst. Prof. Dr. Seksan Sonwa

Roi Et Rajabhat University

Asst. Prof. Dr. Wipavane Phueakbuakhao

Phetchaburi Rajabhat University

Asst. Prof. Dr. Somkhit Duangchak

Chom Bueng Rajabhat University

Asst. Prof. Dr. Mayuree Rattanasermphong

Thepsatri Rajabhat University

Asst. Prof. Dr. Kamonwan Wanthanang

Phra Nakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

Dr. Chatnarongsuk Suthamdee

Chaiyaphum Rajabhat University

Dr. Nadthanan Chirakitnimit

Chiang Mai University

Dr. Chadin Rochananonda

Chulalongkorn University

Dr. Siriphat Lapchit

Surindra Rajabhat University

Dr. Phatthanan Taladsub

Khon Kaen University

Pinan Ladbuakhao

Pitchayabundit College

Management Division:

Phramaha Somchai Khantisarano

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Dr. Nigorn Srirat

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Fine arts:

Asst. Prof. Dr. Suriya Raksamueng

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Asst. Prof. Dr. Prasit Phutthasatsattha

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Finance Subdivision:

Dr. Sumalee Boonrueang

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Miss Paschree Halang

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Legal Subdivision:

Assoc. Prof. Dr. Tatchanan Isaradej

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Office:

The Office JOURNAL OF POLITICAL SCIENCE AND PUBLIC ADMINISTRATION

Political Science and Public Administration

79 Moo 1, Lam Sai, Wang Noi, Ayutthaya 13170

Published by:

Mahachulalongkornrajavidyalaya University Printing House

79 Moo 1, Lam Sai, Wang Noi, Ayutthaya. 13170.

Call. 035-248 - 000, ext. 8555,8556,5541 Fax. 035-248-000. ext. 8545.

**คณะกรรมการกลั่นกรองบทความ :
วารสารวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์**

ARTICLE REVIEW BOARD:

ACADEMIC JOURNAL OF POLITICAL SCIENCE AND PUBLIC ADMINISTRATION

1. พระพรหมบัณฑิต, ศ.ดร.
Prof. Dr. Phra Brahmaphundit	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
2. พระธรรมรัตนารักษ์, ดร.
Dr. Phra Thammaratanaporn	วัดเขียนเขต จังหวัดปทุมธานี
Wat Khian Khet, Pathum Thani Province
3. พระเทพวัชรบัณฑิต, ศ.ดร.
Prof. Dr. Phra Thepvatjarabundit	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
4. พระเทพปริยัติเมธี, รศ.ดร.
Assoc. Prof. Dr. Phratheppariyattimethi	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
5. พระราชวัลลาจารย์, ดร.
Dr. Phra Rajwallapajan	วัดหนองหอย จังหวัดราชบุรี
Wat Nong Hoi, Ratchaburi Province
6. พระเมธาวิเชียร, รศ.ดร.
Assoc. Prof. Dr. Phramedhavinaiyaros	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
Mahamakut Buddhist University
7. พระสมุทรโฆษโกศล, ดร.
Dr. Phra Samut Wachirasopon	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
8. พระพิพัฑฒโรดม
Phra Phiphatphatcharodom	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
9. พระครูปริยัติกิตติธำรง, รศ.ดร.
Assoc. Prof. Dr. Phrakru Pariyatkittithamrong	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
10. พระอุดมสิทธินายก, ผศ.ดร.
Asst. Prof. Dr. Phra Udomsittinayok	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
11. พระเมธีวรารักษ์
Phra Metheewaraporn	วัดพนัญเชิงวรวิหาร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
Wat Phananchong Worawihan, Ayutthaya
12. พระครูโอสถสมณทกิตต์, ผศ.ดร.
Asst. Prof. Dr. Phrakhu Opasnonthakit	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
13. พระครูนนทกิจโกศล, ดร.
Dr. Phrakru Nonthakitkosol	วัดอ่วมองประชาชนภูมิ จังหวัดนนทบุรี
Wat Uam Ong Prachanarimit, Nonthaburi
14. พระครูโกศลธรรมานุสิฐ, ดร.
Dr. Phrakhu Kosol Thammanusit	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
15. พระครูพิศิษฐ์ประชาณาท, ดร.
Dr. Phrakhu Phisitprachanat	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University

16. พระครูวิสุทธิศีลาภิวัฒน์, ดร.
Dr. Phrakhru Wisutsilapiwat	วัดไผ่ล้อม จังหวัดสระบุรี
Wat Phai Lom, Saraburi Province
17. พระครูปลัดปัญญาจารย์, ศ.ดร.
Prof. Dr. Phakhrupalad Panyaworawat	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
18. พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร, รศ.ดร.
Assoc. Prof. Dr. Phramaha Somboon Uddhikaro	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
19. พระครูสังฆรักษ์จักรกฤษณ์ ภูริปัญญา, ผศ.ดร.
Asst. Prof. Dr. Phrakhru Sangkharakchakrit Phuripanyo	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
20. พระคมสัน ฐิตเมธโส, ผศ.
Asst. Prof. Phra Khomsan Titamataso	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
21. พระมหาภุชญา กิตติโสภโณ, ผศ.ดร.
Asst. Prof. Dr. Phramaha Krisada Kittisobhano	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
22. พระครูวินัยธรเอก ชินวิโส, ดร.
Dr. Phrakhruvinaithon Ekk Jinawangso	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
23. ศาสตราจารย์ ดร. บุญทัน ดอกไธสง
Prof. Dr. Boonton Dockthaisong	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
24. ศาสตราจารย์ ดร. จำนงค์ อติวัฒน์สิทธิ์
Prof. Dr. Chamnong Adivadhanasit	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
25. ศาสตราจารย์ ดร. ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์
Prof. Dr. Thirapat Serirangsan	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
Sukhothai Thammathirat Open University
26. รองศาสตราจารย์ อนุภูมิ ไชวงเขม
Assoc. Prof. Anuphum Sowkasem	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
27. รองศาสตราจารย์ ดร. โกนิฐ์ ศรีทอง
Assoc. Prof. Dr. Konit Sithong	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
28. รองศาสตราจารย์ ดร. อภินันท์ จันทะนี
Assoc. Prof. Dr. Aphinant Chantanee	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
29. รองศาสตราจารย์ ดร. วิวัฒน์ หามนตรี
Assoc. Prof. Dr. Wiwat Harmontree	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
30. รองศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ บุญปู
Assoc. Prof. Dr. Somsak Bunpu	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
31. รองศาสตราจารย์ ดร. สมชัย ศรีนอก
Assoc. Prof. Dr. Somchai Sino	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
32. รองศาสตราจารย์ ดร. สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย
Assoc. Prof. Dr. SutthiPhong Siwichai	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
33. รองศาสตราจารย์ ดร. สมาน นามสนิท
Assoc. Prof. Dr. Saman Ngamsanit	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University

34. รองศาสตราจารย์ ดร. ทัชชนันท์ อิศรเดช
Assoc. Prof. Dr. Tatchanan Isaradej
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
35. รองศาสตราจารย์ ดร. สุรินทร์ นิตามังกูร
Assoc. Prof. Dr. Surin Nitamangkoon
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
36. รองศาสตราจารย์ ดร. พิเชฐ ทังโต
Assoc. Prof. Dr. Phichet Thangto
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
37. รองศาสตราจารย์ ดร. ภัทรพล ใจเย็น
Assoc. Prof. Dr. Pattarapol Chaiyen
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
38. รองศาสตราจารย์ ดร. เต็มศักดิ์ ทองอินทร์
Assoc. Prof. Dr. Toemsak Thongin
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
39. รองศาสตราจารย์ วราคม ที่สุกะ
Assoc. Prof. Warakhom Thisuka
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
Mahamakut Buddhist University
40. รองศาสตราจารย์ ดร. ชัยยุทธ ชินอกุล
Assoc. Prof. Dr. Chaiyuth Chinokul
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
National Institute of Development Administration
41. รองศาสตราจารย์ ดร. โยธิน แสงวงดี
Assoc. Prof. Dr. Yothin Sawaengdee
มหาวิทยาลัยมหิดล
Mahidol University
42. รองศาสตราจารย์ ดร. ธีรโชติ เกิดแก้ว
Asst. Prof. Dr. Teerachoot Kerdkaew
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
Hua Chiew Chalermprakiet University
43. รองศาสตราจารย์ พัฒนา เรือนใจดี
Assoc. Prof. Phatthana Rueanchaidee
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
Ramkhamhaeng University
44. รองศาสตราจารย์ ดร. วาสนา แก้วหล้า
Assoc. Prof. Dr. Wasana Kaewla
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
Surin Rajabhat University
45. รองศาสตราจารย์ ดร. สุวิญ รักษัตย์
Assoc. Prof. Dr. Suwin Raksat
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
Mahamakut Buddhist University
46. รองศาสตราจารย์ ดร. ธีระพงษ์ แก่นอินทร์
Assoc. Prof. Dr. Thiraphong Kaenin
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
Prince of Songkla University
47. รองศาสตราจารย์ ดร. สรเสริญ อินทรรัตน์
Assoc. Prof. Dr. Sansoen Intarat
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
Suan Dusit University
48. รองศาสตราจารย์ ดร. จำเริญ ชูช่วยสุวรรณ
Assoc. Prof. Dr. Chamroen Chuchuaisuwan
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
Rajamangala University of Technology Srivijaya
49. รองศาสตราจารย์ ดร. ภักดี โพธิ์สิงห์
Assoc. Prof. Dr. Phakdi Phosing
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Mahasarakham Rajabhat University
50. รองศาสตราจารย์ ดร. สันญา เคนาภูมิ
Assoc. Prof. Dr. Sanya Khenaphum
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Mahasarakham Rajabhat University
51. รองศาสตราจารย์ ดร. ชลวิทย์ เจียรจิตต์
Assoc. Prof. Dr. Chonwit Chianchit
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
Srinakharinwirot University

52. รองศาสตราจารย์ ดร. ไพศาล สรรสวัสดิ์
Assoc. Prof. Dr. Phaisan Sansonwisut
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
Nakhon Sawan Rajabhat University
53. รองศาสตราจารย์ ดร. กาสัก เต๊ะขันหมาก
Assoc. Prof. Dr. Kasak Tekhanmak
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
Thepsatri Rajabhat University
54. รองศาสตราจารย์ ดร. ชวลิต สวัสดิ์ผล
Assoc. Prof. Dr. Chawalit Sawatphon
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
Suan Dusit Rajabhat University
55. รองศาสตราจารย์พิเศษ ว่าที่ พ.ต. ดร. สวัสดิ์ จิรัฏฐิติกาล
Assoc. Prof. Dr. Sawat Chirattthitikan
กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม
Department of Corrections, Ministry of Justice
56. รองศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา หล่อตระกูล
Assoc. Prof. Dr. Atchara Lotrakun
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
Phra Nakhon Si Ayutthaya Rajabhat University
57. รองศาสตราจารย์ ดร. สำเนียง เลื่อมใส
Assoc. Prof. Dr. Samniang Leurmsai
มหาวิทยาลัยศิลปากร
Silpakorn University
58. รองศาสตราจารย์ ดร. วันทนา เนาว์วัน
Assoc. Prof. Dr. Wanthana Naowan
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
Phra Nakhon Si Ayutthaya Rajabhat University
59. รองศาสตราจารย์ ดร. ศรชัย ท้าวมิตร
Assoc. Prof. Dr. Sornchai Taomitr
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
Mahamakut Buddhist University
60. รองศาสตราจารย์ ดร. สุกิจ ชัยมุสิก
Assoc. Prof. Dr. Sukit Chaimusik
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
Mahamakut Buddhist University
61. รองศาสตราจารย์ ดร. จิรายุ ทรัพย์สิน
Assoc. Prof. Dr. Chirayu Sapsin
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
Surindra Rajabhat University
62. รองศาสตราจารย์พิเศษ วิชัย ธรรมชอบ
Assoc. Prof. Wichai Thamchop
นักวิชาการอิสระ
Independent Scholar
63. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พลัปปึง คงชนะ
Asst. Prof. Dr. Phlapphueng Khongchana
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
Srinakharinwirot University
64. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มนตรี เพชรนาจักร
Asst. Prof. Dr. Montri Phetnachak
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
Prince of Songkla University
65. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วุฒินันท์ กันทะเตียน
Asst. Prof. Dr. Wutthinan Kanthatian
มหาวิทยาลัยมหิดล
Mahidol University
66. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วสิน ปัญญาวุฒตระกูล
Asst. Prof. Dr. Wasin Panyawutatrakun
มหาวิทยาลัยนเรศวร
Naresuan University
67. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทักษิณี เชนวิธิสุข
Asst. Prof. Dr. Thatsani Chenwithisuk
มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
Chandrakasem Rajabhat University
68. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชนสิทธิ์ สิทธิสูงเนิน
Asst. Prof. Dr. Chonsit Sitisungnoen
มหาวิทยาลัยศิลปากร
Silpakorn University
69. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สอาด บรรเจิดฤทธิ์
Asst. Prof. Dr. Sa-At Banchoetrit
มหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด
Stanford University

70. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรือโท ดร. อนันท์ ใจสมุทร
Asst. Prof. Lt. Jg. Dr. Anan Chaisamut
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Surat Thani Rajabhat University
71. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชยสร สมบุญมาก
Asst. Prof. Dr. Chayason Sombunmak
มหาวิทยาลัยนครพนม
Nakhon Phanom University
72. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุษกร วัฒนบุตร
Asst. Prof. Dr. Busakorn Watthanabut
มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
North Bangkok University
73. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมคิด ดวงจักร
Asst. Prof. Dr. Somkhith Duangchak
มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
Chom Bueng Rajabhat University
74. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญชู ภูศรี
Asst. Prof. Dr. Boonchoo Poosri
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
Ubon Ratchathani University
75. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิชชุกร นาครธน
Asst. Prof. Dr. Witchukon Nakathon
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
Phra Nakhon Si Ayutthaya Rajabhat University
76. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชัชวาล แอร่มหล้า
Asst. Prof. Dr. Chatchawan Araemla
มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
Chom Bueng Rajabhat University
77. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จตุภูมิ เขตจัตุรัส
Asst. Prof. Dr. Chatuphum Khetchatturat
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
Khonkaen University
78. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อุทัย สติมัน
Asst. Prof. Dr. Uthai Satiman
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
Suan Dusit University
79. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อภิชาติ พานสุวรรณ
Asst. Prof. Dr. Apichat Pansuwan
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University
80. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มนัสสวาส กุลวงศ์
Asst. Prof. Dr. Manassawas Kullawong
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ศรีวิชัย
Rajamangala University of Technology Srivijaya
81. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิภาณี เผือกบัวขาว
Asst. Prof. Dr. Wipavane Phueakbuakhao
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
Phetchaburi Rajabhat University
82. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เสกสรรค์ สนวา
Asst. Prof. Dr. Seksan Sonwa
มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
Roi Et Rajabhat University
83. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ผดุง วรรณทอง
Asst. Prof. Dr. Phadung Wanthong
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
84. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รัฐพล เย็นใจมา
Asst. Prof. Dr. Rattapol Yenjaima
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
85. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อธิวุฒิ หมั่นมี
Asst. Prof. Dr. Thitiwut Manmee
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
86. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒน์ รักขันโท
Asst. Prof. Dr. Suwatsan Ragkhanto
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
87. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ยุทธนา ปราณิต
Asst. Prof. Dr. Yuttana Praneet
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University

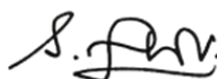
88. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรทิพย์ วรรณวิโรจน์
Asst. Prof. Dr. Phonthip Wannawiro	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
89. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ ธิลาว
Asst. Prof. Dr. Prasert Thilao	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
90. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุริยา รักษาเมือง
Asst. Prof. Dr. Suriya Raksamueng	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
91. ผศ.ดร. ประสิทธิ์ พุทธศาสน์ศรีธา
Asst. Prof. Dr. Prasit Phutthasatsattha	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
92. อาจารย์ ดร. อนงค์วิญา สาริบุตร
Dr. Anongwitya Saribut	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
Ramkhamhaeng University
93. อาจารย์ ดร. วียะดา วรานนท์วนิช
Dr. Wiyada Waranonwanit	มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
North Bangkok University
94. อาจารย์ ดร. กฤษณะ ทองแก้ว
Dr. Kitsana Thongkaeo	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Suratthani Rajabhat University
95. อาจารย์ ดร. จิตต์วิมล คล้ายสุบรรณ
Dr. Chitwimon Khlaisuban	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
Suan Dusit University

บทบรรณาธิการ

วารสารวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์นี้เป็นปีที่ 4 ฉบับที่ 3 ประจำเดือน กันยายน - ธันวาคม พ.ศ. 2565 คณะกองบรรณาธิการได้พิจารณาบทความโดยเสนอบทความต่อคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรอง (Peer Review) พิจารณาตรวจแก้ไขเพื่อความสมบูรณ์ของบทความก่อนการลงตีพิมพ์โดยคัดเลือกและกลั่นกรองบทความให้เกิดความสมบูรณ์และมีคุณภาพมากที่สุด ควบคู่กับการตีพิมพ์เผยแพร่ อีกทั้งเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทางวิชาการและเป็นการพัฒนาศักยภาพทางด้านการสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการ

กองบรรณาธิการขอขอบคุณคณะกรรมการกลั่นกรองบทความทุกท่านที่ได้ใช้ความเพียรพยายามชี้แนะให้มีการปรับปรุงแก้ไขงานของแต่ละท่านให้ออกมาได้อย่างถูกต้อง น่าอ่านเป็นประโยชน์ต่อแวดวงวิชาการ และท้ายสุดขอขอบคุณเจ้าของผลงานทางวิชาการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้ทำให้มีวารสารฉบับนี้มีคุณค่าทางวิชาการที่นำไปสู่การปฏิบัติและเผยแพร่ในวงกว้างและโปรดติดตามฉบับต่อไป

ด้วยความปรารถนาดียิ่ง

(รศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือ)

บรรณาธิการวารสารวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

สารบัญ

๓๐-----๑๔	
กองบรรณาธิการ	(1)
คณะกรรมการกลั่นกรองบทความ	(7)
บทบรรณาธิการ	(13)
สารบัญ	(14)
บทความวิจัย : ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำฐานข้อมูลขนาดใหญ่มาปรับใช้สำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพ การทำงานของกรมทางหลวง <i>วิศิษฐ์สร เอกกิตตินันท์</i> 1	
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการทรัพยากรมนุษย์เชิงพุทธเพื่อสร้างความผูกพันต่อ องค์กรของธุรกิจหลักทรัพย์ <i>วีรภัทร สภากาญจน์</i> 19	
ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรศาลปกครอง <i>ปิยะ ปะดังทา</i> 33	
วิเคราะห์สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองตามแนวพุทธศาสตร์ <i>พระเทพปริยัติเมธี (สฤษฏ์ สิริธโร)</i> 46	
สภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในระบอบ ประชาธิปไตยที่มีผลต่อการเลือกตั้งทั่วไป <i>สุมาลี บุญเรือง</i> 62	
ภาคผนวก	76
คำแนะนำสำหรับผู้แต่ง	77

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำฐานข้อมูลขนาดใหญ่มาปรับใช้สำหรับ
การเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของกรมทางหลวง*

Factors Affecting the Big Data Application for Effectiveness
Enhancement of the Department of Highways

วิศิษฐ์สร เอกกิตตินันท์

Wisitsorn Ekkittinan

บริษัท วีบิลท์ สตอรี่ จำกัด

We Built Story Company Limited

E-mail: wisitsorn@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำฐานข้อมูลขนาดใหญ่มาปรับใช้สำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของกรมทางหลวง โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างเป็นข้าราชการ พนักงานข้าราชการ และลูกจ้างประจำของกองทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง กรมทางหลวง จำนวน 430 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามซึ่งมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.983 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสำรวจ และรูปแบบสมการโครงสร้าง และใช้สถิติเชิงพรรณนา การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป วิเคราะห์เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดล และการวิเคราะห์ขนาดของอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมด้วยโปรแกรมสถิติขั้นสูง

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำฐานข้อมูลขนาดใหญ่มาปรับใช้สำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของกรมทางหลวง ปัจจัยที่มีคะแนนสูงที่สุดคือ ด้านอิทธิบาท 4 มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.86 ประกอบด้วย ตั้งใจทำจิตตะ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.91 รองลงมาคือ พากเพียรทำวิริยะ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.90 เข้าใจทำวิมังสา ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.88 และพอใจทำฉันทะ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.74 รองลงมาคือ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.67 ความรู้ความเข้าใจในฐานข้อมูลขนาดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.62 และปัจจัยการบริหาร มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.56 ตามลำดับ

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผล; ฐานข้อมูลขนาดใหญ่; ประสิทธิภาพการทำงาน

* Received July 30, 2022; Revised August 20, 2022; Accepted August 24, 2022

Abstract

The objectives of this research were to study factors affecting the big data application for the effectiveness enhancement of the Department of Highways, conducted with the quantitative research. Data were collected from 430 samples who were officers, staff, and permanent employees of the Inter-City Special High Ways Division, the Department of Highways with the questionnaires that had reliability values at 0.983 and analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation and survey factor analysis and structural equation model. Descriptive statistics were used to analyze correlation coefficients with a high-level statistics program to examine the consistency of the model and to analyze the effect sizes of direct and indirect variables.

Findings were as follows: Factors that affected the big database application for the effectiveness enhancement of the Department of Highways with the highest scores was Iddhipāda 4 with a mean value of 3.86, consisting of Citta, attention, with a mean value of 3.91, secondly was Viriya, effort with the mean value at 3.90, Vīmaṃsā, the understanding was at 3.88 and Chanda, aspiration with the mean value at 3.74. The second factor was work efficiency with a mean value of 3.67, comprehension of the big data base with a mean value of 3.62, and management factor had a mean value of 3.56 accordingly.

Keywords: factors affecting; Big Data; Enhancing Effectiveness

บทนำ

การจะใช้งาน ฐานข้อมูลขนาดใหญ่ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องมีการศึกษาถึง องค์ประกอบของฐานข้อมูลดังกล่าวเสียก่อนซึ่งเรียกว่า 5V+1C อันประกอบด้วย 1. Volume หรือ ปริมาณ หมายถึงการที่ข้อมูลจะมีปริมาณที่มากมายมหาศาลจนไม่สามารถ บอกได้ถึงจำนวนที่แน่นอน 2. Velocity หรือ ความเร็ว หมายถึงการที่ข้อมูลนั้นจะมีการ เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเป็นอย่างมาก 3. Variety หรือ หลากหลาย หมายถึงการที่ข้อมูล นั้นจะมีความหลากหลาย โดยไม่ใช่เพียงความหลากหลายทางกายภาพ แต่เป็นได้ในทุก ๆ

รูปแบบ ไม่ว่าจะเป็น เนื้อหา ช่องทางที่เผยแพร่ข้อมูลนั้น การจัดเก็บข้อมูลนั้น รูปแบบในการเผยแพร่ เป็นต้น 4. Veracity หรือ ความซื่อตรง หมายถึงการที่ข้อมูลเหล่านั้นเป็นข้อมูลที่จริงแท้ในตัวเอง โดยที่ความจริงแท้นี้หมายถึงเป็นข้อมูลที่ปรากฏขึ้นแล้วอย่างจริงแท้ (แม้ว่าข้อมูลนั้นจะจริงหรือเท็จแต่ก็ได้มีการเกิดขึ้นแล้ว) แต่ข้อมูลนั้นจะเป็นข้อมูลที่มีคุณภาพและมีประโยชน์หรือไม่ก็แล้วแต่ว่าจะนำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้อะไรต่อไป 5. Variability ความแปรปรวนของข้อมูลที่ต้องมีค่าอยู่สูง 6. Complexity ความซับซ้อนของข้อมูลที่มีความซับซ้อนเกี่ยวพันต่อเนื่องอย่างหลีกเลี่ยงมิได้ (สมเกียรติ ปุ้ยสูงเนิน, 2558)

จากการศึกษาผู้วิจัยพบว่า ฐานข้อมูลขนาดใหญ่คือเครื่องมือที่ทรงพลังในการที่จะทำให้ประเทศสามารถพัฒนาได้อย่างก้าวกระโดด อีกนัยหนึ่งก็กล่าวได้ว่าเป็นดาบสองคมในเวลาเดียวกัน นั่นคือถ้าไม่สามารถที่จะทำการบริหารจัดการฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้เกิดการใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพจะทำให้เกิดการลงทุนที่ไม่เกิดประโยชน์อันใดขึ้นกับประเทศไทยเลยดังนั้นจึงสมควรที่จะค้นหาวิธีการ และแนวทางเพื่อให้เกิดการสูญเสียจากการลงทุนหรือทำให้การสูญเสียเหล่านั้นเกิดขึ้นน้อยที่สุด โดยจากการสังเกตและคิดวิเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยต่างๆพบว่าปัญหาที่ได้กล่าวไปข้างต้นเหตุเกิดขึ้นจากมนุษย์มิได้เกิดจากเครื่องจักร หรือการที่เป็นปัญหาของสภาวะทางจิตของมนุษย์อันส่งผลให้เกิดการกระทำที่ไม่แน่นอนและมีปัญหาเกิดขึ้นนั่นเอง ดังนั้นการนำหลักพุทธธรรมอันเป็นสิ่งจริงแท้ในโลกที่ได้รับการพิสูจน์และปฏิบัติกันมาอย่างต่อเนื่องช้านานมาประยุกต์ใช้เพื่อหาแนวคิดแนวปฏิบัติอันจะนำไปสู่การจัดทำต้นแบบสำหรับการใช้งานได้อย่างเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศ โดยหลักพุทธธรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงานให้ประสบความสำเร็จก็คือ หลักอิทธิบาท 4 อันประกอบด้วย ฉันทะ คือความพอใจในฐานะเป็นสิ่งที่ตนถือว่าดีที่สุดที่มนุษย์เราควรจะได้ ข้อนี้เป็นกำลังใจ อันแรกที่ทำให้เกิดคุณธรรมข้อต่อไปทุกข้อ วิริยะ คือความพากเพียร หมายถึงการกระทำที่ติดต่อกัน ไม่ขาดตอน เป็นระยะยาว จนประสบ ความสำเร็จ คำนี้ มีความหมายของ ความกล้าหาญ เจืออยู่ด้วยส่วนหนึ่ง จิตตะ หมายถึง ความไม่ทอดทิ้งสิ่งนั้นไปจากความรู้สึกของตัวทำสิ่งซึ่งเป็นวัตถุประสงค์นั้นให้เด่นชัดอยู่ในใจเสมอ คำนี้รวมความหมายของคำว่า สมาธิ อยู่ด้วยอย่างเต็มที่ วิมังสา หมายถึง ความสอดส่องในเหตุและผลแห่งความสำเร็จ เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ให้ลึกซึ้งยิ่ง ๆ ขึ้นไปตลอดเวลา คำนี้รวมความหมายของคำว่า ปัญญา ไว้อย่างเต็มที่

จากข้อมูลที่ปรากฏเบื้องต้นนี้เป็นเหตุให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจที่จะทำการบูรณาการหลักการในการจัดการฐานข้อมูลขนาดใหญ่กับหลักพุทธธรรม (อิทธิบาท 4) ที่จะส่งผลให้เกิดประสิทธิผลต่อการทำงานของบุคลากรกรมทางหลวงที่ดียิ่งขึ้น รวมทั้งนำแนวคิดที่เกิด

ขึ้นมาประยุกต์ให้เกิดเป็นต้นแบบที่สามารถนำไปใช้ได้อย่างแท้จริงกับบริบทของสังคมไทยในปัจจุบัน

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อรูปแบบการนำฐานข้อมูลขนาดใหญ่มาปรับใช้สำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของกรมทางหลวง

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบวิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยที่ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

ประชากร กลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ บุคลากรของกรมทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง กรมทางหลวงประกอบด้วย ผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงานข้าราชการ และลูกจ้างประจำของกองทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง กรมทางหลวง

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรของกรมทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง กรมทางหลวงประกอบด้วย ผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงานข้าราชการ และลูกจ้างประจำของกองทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง กรมทางหลวง จำนวน 396 ตัวอย่าง สำหรับขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ผู้วิจัยใช้วิธีการกำหนดขนาดตัวอย่างในการวิจัยโดยการพิจารณาจากความเหมาะสมของจำนวนค่าพารามิเตอร์ที่ทำการประมาณค่าภายใต้รูปแบบตามสมมติฐานในกรอบแนวคิดที่ได้ศึกษาเอกสารและทบทวนวรรณกรรมตามแนวคิดของนักวิจัยด้านรูปแบบการวิเคราะห์ลิสเซล คือ Lindeman, Merenda and Gold (Lindeman et al., 1980) และ Weiss (Weiss, 1972) ที่ได้ทำการกำหนดขนาดตัวอย่างตามกฎอัตราส่วนระหว่างหน่วยตัวอย่างและจำนวนความสัมพันธ์ของพารามิเตอร์หรือตัวแปร ไว้เป็นตัวอย่าง 10-20 ตัวอย่างต่อความสัมพันธ์ จากกรอบแนวคิดการวิจัยพบว่ามีจำนวนความสัมพันธ์ของพารามิเตอร์ที่ต้องประมาณค่าภายใต้รูปแบบลิสเซลทั้งหมด 43 ความสัมพันธ์ ใช้เส้นความสัมพันธ์ละ 10 ตัวอย่างเท่ากับ $43 \times 10 = 430$

เครื่องมือในการวิจัย

แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษารูปแบบการนำฐานข้อมูลขนาดใหญ่มาปรับใช้สำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ของกรมทาง

หลวง แบ่งเป็น 5 ส่วน ส่วนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน รายได้ต่อเดือน เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List) จำนวน 6 ข้อ ส่วนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการบริหาร ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 16 ข้อ ส่วนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับฐานข้อมูลขนาดใหญ่ ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 24 ข้อ ส่วนที่ 4 สอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตามหลักกฏีตติบาท 4 ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 16 ข้อ ส่วนที่ 5 สอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการปฏิบัติงาน ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 16 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้ให้ข้อมูลเป็นบุคลากรของกรมทางหลวง จำนวน 430 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA) และรูปแบบสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM) การวิเคราะห์ข้อมูล มีขั้นตอนต่อไปนี้

1) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2) การวิเคราะห์เนื้อหาจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุแบบพหุบูรณาการของการนำฐานข้อมูลขนาดใหญ่มาปรับใช้สำหรับการเพิ่มประสิทธิผลการปฏิบัติงาน ของกรมทางหลวง โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ตามเกณฑ์การวิเคราะห์เนื้อหา(สุรางค์ จันทวานิช, 2549)

3) การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis: EFA) เพื่อศึกษากลุ่มตัวแปรที่ยังไม่มีทฤษฎี หรือแนวคิดสนับสนุนเรื่องนั้นมาก่อน ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลจากตัวแปรเหล่านั้น แล้วนำมาจัดหมวดหมู่ด้วยการวิเคราะห์ปัจจัยเพื่อต้องการทราบว่ากลุ่มตัวแปร (Set of Variables) ทั้งหมดมีกี่ปัจจัย (Factor) ด้วยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ผลจากการวิเคราะห์ปัจจัย จะช่วยลดตัวแปรลงและได้ปัจจัยซึ่งทำให้เข้าใจลักษณะของข้อมูลได้ง่าย และสามารถสร้างตัวแปรแฝงเพื่อนำตัวแปรแฝงมาใช้ในการวิเคราะห์รูปแบบสมการโครงสร้างต่อไป ซึ่งเทคนิคการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสำรวจมีขั้นตอนการวิเคราะห์

4) การวิเคราะห์รูปแบบสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM) เป็นการบูรณาการของสถิติวิเคราะห์ที่สำคัญ คือการวิเคราะห์ปัจจัย (Factor

Analysis) และการวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพล (Path Analysis) รูปแบบสมการโครงสร้างประกอบด้วย 2 ส่วน คือรูปแบบการวัด (Measurement Model) และรูปแบบโครงสร้าง (Structural Model)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ตามความคิดเห็นของบุคลากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยทำการแยกเป็นภาพรวมของปัจจัยทั้งหมด และแต่ละตัวแปรภายในปัจจัยนั้น ได้ผลลัพธ์ดังนี้ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตารางสรุปค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบุคลากร จำแนกตามปัจจัยและตัวแปร (n=430)

ปัจจัย	($\bar{X}$)	(S.D.)	แปลผล
ปัจจัยการบริหาร	3.56	0.65	มาก
1. การวางแผน-Plan	3.57	0.73	มาก
2. การปฏิบัติ-Do	3.55	0.66	มาก
3. การตรวจสอบ-Check	3.59	0.67	มาก
4. การปรับปรุง-Act	3.54	0.73	มาก
ความรู้ความเข้าใจในฐานข้อมูลขนาดใหญ่	3.62	0.64	มาก
1. ปริมาณ-Volume	3.59	0.71	มาก
2. ความหลากหลาย-Variety	3.51	0.71	มาก
3. ความเร็ว-Velocity	3.66	0.72	มาก
4. ความแปรปรวน-Variability	3.59	0.70	มาก
5. ความน่าเชื่อถือ-Veracity	3.73	0.81	มาก
6. ความซับซ้อน-Complexity	3.62	0.69	มาก
อิทธิบาท 4	3.86	0.64	มาก
1. พอใจทำ-ฉันทะ	3.74	0.76	มาก
2. พากเพียรทำ-วิริยะ	3.90	0.66	มาก
3. ตั้งใจทำ-จิตตะ	3.91	0.68	มาก
4. เข้าใจทำ-วิมังสา	3.88	0.69	มาก
ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน	3.67	0.68	มาก
1. บรรลุวัตถุประสงค์	3.71	0.76	มาก
2. ระบบการทำงาน	3.60	0.78	มาก
3. การสร้างความพึงพอใจผู้เกี่ยวข้อง	3.70	0.70	มาก
4. การสร้างความคุ้มค่า	3.65	0.75	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า บุคลากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นต่อการนำฐานข้อมูลขนาดใหญ่มาปรับใช้สำหรับเพิ่มประสิทธิภาพ การทำงานของกรมทางหลวง อยู่ในระดับมากทุกปัจจัยและทุกตัวแปร

การวิเคราะห์รูปแบบการนำฐานข้อมูลขนาดใหญ่มาปรับใช้สำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของกรมทางหลวง

ในการวิเคราะห์รูปแบบเชิงปริมาณจะเป็นการใช้วิธีการเชิงสถิติด้วยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์เป็นส่วนช่วยในการคำนวณค่า เพื่อค้นหาความสัมพันธ์ของรูปแบบตามกรอบแนวคิด โดยวิธีการวิเคราะห์เชิงสถิตินี้เป็นแบบเมทริกซ์สหสัมพันธ์หรือคือค่าสถิติ Bartlett's Test of Sphericity ซึ่งเป็นสถิติทดสอบสมมติฐานว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์เป็นเมทริกซ์เอกลักษณ์ (Identity matrix) หรือไม่ มีค่าสถิติทดสอบเท่ากับ 8216.087 ($p=.000$) แสดงว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสังเกตได้ทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และค่าดัชนีไกเซอร์ - ไมเยอร์ - ออลคิน (Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy: KMO) มีค่าเท่ากับ .936 โดยมีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่า ปัจจัยในข้อมูลชุดนี้มีความสัมพันธ์กันเหมาะที่จะนำไปวิเคราะห์รูปแบบลิสเรลต่อไป โดยในรูปแบบนี้มีตัวแปรภายในปัจจัยทั้งหมด 18 ตัว

คำอธิบายสัญลักษณ์

BBA1 แสดงถึง การวางแผน	BBA2 แสดงถึง การปฏิบัติ
BBA3 แสดงถึง การตรวจสอบ	BBA4 แสดงถึง การปรับปรุง
BIG1 แสดงถึง ปริมาณ	BIG2 แสดงถึง ความหลากหลาย
BIG3 แสดงถึง ความเร็ว	BIG4 แสดงถึง ความแปรปรวน
BIG5 แสดงถึง ความน่าเชื่อถือ	BIG6 แสดงถึง ความซับซ้อน
ITTI1 แสดงถึง พอใจทำ (ฉันทะ)	ITTI2 แสดงถึง พากเพียรทำ
ITTI3 แสดงถึง ตั้งใจทำ (จิตตะ)	ITTI4 แสดงถึง เข้าใจทำ (วิมังสา)
EFF1 แสดงถึง บรรลุวัตถุประสงค์	EFF2 แสดงถึง ระบบการทำงาน
EFF3 แสดงถึง ความพึงพอใจผู้เกี่ยวข้อง	EFF4 แสดงถึง ความคุ้มค่า

ตารางที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของปัจจัยสังเกตได้ในรูปแบบการนำ
ฐานข้อมูลขนาดใหญ่มาปรับใช้สำหรับการเพิ่มประสิทธิผลการดำเนินงานของกรม
ทางหลวงตัวเลขแสดงถึงองค์ประกอบของแต่ละปัจจัย

ตัวแปร	BBA1	BBA2	BBA3	BBA4	BIG1	BIG2	BIG3	BIG4	BIG5
BBA1	1								
BBA2	0.754	1							
BBA3	0.732	0.723	1						
BBA4	0.724	0.697	0.723	1					
BIG1	0.563	0.684	0.728	0.534	1				
BIG2	0.697	0.67	0.812	0.719	0.735	1			
BIG3	0.645	0.653	0.681	0.636	0.605	0.81	1		
BIG4	0.717	0.695	0.799	0.711	0.706	0.849	0.76	1	
BIG5	0.586	0.561	0.639	0.553	0.496	0.695	0.688	0.652	1
BIG6	0.67	0.72	0.746	0.643	0.597	0.726	0.675	0.734	0.688
ITT1	0.539	0.469	0.628	0.496	0.538	0.598	0.481	0.613	0.567
ITT2	0.515	0.451	0.529	0.491	0.415	0.543	0.574	0.565	0.578
ITT3	0.427	0.375	0.449	0.376	0.453	0.517	0.482	0.505	0.633
ITT4	0.44	0.371	0.481	0.421	0.484	0.533	0.494	0.529	0.551
EFF1	0.522	0.564	0.659	0.601	0.587	0.591	0.463	0.602	0.585
EFF2	0.584	0.562	0.705	0.639	0.572	0.667	0.545	0.706	0.513
EFF3	0.595	0.583	0.628	0.640	0.556	0.661	0.695	0.681	0.643
EFF4	0.612	0.605	0.743	0.711	0.631	0.729	0.637	0.771	0.623
ตัวแปร	BIG6	ITT1	ITT2	ITT3	ITT4	EFF1	EFF2	EFF3	EFF4
BIG6	1								
ITT1	0.53	1							
ITT2	0.488	0.729	1						
ITT3	0.486	0.668	0.84	1					
ITT4	0.457	0.726	0.789	0.833	1				
EFF1	0.588	0.629	0.538	0.591	0.558	1			
EFF2	0.549	0.601	0.519	0.419	0.489	0.687	1		
EFF3	0.667	0.599	0.669	0.649	0.642	0.626	0.698	1	
EFF4	0.646	0.663	0.598	0.562	0.573	0.736	0.795	0.806	1

Bartlett's Test of Sphericity=8216.089 df=153 p=.000 Kaiser-Meyer - Olkin Measure of Sampling Adequacy=.936

จากตารางที่ 2 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) มีจำนวน 171 คู่ มีค่าพิสัยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในช่วง 0.371 – 0.849 และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของตัวแปรพบว่า ทุกตัวมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) และเป็นความสัมพันธ์เชิงบวก แสดงว่า ความสัมพันธ์ของตัวแปรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกสูงสุด คือ

ฐานข้อมูลขนาดใหญ่ด้านความแปรปรวนของข้อมูล (BIG4) และฐานข้อมูลขนาดใหญ่ด้านความหลากหลายของข้อมูล (BIG2) โดยมีขนาดความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เท่ากับ 0.849 แสดงว่า เมื่อค่าความแปรปรวนของข้อมูลเพิ่มขึ้นค่าความหลากหลายของข้อมูลจะเพิ่มขึ้นด้วย และตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกรองลงมาคือ อิทธิบาท 4 ตั้งใจทำ-ตั้งใจทำ-จิตตะ (ITT13) และ อิทธิบาท 4 พยายามทำ-พากเพียรทำ-วิริยะ (ITT12) โดยมีขนาดความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เท่ากับ 0.840 ซึ่งแสดงผลพหุเชิงเดียวกับความสัมพันธ์ด้านบน

เมื่อพิจารณาค่าความสัมพันธ์ที่ละเอียด มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ปัจจัยการบริหารจัดการ พบว่า มีค่าพิสัยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในช่วง 0.371 ถึง 0.799 โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ การบริหารจัดการด้านการตรวจสอบ (BBA3) และ ฐานข้อมูลขนาดใหญ่ด้านความแปรปรวน (BIG4) โดยมีขนาดความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เท่ากับ 0.799 ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันต่ำสุด คือ การบริหารจัดการด้านการปฏิบัติ (BBA2) และ อิทธิบาท 4 เข้าใจทำ-วิมิงสา (ITT14) โดยมีขนาดความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เท่ากับ 0.371 ส่วนตัวแปรที่มี

ปัจจัยความรู้ความเข้าใจในฐานข้อมูลขนาดใหญ่ พบว่า มีค่าพิสัยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในช่วง 0.415 ถึง 0.849 โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ฐานข้อมูลขนาดใหญ่ด้านความแปรปรวนของข้อมูล (BIG4) และฐานข้อมูลขนาดใหญ่ด้านความหลากหลายของข้อมูล (BIG2) โดยมีขนาดความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เท่ากับ 0.849 ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันต่ำสุด คือ ฐานข้อมูลขนาดใหญ่ด้านปริมาณข้อมูล (BIG1) และ อิทธิบาท 4 พยายามทำ-พากเพียรทำ-วิริยะ (ITT12) โดยมีขนาดความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เท่ากับ 0.415 ส่วนตัวแปรที่มี

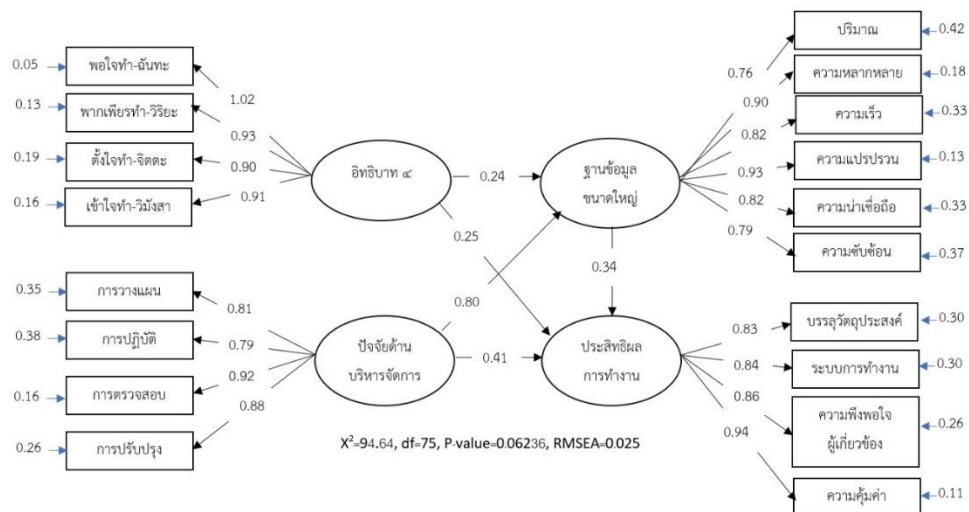
ปัจจัยการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 พบว่า มีค่าพิสัยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในช่วง 0.371 ถึง 0.833 โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ การบริหารจัดการด้านการตรวจสอบ (BBA3) และ ฐานข้อมูลขนาดใหญ่ด้านความแปรปรวน (BIG4) โดยมีขนาดความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เท่ากับ 0.833 ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันต่ำสุด คือ อิทธิบาท 4 เข้าใจทำ-เข้าใจทำ-วิมิงสา (ITT14) และ การบริหารจัดการด้านการปฏิบัติ (BBA2) โดยมีขนาดความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เท่ากับ 0.371 ส่วนตัวแปรที่มี

ปัจจัยประสิทธิผลการปฏิบัติงาน พบว่า มีค่าพิสัยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในช่วง 0.419 ถึง 0.771 โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ประสิทธิภาพด้านการสร้างความคุ้มค่า (EFF4) และ ฐานข้อมูลขนาดใหญ่ด้านความแปรปรวน (BIG4) โดยมีขนาดความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เท่ากับ 0.771 ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันต่ำสุด คือ ประสิทธิภาพด้านระบบการทำงาน (EFF2) และ อิทธิบาท 4 ตั้งใจทำ-ตั้งใจทำ-จิตตะ (ITT13) โดยมีขนาดความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เท่ากับ 0.419 ส่วนตัวแปรที่มี

ภายในรูปแบบมีตัวแปรแฝงทั้งหมด 4 ตัวแปร คือ 1) ปัจจัยการบริหาร 2) ความรู้ความเข้าใจฐานข้อมูลขนาดใหญ่ 3) การปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 4) ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน โดยตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดมี 18 ตัวแปร

การทดสอบความสอดคล้องของรูปแบบการนำฐานข้อมูลขนาดใหญ่มาปรับใช้สำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของกรมทางหลวง ในครั้งแรก พบว่า ค่าไค-สแควร์มีค่าเท่ากับ 1031.471 ที่ค่าองศาอิสระเท่ากับ 130 และค่าความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ 0.000 ดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 0.793 ค่าดัชนีความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ .727 ค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของส่วนที่เหลือ (RMR) มีค่าเท่ากับ 0.0543 ค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของค่าความแตกต่างโดยประมาณ (RMSEA) มีค่าเท่ากับ 0.127 จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าว เป็นการแสดงถึงความสอดคล้องบางส่วนของรูปแบบ ผู้วิจัยจึงปรับปรุงแบบโดยยอมให้ความคลาดเคลื่อนสัมพันธ์กันได้ซึ่งเป็นการผ่อนคลายข้อตกลงเบื้องต้นจากข้อตกลงเบื้องต้นในสถิติวิเคราะห์ดั้งเดิมที่กำหนดว่าทอมความคลาดเคลื่อนต้องไม่สัมพันธ์กัน เป็นข้อตกลงเบื้องต้นในสถิติวิเคราะห์ด้วย SEM ซึ่งกำหนดให้มีการนำทอมความคลาดเคลื่อนมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และทอมความคลาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กันตามสภาพความเป็นจริงของปรากฏการณ์ธรรมชาติผลการปรับปรุงแบบ จะได้ค่าขนาดอิทธิพลและค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในรูปแบบที่ถูกต้องตรงกับความเป็นจริงมากขึ้น ผู้วิจัยพิจารณาปรับปรุงแบบจากดัชนีดัดแปลงรูปแบบ (Modification Indices) และได้ปรับ 1) เส้นทาง Theta-Delta (TD) และ 2) เส้นทาง Theta-Epsilon (TE) รวมไปถึง 3) การทบทวนแก้ไขปรับเปลี่ยนด้วยการสังเกต และผลการปรับปรุงแบบ ทำให้ได้รูปแบบการนำฐานข้อมูลขนาดใหญ่มาปรับใช้สำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของกรมทางหลวง ที่มีตัวแปรความรู้ความเข้าใจในฐานข้อมูลขนาดใหญ่เป็นตัวแปรส่งผ่าน ที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 รูปแบบการนำฐานข้อมูลขนาดใหญ่มาปรับใช้สำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของกรมทางหลวง

อภิปรายผลการวิจัย

ผลของการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำฐานข้อมูลขนาดใหญ่มาปรับใช้สำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของกรมทางหลวงนั้นค้นพบตัวแปรสำคัญทั้งสิ้น 4 ตัวแปร แบ่งเป็นตัวแปรภายใน 2 ตัวแปร ตัวแปรภายนอก 2 ตัวแปร และตัวแปรสังเกตทั้งหมด 18 ตัวแปร ซึ่งพบว่า

ตัวแปรปัจจัยด้านบริหารจัดการ ประกอบไปด้วย P-การวางแผน-Plan หรือการวางแผน D-การปฏิบัติ-Do การปฏิบัติ C-การตรวจสอบ-Check การตรวจสอบ A-การปรับปรุง-Act การปรับปรุง โดยพบว่าความสัมพันธ์ในการวิจัยเชิงปริมาณมีการแสดงถึงลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างกันที่ชัดเจน โดยเมื่อนำมาพิจารณา ร่วมกับการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่าสามารถสังเคราะห์ลักษณะของปัจจัยในการบริหารจัดการออกมาได้เป็น การบริหารจัดการแบบเปลี่ยนแปลง โดยสามารถแบ่งลักษณะที่ควรพิจารณาออกได้เป็น 5 ส่วน ได้แก่ การวางแผน การสร้างความยอมรับ การพัฒนาแนวทางปฏิบัติ การตรวจสอบผลการปฏิบัติการ และการพัฒนา

ตัวแปรอิทธิบาท 4 ประกอบไปด้วยตัวแปรคือ 1) พอใจทำ-ฉันทะ 2) พากเพียรทำ-วิริยะ 3) ตั้งใจทำ-จิตตะ 4) เข้าใจทำ-วิมิงสา โดยพบว่าความสัมพันธ์ในการวิจัยเชิงปริมาณมีการแสดงถึงลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างกันที่ชัดเจน โดยเมื่อนำมา

พิจารณาร่วมกับการวิจัยเชิงคุณภาพพบว่าสามารถสังเคราะห์ลักษณะของปัจจัยอิทธิบาท 4 ออกมาได้เป็น การสร้างการปฏิบัติสู่ความสำเร็จ ซึ่งหมายถึงแนวทางในการพิจารณาที่จะช่วยให้สามารถส่งเสริมให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จได้ โดยสามารถแบ่งลักษณะที่ควรพิจารณาออกได้เป็น 2 ส่วน ได้แก่ การปฏิบัติงานของตน และการปฏิบัติตนต่อผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับ สรยุทธ วัฒนวิสุทธ (2560) ที่ได้วิจัยเรื่อง “การประยุกต์หลักพุทธธรรมในการจัดการธุรกิจสำหรับผู้บริหารไทย” ผลการศึกษาพบว่า มีหลักพุทธธรรมที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ เช่น พรหมวิหาร 4, อิทธิบาท 4, ศีล 5, อริยสัจ 4 หลักพุทธธรรมเหล่านี้ได้นำมาประยุกต์ใช้โดยผู้นำธุรกิจไทยที่ได้ให้สัมภาษณ์เชิงลึก ทั้งนี้ผู้ให้สัมภาษณ์หลายท่านได้ยืนยันว่า การปฏิบัติธรรมด้วยการทำสมาธิอย่างสม่ำเสมอ เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกเหนือจากการประยุกต์ใช้กับผู้นำธุรกิจไทยแล้ว ยังได้เสนอแนะการนำหลักพุทธธรรมไปประยุกต์ใช้ในองค์กรธุรกิจตามองค์ประกอบ 9 ประการอันได้แก่ 1. การส่งเสริมการทำงานอย่างมีหลักการ 2. การเคารพในผู้อื่น 3. การส่งเสริมกิจกรรมเชิงพุทธศาสนา 4. การส่งเสริมการมีเมตตาและยึดถือความถูกต้อง 5. การส่งเสริมการร่วมมือกันของผู้ปฏิบัติงานที่มีความสามารถและจริยธรรม 6. การส่งเสริมการทำงานอย่างมีจริยธรรม 7. ค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กร 8. การมีบทบาทในการสั่งการ และ 9. การปฏิบัติตนเองเป็นต้นแบบ

ความรู้ความเข้าใจในฐานข้อมูลขนาดใหญ่ ประกอบด้วย 1) ปริมาณ 2) ความหลากหลาย 3) ความเร็วของข้อมูล 4) ความแปรปรวนของข้อมูล 5) ความน่าเชื่อถือของข้อมูล 6) ความซับซ้อนของข้อมูล โดยพบว่าความสัมพันธ์ในการวิจัยเชิงปริมาณมีการแสดงถึงลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างกันที่ชัดเจน โดยเมื่อนำมาพิจารณาร่วมกับการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่าสามารถสังเคราะห์ลักษณะของปัจจัยความรู้ความเข้าใจในฐานข้อมูลขนาดใหญ่ออกมาได้เป็น การใช้งานฐานข้อมูลขนาดใหญ่ ซึ่งหมายถึงแนวทางในการพิจารณาเพื่อที่จะสามารถใช้งานฐานข้อมูลขนาดใหญ่ได้อย่างเกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยสามารถแบ่งลักษณะที่ควรพิจารณาออกได้เป็น 4 ส่วน ได้แก่ ความสามารถในการเข้าถึง ระบบรักษาความปลอดภัย สามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้ และฐานข้อมูลขนาดใหญ่มีลักษณะแบบสัมพันธ์ ซึ่งสอดคล้องกับ สุกัญชุลิกา บุญมาธรรม (2559) ที่ได้วิจัยเรื่อง “การพัฒนาสารสนเทศจัดการฐานข้อมูลงานวิจัย คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ส่วนของผู้ดูแล ประกอบด้วย โมดูลนำเข้าข้อมูล โมดูลจัดเก็บเอกสารงานวิจัย โมดูลตรวจสอบสิทธิ์การเข้าใช้งาน โมดูลตรวจสอบและจัดเก็บ

เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ ส่วนของสมาชิกประกอบด้วยโมดูลค้นหา/ดาวน์โหลดงานวิจัยของอาจารย์และนักศึกษา และในประเด็นนี้ผู้ใช้มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

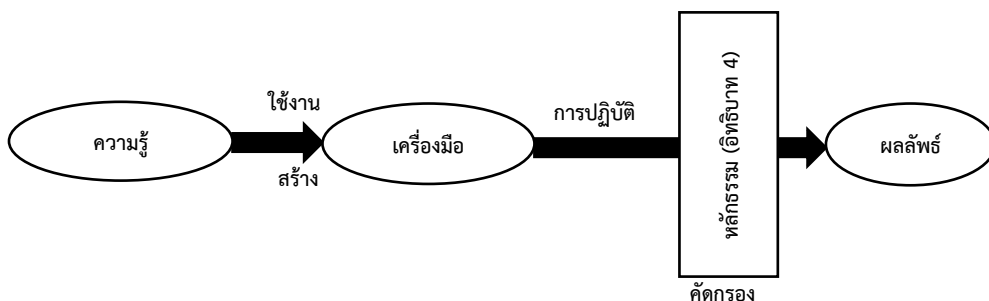
ตัวแปรประสิทธิผลการปฏิบัติงาน มีองค์ประกอบเป็น 1) การบรรลุวัตถุประสงค์ 2) ระบบการปฏิบัติงาน 3) การสร้างความพึงพอใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับองค์กร และ 4) ความคุ้มค่าของการกระทำ โดยพบว่าความสัมพันธ์ในการวิจัยเชิงปริมาณมีการแสดงถึงลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างกันที่ชัดเจน โดยเมื่อนำมาพิจารณาการร่วมกับการวิจัยเชิงคุณภาพ มีลักษณะไปในแนวทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับ สุพจน์ บุญวิเศษ (2561) ที่ได้วิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองจังหวัดชลบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ระดับประสิทธิผลในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดทำให้แก่ประชาชน ทั้ง 6 ด้าน ประชาชนมีความคิดเห็นว่าด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต มีประสิทธิผลในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมประชาชนมีความพึงพอใจมากที่สุด และปัจจัยแวดล้อมภายในทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานก็อยู่ในระดับมากเช่นกัน และสอดคล้องกับ สิริพงษ์ ปานจันทร์ (2554) ที่ได้วิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลในการบริหารงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดนครปฐม” ผลการวิจัยพบว่า ทั้งประชาชนและพนักงานของเทศบาลตำบลมีความเห็นตรงกันว่า การบริหารงานของเทศบาลตำบล ในการให้บริการสาธารณะด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิตมีประสิทธิผลมากที่สุด และด้านศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นมีประสิทธิผลน้อยที่สุด ส่วนตัวชี้วัดประสิทธิผลในการบริหารงานที่ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุดของภารกิจแต่ละด้านจะมีความแตกต่างกันไปตามภารกิจ แต่เกือบทุกภารกิจทั้งประชาชนและพนักงานของเทศบาลตำบลมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ตัวชี้วัดประสิทธิผลในการบริหารงานด้านประสิทธิภาพมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดและปัจจัยแวดล้อมทางการบริหารจัดการภายในองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานมากที่สุดคือ ภาวะผู้นำ รองลงมาคือ ทรัพยากรทางการบริหารจัดการ นโยบายขององค์กร วัฒนธรรมองค์กร สมรรถนะ/ความสามารถขององค์กร เทคโนโลยีขององค์กร และโครงสร้างองค์กร ตามลำดับ และยังสอดคล้องกับ กมลลักษณ์ ยินดียม (2554) ที่ได้วิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารองค์การตามหลักการบริหารจัดการที่ดี กรณีศึกษาเทศบาลตำบลในพื้นที่บริเวณชายแดนไทย-กัมพูชา” ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลการบริหารของ เทศบาลตำบลในพื้นที่บริเวณชายแดนไทย-กัมพูชา มีระดับความสำเร็จในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณา ประสิทธิผลการบริหารเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผลลัพธ์การ

ดำเนินการส่งผลต่อประสิทธิภาพของการบริหารงานมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านความสามารถในการสร้างความพึงพอใจ

นอกจากนี้ยังพบว่าสภาพแวดล้อมยังสามารถส่งผลต่อประสิทธิภาพได้เช่นเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ฉัตรชัย ศิริสมบูรณ์ลาภ (2558) ที่ได้วิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม” ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเมืองและสังคม ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างองค์การ ส่วนสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจไม่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างองค์การ

องค์ความรู้จากการวิจัย

ภาพที่ 1 แสดงความสัมพันธ์ของความรู้ เครื่องมือ หลักธรรม และผลลัพธ์

ที่มา: ผู้วิจัย

จากแผนภาพ 1 มีความหมายถึง การที่จะใช้งานหรือสร้างเครื่องมือได้อย่างเต็มประสิทธิภาพต้องมีความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้เสียก่อน โดยการจะทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ต้องการจะต้องผ่านการคัดกรองการปฏิบัติอันเกิดจากการใช้เครื่องมืออย่างสอดคล้องเสียก่อน ซึ่งถ้าการปฏิบัติไม่สอดคล้องกับหลักธรรมจะไม่สามารถผ่านการคัดกรองไปสู่ผลลัพธ์ที่ต้องการได้ ยกตัวอย่างเช่นเทคโนโลยีนิวเคลียร์ที่ได้ทำการกล่าวไปข้างต้น เริ่มต้นจากความรู้ทางวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวกับนิวเคลียร์ทั้งหมด ได้สร้างเครื่องมือคือเครื่องกำเนิดเตาปฏิกรณ์นิวเคลียร์ทั้งนี้ถ้ามีผลลัพธ์คือการทำให้โลกดีขึ้นทำให้ผู้คนมีความสุข ได้รับซึ่งผลประโยชน์อันเกิดจากพลังงานที่มาจากเตาปฏิกรณ์นิวเคลียร์หลักธรรมที่ควรนำมาใช้ย่อมต้องเป็นหลักธรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำให้ผู้คนมีความสุข ไม่ว่าจะเป็นพรหมวิหาร 4 หรือหลักพุทธธรรมอื่น ซึ่งส่งผลให้การปฏิบัติที่จะสามารถผ่านการคัดกรองนี้ออกไป

ได้ย่อมต้องเป็นการปฏิบัติในทางที่ดี เช่นโรงไฟฟ้านิวเคลียร์เครื่องฉายรังสีรักษาโรค เป็นต้น แต่ถ้าผลลัพธ์ที่ต้องการกลับเป็นความโลภส่วนตนความอยากได้ ความอยากมี ความอิจฉา ริษยา ย่อมทำให้สุดท้ายหลักธรรมที่จะเป็นตัวคัดกรองพฤติกรรมนั้นจะเป็นหลักธรรมที่เกิดขึ้นจากตนเอง เป็นความถูกต้องของตนโดยไม่สนใจผู้ใด ซึ่งพฤติกรรมและการปฏิบัติที่ตอบสนองอันเป็นหนทางแห่งความเลวร้ายนั้นคือการสรรค์สร้างระเบิดนิวเคลียร์ ที่นับเป็นเครื่องมือทำลายล้าง ที่มีได้ช่วยให้เกิดการสร้างสิ่งใด และสุดท้ายคือการบรรลุซึ่งผลลัพธ์ส่วนตน แต่ถ้าหลักธรรมนั้นเป็นหลักธรรมที่ดีแม้จะก่อกำเนิดระเบิดนิวเคลียร์ขึ้นแต่การปฏิบัติคือการใช้ระเบิดนิวเคลียร์นั้นก็จะไม่เกิดขึ้นเพราะถูกคัดกรองแล้วด้วยหลักธรรมที่ดี

จึงสามารถสรุปได้ว่าสิ่งสำคัญของการใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สังคมและโลก หากใช้ความรู้อันวิเศษ หรือเครื่องมืออันสมบูรณ์แบบ แต่คือหลักธรรมที่เป็นตัวชี้แนะจิตใจและทำให้ก่อเกิดการปฏิบัติอันจะนำไปสู่การพัฒนาบุคคลให้สูงส่งมากยิ่งขึ้น และเมื่อผู้มีความรู้อันวิเศษถึงพร้อมด้วยเครื่องมืออันสมบูรณ์แบบย่อมทำให้สังคมเกิดการพัฒนาได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ก้าวหน้าและเกิดความผาสุกร่มเย็นอย่างยั่งยืนสืบต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรมีการจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะที่ทำหน้าที่ดูแลฐานข้อมูลกลาง มากกว่าให้แต่ละส่วนงานมีผู้ปฏิบัติงานที่ทำงานเป็นผู้ดูแลฐานข้อมูล แล้วเปลี่ยนบทบาทให้บุคลากรหน้างานทุกคนต้องทำการส่งข้อมูลให้กับส่วนกลาง ทั้งนี้แนวคิดนี้จะเป็นแนวคิดตั้งต้นเพื่อให้เกิดการรวบรวมข้อมูลส่วนกลาง โดยในอนาคตอาจเกิดการกระจายตัวของหน่วยงานไปยังส่วนต่าง ๆ ได้ ตามแต่สถานการณ์

2. ในช่วงแรกควรให้ทำการจ้างผู้เชี่ยวชาญมากกว่าการตั้งบุคลากรภายในดูแลตนเอง แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญนั้นทำการสอนและฝึกอบรมบุคลากรภายในให้กลายเป็นผู้เชี่ยวชาญขององค์กร

ข้อเสนอแนะเชิงการปฏิบัติการ

1. กรมทางหลวงหากควรการพัฒนาการใช้งานฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้เกิดประสิทธิภาพภายในองค์กร โดยนำหลักพุทธธรรม และการสร้างการปฏิบัติสู่ความสำเร็จทั้ง 2 ส่วน ซึ่งได้แก่ การปฏิบัติงานของตน และการปฏิบัติตนต่อผู้อื่น มาประยุกต์ใช้เป็นรูปแบบในการพัฒนาการนำฐานข้อมูลขนาดใหญ่มาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ

2. กรมทางหลวงควรสรรหาบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการใช้งานฐานข้อมูลขนาดใหญ่ จากภายนอกมาร่วมงาน จากนั้นทำการถอดบทเรียน บริหารจัดการองค์ความรู้ที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ นำมาถ่ายทอดต่อให้กับบุคลากรในองค์กร พร้อมทั้งพัฒนาทักษะและประสบการณ์ เพื่อให้สามารถหลักการใช้งานฐานข้อมูลขนาดใหญ่ ได้อย่างง่าย สะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง รวมไปถึงมีความปลอดภัยของข้อมูล ซึ่งจะส่งผลทำให้เกิดประสิทธิผลต่อองค์กรอย่างยั่งยืนต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะนี้ได้จากผลการวิจัยภาคสนามด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญ และการทำการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) กับผู้ทรงคุณวุฒิ โดยได้มีการแนะนำเพื่อทำให้การใช้งานฐานข้อมูลขนาดใหญ่เกิดประสิทธิภาพสูงสุดและสามารถทำให้เกิดระบบอัตโนมัติขึ้นภายในองค์กรที่มีข้อมูลขนาดใหญ่มาจริง ๆ จนไม่สามารถใช้คนเข้าไปจัดการได้

เอกสารอ้างอิง

- กมลลักษณ์ ยินดียิม. (2554). *ประสิทธิผลการบริหารองค์การตามหลักการบริหารจัดการที่ดี กรณีศึกษาเทศบาลตำบล ในพื้นที่บริเวณชายแดนไทย-กัมพูชา* (ดุชนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- ฉัตรชัย ศิริสมบุญธรรมา. (2558). *ประสิทธิผลการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 9(2),97-110,
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). *รูปแบบอิสระ: สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมเกียรติ ปุ้ยสูงเนิน. (2558). *อธิบาย Big Data ด้วย 5V+1C.* สืบค้น 3 พฤศจิกายน 2562, จาก <http://www.somkiat.cc/describe-big-data-with-5v-1c/>
- สรยุทธ วัฒนวิสุทธ. (2560). *การประยุกต์หลักพุทธธรรมในการจัดการธุรกิจสำหรับผู้นำธุรกิจไทย, ดุชนิพนธ์พุทธศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.*
- สิริพงษ์ ปานจันทร์. (2554). *ประสิทธิผลในการบริหารงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดนครปฐม* (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

- สุกัญชลิลา บุญมาธรรม. (2559). การพัฒนาระบบสารสนเทศจัดการฐานข้อมูลงานวิจัย คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี. *วารสารวิชาการการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรม*, 3(2), 39-45.
- สุพจน์ บุญวิเศษ. (2561). ประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี. *วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 10(2), 183-197.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2549). *การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการทรัพยากรมนุษย์เชิงพุทธเพื่อสร้างความผูกพันต่อ
องค์กรของธุรกิจหลักทรัพย์*

Factors Affecting the Buddhist Human Resources Management for
Enhancement of Organization Commitment of Securities Business

วีรภัทร สภากาญจน์

Weerapat Sapakarn

นักวิชาการอิสระ

Independent Scholar

E-mail: sapakarn@yahoo.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการทรัพยากรมนุษย์เชิงพุทธเพื่อสร้างความผูกพันต่อองค์กรของธุรกิจหลักทรัพย์ โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างเป็นบุคลากรขององค์กรในธุรกิจหลักทรัพย์ จำนวน 399 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.922 โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression)

ผลการวิจัยพบว่า ด้านปัจจัยการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ทุกด้าน ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของธุรกิจหลักทรัพย์ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 และสามารถร่วมกันทำนายสร้างความผูกพันต่อองค์กรของธุรกิจหลักทรัพย์ได้ร้อยละ 67.7 การจัดการทรัพยากรมนุษย์ ทุกด้าน ที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของธุรกิจหลักทรัพย์ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 และสามารถร่วมกันทำนายความผูกพันต่อองค์กรของธุรกิจหลักทรัพย์ได้ร้อยละ 69.8 ปัจจัยการสร้าง ความผูกพันต่อองค์กรตามหลักสังคหวัตถุ 4 ทุกด้าน ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของธุรกิจหลักทรัพย์ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 และสามารถร่วมกันทำนายสร้างความผูกพันต่อองค์กรของธุรกิจหลักทรัพย์ได้ร้อยละ 73.7
คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผล; การจัดการทรัพยากรมนุษย์เชิงพุทธ; ความผูกพันต่อองค์กรของธุรกิจหลักทรัพย์

* Received April 10, 2022; Revised May 26, 2022; Accepted May 27, 2022

Abstract

The objective of this research was to study factors affecting Buddhist human resources management for the enhancement organization's commitment to Securities Business. The methodology was quantitative research that collected data from 399 samples who were personnel of the organization in the securities business. The tools used to collect data were questionnaires with reliability values equal to 0.922, The statistics used for data analysis were Multiple Regression and Stepwise Regression Analysis.

Findings were as follows: Factors of general conditions of the human resource management in all aspects affected the organizational commitment of the Securities Business at the statistically significant level of 0.01 and together could predict the organizational commitment enhancement of the Securities Business at 69.8 percent. Factors of the organizational commitment enhancement according to Sangahavattu 4 in all aspects affected the organizational commitment enhancement of the Securities Business at the statistically significant level of 0.01 and together could predict the organizational commitment enhancement of the Securities business at 73.7 percent.

Keywords: factors affecting; the Buddhist Human Resources Management; Organization Commitment of Securities Business

บทนำ

ธุรกิจหลักทรัพย์เป็นองค์กรที่ดำเนินการเกี่ยวกับหลักทรัพย์ ทั้งนี้หน่วยงานภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงมี 2 หน่วยงานหลัก คือตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการซื้อขายหลักทรัพย์จดทะเบียน และพัฒนาระบบต่างๆ ที่จำเป็นเพื่ออำนวยความสะดวกในการซื้อขายหลักทรัพย์ รวมทั้งทำหน้าที่กำกับบริษัทที่จดทะเบียนอยู่ในตลาดหลักทรัพย์ และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ มีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมและพัฒนากำกับดูแลตลาดทุน เพื่อให้ผู้ลงทุนเข้าถึงข้อมูลและตัดสินใจลงทุนได้อย่างเชื่อมั่น และปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ที่เป็นไปเพื่อรักษาผลประโยชน์ของประชาชนหรือเพื่อคุ้มครองผู้ลงทุน นอกจากนี้ยังมีสมาคมบริษัท

หลักทรัพย์ ขมรมบริหารงานบุคคลบริษัทหลักทรัพย์ และบริษัทหลักทรัพย์ ที่จัดอยู่ในกลุ่มธุรกิจหลักทรัพย์ด้วย ซึ่งทั้งหมดนี้ดำเนินงานในรูปขององค์กร มีโครงสร้างองค์กรที่สอดคล้องกับหน่วยงานภาครัฐและเอื้อต่อการประกอบการธุรกิจหลักทรัพย์ มีการบริหารงานบุคคลเพื่อสร้างความสัมพันธ์และความผูกพันในองค์กร ให้บุคลากรของธุรกิจหลักทรัพย์มีความผูกพันและพัฒนาตนเองเพื่อปฏิบัติหน้าที่ให้กับองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพตามนโยบายของภาครัฐ ว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. 2561 – 2580 ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศสู่การเป็นประเทศไทย 4.0 รวมถึงขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจและสังคมและใช้ประโยชน์จากนวัตกรรมดิจิทัลอย่างเต็มศักยภาพ ผลักดันให้ประเทศไทยเป็นประเทศในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว (สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 2564)

ปัจจุบันองค์กรต่างๆ ได้ให้ความสำคัญกับงานด้านทรัพยากรมนุษย์เป็นอย่างมาก เนื่องจากทรัพยากรมนุษย์เปรียบเสมือนแขน ขา ที่จะนำพาองค์กรไปในทิศทางที่องค์กรได้กำหนดกลยุทธ์ไว้ จึงกล่าวได้ว่าทรัพยากรมนุษย์เป็นผู้ปฏิบัติงานในทุกหน่วยงานขององค์กร เป็นผู้ปรับเปลี่ยนองค์กรให้ดำเนินไปในแนวทางที่องค์กรต้องการ องค์กรจะประสบความสำเร็จตามที่ต้องการได้หรือไม่นั้น จำเป็นต้องอาศัยมนุษย์ที่มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานในด้านนั้น ในองค์กรต่างๆ จึงมุ่งเน้นในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นอย่างมาก เพราะทรัพยากรมนุษย์นี้จะเชื่อมโยงสร้างสัมพันธ์กับทุกหน่วยงานในองค์กร

บุคลากรในองค์กรเปรียบเสมือน “ต้นทุน” ที่มีค่ามหาศาลอีกทั้งยังเป็นต้นทุนที่องค์กรต้องรักษาและลงทุนเพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาให้บุคลากรมีคุณค่าอย่างเหมาะสมแก่องค์กรในระยะยาว การที่แต่ละองค์กรต้องสูญเสียบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถไปด้วยเหตุผลใดก็ตามย่อมเท่ากับองค์กรต้องสูญเสียต้นทุนที่มีค่าไป โดยได้รับผลตอบแทนที่ไม่คุ้มค่ากับการลงทุน ในขณะที่เดียวกันกลับจะต้องลงทุนในอีกหลาย ๆ ด้านเพื่อที่จะสรรหา คัดเลือก ฝึกอบรม และพัฒนาบุคลากรเข้ามาทดแทน ทำให้องค์กรสูญเสียเวลาและผลประโยชน์มากพอสมควร ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันว่าองค์กรทุกแห่งควรที่จะบำรุงรักษาบุคลากรที่องค์กรคัดเลือกมาอย่างดีแล้ว ให้คงอยู่ทำงานในองค์กรตราบนานเท่านาน ทั้งนี้ เพราะทรัพยากรบุคคลที่มีสมรรถภาพและศักยภาพย่อมสามารถทำให้องค์กรประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน หรือบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กรได้นาน (นพ ศรีบุญนาท, 2546)

ปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่จะรักษาทรัพยากรมนุษย์ไว้ได้นั้นคือ การสร้างความผูกพันให้เกิดขึ้นกับองค์กรให้ทรัพยากรมนุษย์มีความจงรักภักดีต่อองค์กร อุทิศตนเพื่องานขององค์กร มุ่งประโยชน์ต่อองค์กรและส่วนรวม ดังนั้นภารกิจขององค์กรจึงไม่ใช่เพียงแต่การสั่งการให้บุคลากรปฏิบัติงานให้เสร็จเท่านั้น หากแต่ต้องมีการรักษาทรัพยากรมนุษย์ที่ทรงค่าให้เกิดความผูกพันต่อองค์กรด้วย

การวางแผนทรัพยากรมนุษย์เป็นกระบวนการประมาณการความต้องการและการตอบสนองความต้องการทรัพยากรมนุษย์ขององค์กรอย่างเป็นระบบทั่วไป ดังนั้น เพื่อให้องค์กรมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีความเหมาะสมทั้งในเชิงพหุศ ด้านปริมาณ และคุณภาพ โดยมีแผนการจัดหา การใช้การพัฒนา และการบำรุงรักษาทรัพยากรมนุษย์ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งจะช่วยสนับสนุนให้การดำเนินงานขององค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กรที่กำหนดไว้ แต่ในปัจจุบันนี้ เราจะพบว่าทรัพยากรมนุษย์ที่เข้าสู่แรงงานมีศักยภาพ หรือทักษะ ความรู้ ความสามารถ ซึ่งควรต้องหลอมรวมไปถึงคุณธรรม จริยธรรม เพื่อการพัฒนางานองค์กรและสังคม ให้เป็นที่พึงพอใจของภาคธุรกิจที่มุ่งหวังไว้

การสร้างความผูกพันต่อองค์กรมีหลักสังคหวัตถุ 4 ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการสร้างความผูกพันได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นหลักธรรมที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวใจบุคคลและประสานหมู่ชนไว้ในสามัคคี ซึ่งเป็นหลักของการสงเคราะห์ ได้แก่ ทาน การให้ คือการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ แบ่งปัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันด้วยสิ่งของ ปิยวาจา วาจาเป็นที่รัก คือสุภาพไพเราะอ่อนหวาน ให้เกิดความรักใคร่นับถือ อัตถจริยา การประพฤติประโยชน์ คือชวนช่วยช่วยเหลือกิจการ บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ตลอดถึงช่วยแก้ไขปรับปรุงส่งเสริมในทางจริยธรรม และสมานัตตตา ทำตนเสมอต้นเสมอปลาย ปฏิบัติสม่ำเสมอทั้งในชนทั้งหลาย และเสมอในสุขทุกข์ โดยร่วมรับรู้ร่วมแก้ไข หลักสังคหวัตถุนี้จึงเป็นหลักพุทธธรรมที่พุทธศาสนิกชนและองค์กรต่างๆ นำไปประยุกต์ใช้เพื่อเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของบุคลากรและสร้างความผูกพันให้เกิดขึ้นในองค์กร (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต), 2559)

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการทรัพยากรมนุษย์เพื่อสร้างความผูกพันต่อองค์กรของธุรกิจหลักทรัพย์ ซึ่งองค์กรจะดำเนินไปสู่เป้าหมายได้ไม่ได้มาจากเครื่องจักรกล หากแต่ต้องมาจากทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพเป็นตัวขับเคลื่อนองค์กร การที่ทรัพยากรมนุษย์จะมีศักยภาพได้นั้นก็ต้องมาจากการพัฒนาด้านตนเอง อุทิศตนเพื่อองค์กร ซึ่งก็มีพื้นฐานมาจากความผูกพันกับองค์กรที่แน่นแฟ้น และประยุกต์กับหลักพุทธธรรม กล่าวคือหลักสังคหวัตถุ 4 การศึกษาการจัดการทรัพยากรมนุษย์เพื่อสร้างความผูกพันต่อองค์กรนี้จะทำให้ทราบถึงปัจจัยที่สำคัญในการสร้างความผูกพันต่อองค์กร และ

สามารถนำไปใช้เป็นต้นแบบในการสร้างความผูกพันต่อองค์กรของธุรกิจหลักทรัพย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการทรัพยากรมนุษย์เพื่อสร้างความผูกพันต่อองค์กรของธุรกิจหลักทรัพย์

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบวิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยที่ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

ประชากร กลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ บุคลากรขององค์กรในธุรกิจหลักทรัพย์ จำนวน 83,882 คน (สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 2564)
2. กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามสูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1967) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 399 คน

เครื่องมือในการวิจัย

เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามตามวัตถุประสงค์รายข้อ (Index of Item-Objective Congruent : IOC) โดยได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.6 - 1.0 และหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1971) ซึ่งได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.922

การเก็บรวบรวมข้อมูล

นำส่งหนังสือขออนุญาตและขอความร่วมมือถึงผู้บริหารหรือหัวหน้าหน่วยงานกลุ่มเป้าหมาย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากบุคลากรในพื้นที่ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย โดยกำหนดวันที่จะไปขอแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง เก็บรวบรวมแบบสอบถาม (Questionnaire) ตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำแบบสอบถามไปสอบถามบุคลากรขององค์กรในธุรกิจหลักทรัพย์ จำนวน 399 คน และเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง แล้วนำมาตรวจสอบ

ความถูกต้อง ได้ข้อมูล ที่สมบูรณ์ทั้งหมด จำนวน 399 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ ในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ซึ่งเป็นวิธีการคัดเลือกแบบการผสมผสานระหว่างวิธีการคัดเลือกตัวแปรของ forward Selection และวิธีของ Backward elimination ร่วมเข้าด้วยกัน (ยุทธโกยวรรณ, 2556)

ผลการวิจัย

ปัจจัยสภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของธุรกิจหลักทรัพย์ ทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 โดยเรียงลำดับดังนี้ คือ ด้านการรักษา ด้านการจูงใจ ด้านการจัดการ และด้านการพัฒนา

ผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R) เท่ากับ .825 ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R Square) เท่ากับ .681 ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) ที่ปรับแล้ว เท่ากับ .677

แสดงว่า ปัจจัยสภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์ สามารถร่วมกันทำนายสร้างความผูกพันต่อองค์กรของธุรกิจหลักทรัพย์ได้ร้อยละ 67.7 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการรักษา สามารถทำนาย การจัดการทรัพยากรมนุษย์เชิงพุทธเพื่อสร้างความผูกพันต่อองค์กรของธุรกิจหลักทรัพย์ได้ร้อยละ 28.2 รองลงมา ด้านการจูงใจ สามารถทำนายได้ร้อยละ 23 ด้านการจัดการ สามารถทำนายได้ร้อยละ 20.1 และด้านการพัฒนา สามารถทำนายได้ร้อยละ 19.2

การจัดการทรัพยากรมนุษย์ ที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของธุรกิจหลักทรัพย์ ทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 โดยเรียงลำดับดังนี้ คือ ด้านการกลั่นกรอง ด้านการประเมินผล และแรงงานสัมพันธ์ ด้านการฝึกอบรม ด้านการสรรหา และด้านการให้รางวัล และผลประโยชน์เกื้อกูล

ผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R) เท่ากับ .838 ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R Square) เท่ากับ .702 ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) ที่ปรับแล้ว เท่ากับ .698

แสดงว่า การจัดการทรัพยากรมนุษย์ สามารถร่วมกันทำนายความผูกพันต่อองค์กรของธุรกิจหลักทรัพย์ได้ร้อยละ 69.8 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการกลั่นกรอง สามารถทำนายความผูกพันต่อองค์กรของธุรกิจหลักทรัพย์ได้ร้อยละ 34.7 รองลงมาด้านด้านการประเมินผล และแรงงานสัมพันธ์ สามารถทำนายได้ร้อยละ 31.9 ด้านการสรรหา สามารถทำนายได้ร้อยละ 24.4 ด้านการฝึกอบรม สามารถทำนายได้ร้อยละ 24.1 และด้านการให้รางวัล และผลประโยชน์เกื้อกูล สามารถทำนายได้ร้อยละ 14.4

การสร้าง ความผูกพันต่อองค์กรตามหลักสังคหวัตถุ 4 ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของธุรกิจหลักทรัพย์ ทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 โดยเรียงลำดับดังนี้ คือ ด้านทาน การให้ ด้านอัตตจริยา บำเพ็ญประโยชน์ ด้านปิยวาจา เจรจาไพเราะ และด้านสมานัตตตา วางตนเหมาะสม

ผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R) เท่ากับ .860 ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R Square) เท่ากับ .739 ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) ที่ปรับแล้ว เท่ากับ .737

แสดงว่า การสร้าง ความผูกพันต่อองค์กรตามหลักสังคหวัตถุ 4 สามารถร่วมกันทำนายสร้าง ความผูกพันต่อองค์กรของธุรกิจหลักทรัพย์ได้ร้อยละ 73.7 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านทาน การให้ สามารถทำนายความผูกพันต่อองค์กรของธุรกิจหลักทรัพย์ได้ร้อยละ 31.7 รองลงมาด้านอัตตจริยา บำเพ็ญประโยชน์ สามารถทำนายได้ร้อยละ 29 ด้านสมานัตตตา วางตนเหมาะสม สามารถทำนายได้ร้อยละ 16.5 และด้านปิยวาจา เจรจาไพเราะ สามารถทำนายได้ร้อยละ 14.3

อภิปรายผลการวิจัย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการทรัพยากรมนุษย์เชิงพุทธเพื่อสร้างความผูกพันต่อองค์กรของธุรกิจหลักทรัพย์ พบว่า ปัจจัยสภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ปัจจัยการจัดการทรัพยากรมนุษย์ และปัจจัยสังคหวัตถุ 4 ส่งผลต่อ การจัดการทรัพยากรมนุษย์เชิงพุทธเพื่อสร้างความผูกพันต่อองค์กรของธุรกิจหลักทรัพย์ เนื่องจากการบริหารทรัพยากรมนุษย์ขององค์กรธุรกิจหลักทรัพย์ได้มีการให้คำแนะนำสำหรับการปฏิบัติงานอย่างถูกต้องแก่บุคลากร อำนาจความสะดวกในเรื่องต่างๆ แก่บุคลากรอย่างเต็มที่ พร้อมกันนั้นก็ได้มีการพัฒนาบุคลากร โดยส่งเสริมให้บุคลากรได้เรียนรู้และพัฒนาตนเอง ให้เกิดการพัฒนาความสามารถอย่างต่อเนื่อง และผู้บริหารก็ยังมีใจจูงใจบุคลากร โดยมีสวัสดิการที่เหมาะสมให้กับบุคลากร ยกย่องเชิดชูบ้างบางโอกาส พร้อมกันนั้นยังส่งเสริมสนับสนุนให้

บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถอยู่กับองค์กร โดยเปิดโอกาสให้บุคลากรได้พัฒนาตนเอง ให้ก้าวหน้าในหน้าที่การงาน มีการสร้างขวัญและกำลังใจให้บุคลากร จึงส่งผลให้บุคลากรคงอยู่และมีความผูกพันต่อองค์กรเป็นอย่างดี

ส่วนปัจจัยหลักการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ก็ส่งผลในลักษณะเดียวกันนั้น แสดงว่า องค์กรธุรกิจหลักทรัพย์มีการสรรหาบุคลากรอย่างเป็นระบบ โดยจัดการสรรหาบุคลากรตามความต้องการขององค์กร สรรหาบุคลากรจากภายนอกองค์กร มีการกลั่นกรองบุคลากรก่อนเข้าสู่องค์กร โดยใช้ระบบการคัดกรองที่เป็นธรรม คัดเลือกผู้มีความเหมาะสม ในแต่ละด้าน จากนั้นดำเนินการฝึกอบรม โดยกำหนดให้มีการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง อบรมความรู้และจริยธรรมไปพร้อมๆ กัน นอกจากนี้ได้ยังมีการให้รางวัล และผลประโยชน์แก่บุคลากร โดยได้จัดสวัสดิการให้ได้อย่างเพียงพอ ให้ค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับงาน ด้านการประเมินผล และแรงงานสัมพันธ์ องค์กรมีการประเมินผลประสิทธิภาพการทำงานอย่างต่อเนื่อง ประเมินพฤติกรรมและจริยธรรม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปัจจัยเหล่านี้มีผลต่อการสร้างความผูกพันต่อองค์กรของธุรกิจหลักทรัพย์อย่างยิ่ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูสุนทรวิจิตรกิจ (บุญธรรม ธมฺมโก) (2557) ที่ได้วิจัยเรื่อง “กลยุทธ์การจัดการทรัพยากรมนุษย์ของคณะสงฆ์จังหวัดเพชรบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ด้านการวางแผน มีการวางแผนบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ให้มีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา ด้านการสรรหา มีการคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการทำงานหรือรับตำแหน่งในหน้าที่ต่างๆ มีสรรหาจากคุณสมบัติที่เหมาะสมกับงาน ด้านการพัฒนา มีการพัฒนาทักษะความรู้และประสบการณ์ และด้านธำรงรักษา มีการสร้างความรักและความผูกพันเพื่อให้บุคลากรเกิดความสามัคคีรักองค์กร และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชญาภา เมธีวรฉัตร (2557) ที่ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เชิงพุทธของมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือตอนล่าง 2 ผลการวิจัยพบว่า มีการพัฒนาบุคลากรทั้งในด้านความรู้ประสบการณ์ระเบียบวินัยและคุณธรรมจริยธรรมมีการฝึกสมาธิและเจริญปัญญา

หลักสังคหวัตถุ 4 ได้ส่งผลต่อการสร้างความผูกพันต่อองค์กรของธุรกิจหลักทรัพย์ เนื่องจาก องค์กรธุรกิจหลักทรัพย์ได้มีการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการสร้างความผูกพันต่อองค์กร โดยผลของการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ด้านทาน การให้ องค์กรได้ให้ความรู้และประสบการณ์แก่บุคลากรอย่างต่อเนื่อง ให้สวัสดิการและค่าตอบแทนที่เพียงพอ ให้เกียรติยกย่องนับถือ ให้โอกาสบุคลากรพัฒนาความรู้ความสามารถ ให้อยู่ร่วมกันและกัน ด้านปิยวาจา เจรจาไพเราะ องค์กรสื่อสารกันด้วยวาจาสุภาพเรียบร้อย รู้จักกาลเทศะในการพูด พูดความจริงตรงไปตรงมา ให้คำแนะนำกันด้วยไมตรีจิต เจรจาไพเราะเสนาะหุ

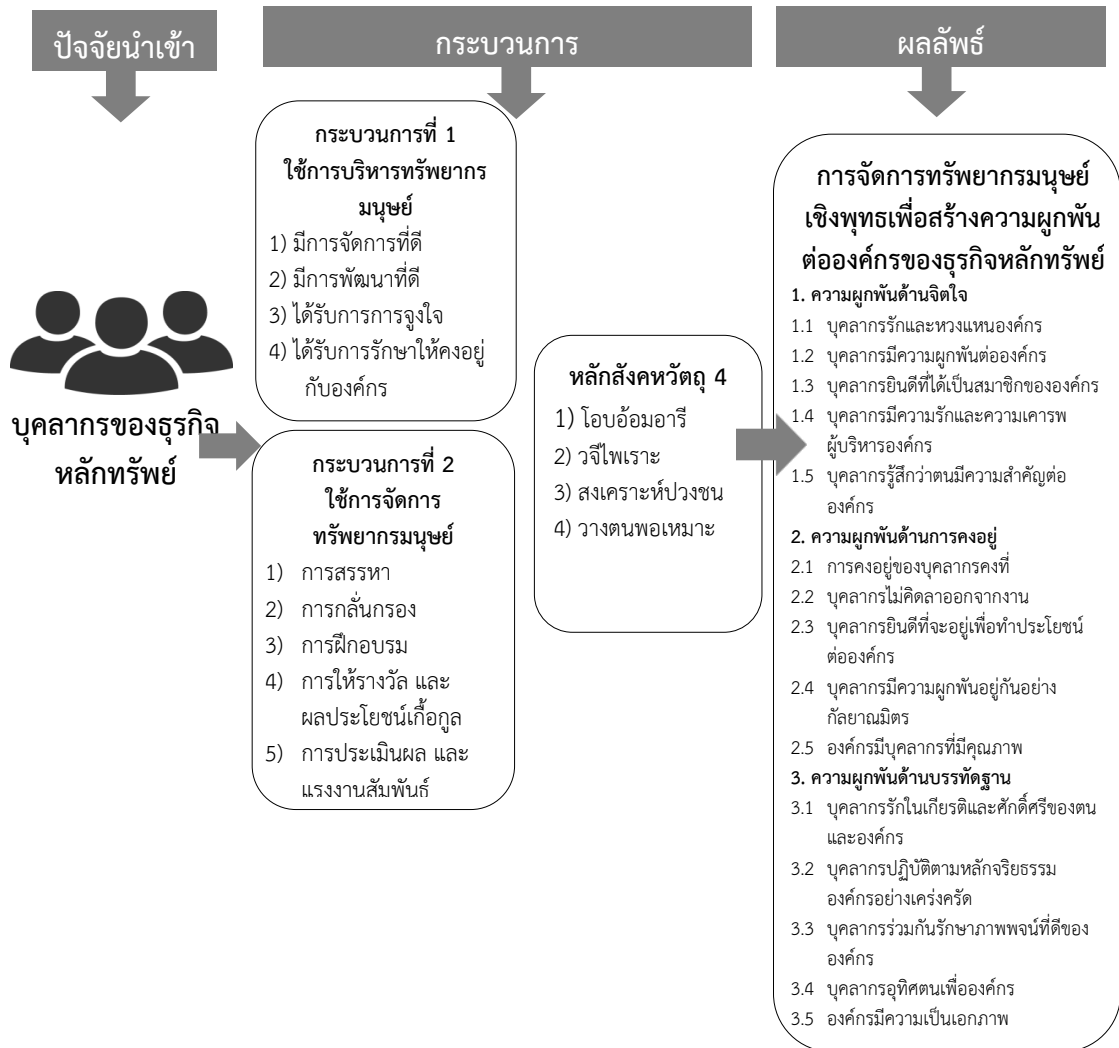
ด้านอัตถจริยา บำเพ็ญประโยชน์ องค์การให้การช่วยเหลือเกื้อกูลบุคลากร ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรมีจิตสาธารณะ ช่วยเหลือเกื้อกูลครอบครัวของบุคลากรตามสมควร ส่งเสริมให้บุคลากรมีความรับผิดชอบต่องาน ดำเนินธุรกิจเพื่อประโยชน์ขององค์กรและสังคม และด้านสมานัตตตา วางตนเหมาะสม ผู้บริหารวางตัวเป็นกลาง ผู้บริหารวางตัวดีเสมอต้นเสมอปลาย ผู้บริหารปฏิบัติต่อพนักงานด้วยความเสมอภาค ส่งเสริมบุคลากรให้รู้จักกาลเทศะ ส่งเสริมให้บุคลากรมุ่งมั่นปฏิบัติงานเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูกิตติพลาร (กัต กิตติโร) (2562) ที่ได้วิจัยเรื่อง “รูปแบบการพัฒนาชีวิตด้วยหลักสังคหวัตถุ 4 ของกลุ่มชาติพันธุ์ ในจังหวัดศรีสะเกษ” ผลการวิจัยพบว่า สังคหวัตถุ 4 เป็นหลักการสงเคราะห์มนุษย์ให้อยู่รวมกันอย่างมีความสงบเป็นหลักยึดเหนี่ยวจิตใจของบุคคลให้สร้างและสานความสามัคคี โดยผ่านการให้การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การเสียสละ และการแบ่งปัน ปิยวาจา การพูดด้วยน้ำใจ อัตถจริยา การประพฤติประโยชน์ตนและผู้อื่น สมานัตตตา ความมีตนเสมอคือทำตนเสมอต้นเสมอปลาย ปฏิบัติสม่ำเสมอในชนทั้งหลาย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีรชัย ชูติมันต์ (2559) ที่ได้วิจัยเรื่อง “รูปแบบการจัดการชุมชนตามแนววิถีพุทธที่มีผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ผลการวิจัยพบว่า มีการนำหลักสังคหวัตถุธรรม เป็นหลักธรรมที่นำมาเพื่อการยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน มาบูรณาการ เพื่อจัดการชุมชนตามแนววิถีพุทธ จากการที่คนในชุมชนมีศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมเป็นที่ยึดเหนี่ยวและร่วมใจกันจัดกิจกรรมตามประเพณีและวันสำคัญต่างๆ ทางพระพุทธศาสนา มีการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ประชาชนให้ความรู้ ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ประชาชนในชุมชนมีจิตอาสา บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ร่วมกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัฒนสรณ์ เกียรติจิตติคุณ (2557) ที่ได้วิจัยเรื่อง “รูปแบบการบูรณาการหลักพุทธธรรมในการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เทศกิจ กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า มีการบูรณาการหลักพุทธธรรมคือหลักสังคหวัตถุธรรมในการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ซึ่งส่งผลให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

นอกจากนี้ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสิงห์คำ มณีจันทสุข และคณะ (2563) ที่ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการสวัสดิการสำหรับคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติตามหลักสังคหวัตถุ 4 มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการสวัสดิการคนพิการ โดยเรียงจากความสำคัญคือ การวางตนพอดี การสงเคราะห์ประชาชน การโอบอ้อมอารี และวจีไพเราะ แสดงให้เห็นว่าสังคหวัตถุช่วยส่งเสริม การบริหารจัดการสวัสดิการซึ่งจะทำให้เกิดความผูกพันต่อองค์กรได้ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลาค ภูวนาธิพงศ์ (2562) ที่ได้วิจัยเรื่อง “การ

เสริมสร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรมตามหลักพุทธจิตวิทยาสำหรับเยาวชน” ผลการศึกษาวิจัยพบว่า หลักสัจพจน์พุทธธรรมมีส่วนในการสร้างจิตสำนึกให้กับเยาวชน เพราะทำให้เกิดความรักความสามัคคีปรองดองกัน ดังเช่นผลของการวิจัยที่ได้กล่าวมาแล้วตั้งแต่ต้น

องค์ความรู้จากการวิจัย

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

ที่มา: ผู้เขียน

จากองค์ความรู้จากการวิจัย แบ่งเป็น 3 ส่วนสำคัญคือ ส่วนของปัจจัยนำเข้า ส่วนของกระบวนการ และส่วนของผลลัพธ์

ปัจจัยนำเข้า คือบุคลากรขององค์กรของธุรกิจหลักทรัพย์ ซึ่งบุคลากรแต่ละฝ่ายจะต้องได้รับการอบรมพัฒนาศักยภาพและที่สำคัญอย่างยิ่งคือจะต้องได้รับการสร้างเสริมให้มีความผูกพันที่ดีต่อองค์กร บุคลากรเหล่านี้เมื่อได้รับการพัฒนาผ่านกระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารธุรกิจหลักทรัพย์แล้วก็จะกลายเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพขององค์กร โดยบุคลากรจะต้องผ่าน 3 กระบวนการ ที่เป็นส่วนกระบวนการ

กระบวนการ ประกอบด้วย 2 กระบวนการที่สำคัญคือ กระบวนการที่ 1 ใช้การบริหารทรัพยากรมนุษย์ ประกอบด้วย มีการจัดการที่ดี มีการพัฒนาที่ดี ได้รับการการจูงใจ และได้รับการรักษาให้คงอยู่กับองค์กร กระบวนการที่ 2 ใช้การจัดการทรัพยากรมนุษย์ ประกอบด้วย การสรรหาคนเข้าสู่ตำแหน่งงาน โดยใช้กระบวนการที่ถูกต้องเหมาะสม เพื่อคัดคนที่มีความรู้และประสบการณ์ตรงเข้าสู่ตำแหน่งงาน จากนั้นดำเนินการพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถให้มีสมรรถนะในการทำงาน และมีการจูงใจโดยการให้รางวัล พร้อมทั้งมีการประเมินผลการทำงานอย่างต่อเนื่อง โดยทั้งสองกระบวนการจำเป็นต้องใช้หลักสังคหวัตถุ 4 เพื่อส่งเสริมต่อการสร้างความผูกพันต่อองค์กร โดยผู้บริหารควรนำความโอ้ออมอารี วชิโพราะ สงเคราะห์ปวงชน วางตนพอเหมาะ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อบุคลากรในองค์กร การพูดจาหรือสื่อสารด้วยคำสุภาพเรียบร้อย ให้การสงเคราะห์พนักงานหรือบุคลากรอย่างเหมาะสม และวางตนให้เหมาะสมเสมอต้นเสมอปลาย ควรแก่การเคารพไปใช้กับทั้งกระบวนการที่ 1 และ 2 ด้วย

ผลลัพธ์ เป็นส่วนที่เกิดจากการที่ธุรกิจหลักทรัพย์ได้ใช้กระบวนการที่ 1 และ 2 โดยนำหลักสังคหวัตถุ 4 ไปใช้เป็นส่วนผสมอันสำคัญประกอบกันด้วยแล้ว จะสามารถสร้างความผูกพันต่อองค์กร จนทำให้บุคลากรเกิดความผูกพันด้านจิตใจ กล่าวคือ บุคลากรรักและหวงแหนองค์กร บุคลากรมีความผูกพันต่อองค์กร บุคลากรยินดีที่ได้เป็นสมาชิกขององค์กร บุคลากรมีความรักและความเคารพผู้บริหารองค์กร และบุคลากรรู้สึกว่าคุณมีความสำคัญต่อองค์กร เกิดความผูกพันด้านการคงอยู่ กล่าวคือ องค์กรมีการคงอยู่ของบุคลากรคงที่ บุคลากรไม่คิดลาออกจากงานบุคลากรยินดีที่จะอยู่เพื่อทำประโยชน์ต่อองค์กร บุคลากรมีความผูกพันอยู่กันอย่างถาวรอมิตร องค์กรมีบุคลากรที่มีคุณภาพ และมีความผูกพันด้านบรรทัดฐาน กล่าวคือ บุคลากรรักในเกียรติและศักดิ์ศรีของตนและองค์กร บุคลากรปฏิบัติตามหลักจริยธรรมองค์กรอย่างเคร่งครัด บุคลากรร่วมกันรักษาภาพพจน์ที่ดีขององค์กร บุคลากรอุทิศตนเพื่อองค์กร และสุดท้ายองค์กรมีความเป็นเอกภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. องค์กรธุรกิจหลักทรัพย์ควรมีการกำหนดแนวทางและนโยบายในการบริหารจัดการด้านการให้รางวัลและผลประโยชน์เกื้อกูลอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม สามารถปฏิบัติได้จริง และสามารถแข่งขันได้กับธุรกิจใกล้เคียงกัน เพื่อธำรงรักษาพนักงานไว้กับธุรกิจ

2. ธุรกิจหลักทรัพย์ควรกำหนดนโยบายให้บุคลากรในองค์กรได้พัฒนาศักยภาพตนเองเพื่อให้มีศักยภาพในการปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับการได้รับผลตอบแทนที่เหมาะสม

ข้อเสนอแนะเชิงการปฏิบัติการ

1. องค์กรธุรกิจหลักทรัพย์ควรส่งเสริมด้านการรักษาบุคลากรให้คงอยู่ โดยเลือกส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรที่มีคุณภาพให้อยู่กับองค์กร

2. องค์กรธุรกิจหลักทรัพย์ควรส่งเสริมด้านการจูงใจ โดยให้มีการจ่ายค่าตอบแทนที่เหมาะสมให้กับบุคลากร เมื่อบุคลากรได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมแล้วจะปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถและมีความผูกพันต่อองค์กร

3. องค์กรธุรกิจหลักทรัพย์ควรส่งเสริมด้านการสรรหาบุคลากร โดยใช้กระบวนการที่เป็นการดึงดูดผู้มีความรู้ความสามารถเข้ามาทำงานกับองค์กร

4. องค์กรธุรกิจหลักทรัพย์ควรส่งเสริมด้านการให้รางวัล และผลประโยชน์เกื้อกูล โดยมีการมอบรางวัลให้กับบุคลากรที่มีความดีความชอบ เพื่อสร้างขวัญกำลังใจ พิจารณาความดีความชอบจากผลของงาน

5. องค์กรธุรกิจหลักทรัพย์ควรส่งเสริมในเรื่องของทาน กล่าวคือการให้ โดยให้ค่าตอบแทนแก่บุคลากรที่สอดคล้องกับความรู้ความสามารถประสิทธิภาพของงานและตำแหน่งงาน พร้อมกันนั้นควรส่งเสริมให้บุคลากรยินดีในการให้ เสียสละเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนร่วมงาน

6. องค์กรธุรกิจหลักทรัพย์ควรส่งเสริมในเรื่องของปิยวาจา การเจรจาไพเราะ เริ่มจากผู้บังคับบัญชาควรสั่งการด้วยความชอบธรรม ด้วยคำที่สุภาพไพเราะน่าฟัง และส่งเสริมให้บุคลากรสื่อสารกันด้วยความสุภาพเรียบร้อย

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อสร้างความผูกพันต่อองค์กร เพื่อให้ได้องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพมีความรักและความผูกพันต่อองค์กร

2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการองค์กรที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กร เพื่อให้ทราบถึงรูปแบบในการจัดองค์กรที่มีประสิทธิภาพ ที่สามารถสร้างความผูกพันต่อองค์กรได้

เอกสารอ้างอิง

- กมลลาศ ภูวนาธิพวงศ์. (2562). การเสริมสร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรมตามหลักพุทธจิตวิทยาสำหรับเยาวชน. *วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์*, 15(เพิ่มเติม), 75-88.
- ธีรชัย ชุตินันต์. (2559). รูปแบบการจัดการชุมชนตามแนววิถีพุทธที่มีผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- นพ ศรีบุญนาท. (2546). *ศาสตร์การจัดการ*. กรุงเทพฯ: สุตรไฟศาล.
- พระครูกิตติพลาร (กิต กิตติโร). (2562). รูปแบบการพัฒนาชีวิตด้วยหลักสังคหวัตถุ 4 ของกลุ่มชาติพันธุ์ ใน จังหวัดศรีสะเกษ. (พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาพระพุทธศาสนา). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระครูสุนทรวัชรกิจ (บุญธรรม ธมฺมิโก). (2557). *กลยุทธ์การจัดการทรัพยากรมนุษย์ของคณะสงฆ์จังหวัดเพชรบุรี* (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พัฒนสรณ์ เกียรติฤทธิคุณ. (2557). *รูปแบบการบูรณาการหลักพุทธธรรมในการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เทคนิค กรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ยุทธ ไกยวรรณ. (2556). *การวิเคราะห์สถิติหลายตัวแปรสำหรับงานวิจัย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิษณุภา เมธีวรณัฏฐ์. (2557). *รูปแบบการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เชิงพุทธของมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือตอนล่าง 2* (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. (2564). จำนวนบุคลากรในธุรกิจหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้าได้รับความนิยมเห็นชอบ/ปฏิบัติหน้าที่. สืบค้น 2 มกราคม 2564, จาก <https://market.sec.or.th/public/idisc/th/CapitalMarketReport/PP29>
- สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. (2564). นโยบายในการดำเนินงาน. สืบค้น 2 มกราคม 2564, <https://www.sec.or.th/TH/Pages/AboutUs/HowWeOperate.aspx#HR>
- สิงห์คำ มณีจันทสุข. (2563). การบริหารจัดการสวัสดิการสำหรับคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์, 9(1), 270-279.
- Cronbach, L. J. (1971). *Aptitudes and Instructional Methods A Handbook for Research on Interactions*. New York: Wiley & Sons.
- Yamane, T. (1967). *Statistics: an Introductory Analysis* (2nd ed.). New York: Harper and Row.

ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัล
ของบุคลากรศาลปกครอง*

Factors Affecting Competency for Digital Technology Learning
of Administrative Court Personnel

ปิยะ ปะตังทา

Piya Patangta

นักวิชาการอิสระ

Independent Scholar

E-mail: krisada.sae@mcu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรศาลปกครอง โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างเป็นบุคลากรศาลปกครอง จำนวน 338 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.966 โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression)

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรพบว่า 1) องค์ประกอบสมรรถนะที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรศาลปกครอง มี 3 ด้าน ด้านมโนทัศน์เกี่ยวกับตนเอง ด้านคุณสมบัติส่วนตัว และด้านแรงจูงใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าองค์ประกอบสมรรถนะสามารถร่วมกันทำนายการพัฒนาสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรศาลปกครองได้ร้อยละ 32.8 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า คุณสมบัติส่วนตัว สามารถทำนายได้ร้อยละ 43.3 รองลงมาคือ แรงจูงใจ สามารถทำนายได้ร้อยละ 14.4 และมโนทัศน์เกี่ยวกับตนเอง สามารถทำนายได้ร้อยละ 5.5 ตามลำดับ 2) หลักปัญหา 3 ที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัล

* Received September 5, 2022; Revised September 26, 2022; Accepted September 27, 2022

ของบุคลากรศาลปกครอง มี 3 ด้าน ด้านสุขุมยปัญญา (การเรียนรู้) ด้านจินตามยปัญญา (การทบทวน) และด้านภาวนามยปัญญา (การปฏิบัติ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าหลักปัญญา 3 สามารถร่วมกันทำนายการพัฒนาสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรศาลปกครองได้ร้อยละ 51.1 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ภาวนามยปัญญา (การปฏิบัติ) สามารถทำนายได้ร้อยละ 62.2 รองลงมาคือ สุขุมยปัญญา (การเรียนรู้) สามารถทำนายได้ร้อยละ 6.6 และจินตามยปัญญา (การทบทวน) สามารถทำนายได้ร้อยละ 6.2 ตามลำดับ

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผล; สมรรถนะเพื่อการเรียนรู้; เทคโนโลยีดิจิทัล

Abstract

The objectives of this research were to study factors affecting the Competency for Digital Technology Learning of Administrative Court Personnel. The methodology was quantitative research that collected data from 338 samples who were administrative court personnel. The tools used to collect data were questionnaires with reliability values equal to 0.966, The statistics used for data analysis were Multiple Regression and Stepwise Regression Analysis.

Findings were as follows: Factors affecting the competency for digital technology comprehension of the Administrative Court personnel was found that 1) component of competency for digital technology comprehension of the Administrative Court personnel consisted of 3 aspects: self-conception, personal qualification, and motif were at the statistically significant level at 0.01 indicating that components of competency together could predict the competency development for digital technology comprehension of the Administrative Court personnel at 32.8 percent. Each aspect was also found that personal qualification could predict competency development at 43.3 percent, followed by motif could predict at 14.4 percent, and self-conception could predict at 5.5 percent respectively. 2) threefold wisdom that affected the digital technology comprehension of the Administrative Court personnel consisted of 3 dimensions: Sutamayapanna (learning), Jintamayapanna

(review) and Bhavanamayapanna (practice) were statistically significant level at 0.01 indicating that threefold wisdom together could predict the competency development for digital technology comprehension of the Administrative Court personnel.

Keywords: factors affecting; Competency for Learning; Digital Technology

บทนำ

การเข้าถึงข้อมูลที่มีมากมายมหาศาล (Big Data) ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลจึงเป็นเสมือนประตูสู่ความเจริญของสังคมในทุกมิติ กลายเป็นปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ และกลายเป็นปัจจัยหลักที่มีส่วนร่วมในการพัฒนา สร้างคุณภาพชีวิตที่ดี ช่วยให้คนรู้เท่าทันโลก เป็นแหล่งเรียนรู้วิทยาการสาขาต่าง ๆ และรวมถึงช่วยให้การทำงานรวดเร็วคล่องตัวด้วย นอกจากนี้ ยังมีการใช้เทคโนโลยี Smart Machine หรือ Artificial Intelligence (AI) เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการและตอบสนองการให้บริการอัตโนมัติ โดยระบบ Smart Machine จะพัฒนาขึ้น และสามารถประเมินปัญหาและจัดการสมดุตลอดห่วงโซ่การบริการ การใช้เทคโนโลยีด้าน Cloud Computing ในการเก็บข้อมูล เพื่อลดความยุ่งยากในการติดตั้งระบบ ลดต้นทุนในการดูแลระบบ และต้นทุนสำหรับการสร้างเครือข่ายด้วยตนเอง รวมถึงการคำนึงถึงความปลอดภัยทางไซเบอร์ (Cyber Security) โดยจัดทำมาตรฐานความปลอดภัยทางไซเบอร์ ปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องให้ทันต่อเหตุการณ์และมีความยืดหยุ่น อีกทั้งปรับเปลี่ยน Mindset ในการจัดการประเด็นด้านความปลอดภัยทางไซเบอร์ การอาศัยเทคโนโลยี Internet of Things (IoT) สร้างสภาพแวดล้อมให้ภาครัฐ ปรับเปลี่ยนรูปแบบบริการเป็นดิจิทัลมากยิ่งขึ้น รวมถึงเทคโนโลยีดังกล่าวยังสนับสนุนภาครัฐในด้านต่าง ๆ อาทิ การสื่อสาร การใช้โมบายเทคโนโลยี การวิเคราะห์ Big Data รวมไปถึงการประสานงาน กับภาคธุรกิจและเอกชน และท้ายที่สุด การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี Block Chain, Distributed Ledger Technology หรือเทคโนโลยีบัญชีแยกประเภทในการจัดเก็บข้อมูลและใช้ประโยชน์จากเครือข่ายเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และลดภาระการพึ่งพาคนกลางในการทำธุรกรรมภายใต้ความปลอดภัยที่มีความน่าเชื่อถือเป็นต้น

มติคณะรัฐมนตรี ในการประชุมเมื่อวันที่ 26 กันยายน 2560 ได้เห็นชอบในหลักการ และแนวทางการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากรภาครัฐเพื่อการปรับเปลี่ยนเป็นรัฐบาลดิจิทัล ตามที่สำนักงาน ก.พ. เสนอโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้

ภาครัฐมีกำลังคนที่มีทักษะด้านดิจิทัลที่เหมาะสมที่จะเป็นกลไกขับเคลื่อนที่สำคัญในการปรับเปลี่ยนภาครัฐเป็นรัฐบาลดิจิทัล และเพื่อให้ข้าราชการและบุคลากรภาครัฐสามารถปรับตัวให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีมีความพร้อมที่จะปฏิบัติงานตามบทบาทและพฤติกรรมที่คาดหวังในบริบทของการปรับเปลี่ยนเป็นรัฐบาลดิจิทัลและสามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้ โดยได้มอบหมายให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) กำหนดทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากรภาครัฐ ที่ประกอบด้วยความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และคุณลักษณะอื่น และกำหนดให้ข้าราชการ และบุคลากรภาครัฐกลุ่มใดควรได้รับการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลใด รวมทั้งได้มอบหมายให้สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ ร่วมกับสำนักงาน ก.พ. จัดทำรายละเอียดทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากรภาครัฐด้วย (สำนักงาน ก.พ., 2563)

เป้าหมายสำคัญของแนวทางการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากรภาครัฐ ได้กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินการเพื่อการพัฒนาหลัก ๆ เช่น กระทรวงดิจิทัลฯ และหน่วยงานในสังกัด รับผิดชอบการพัฒนาข้าราชการ ส่วนหัวหน้าส่วนราชการ (CEO) และ ผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูงประจำกระทรวง กรม (CIO) รับผิดชอบนำแนวทางการพัฒนาทักษะดิจิทัล ไปดำเนินการในระดับหน่วยงาน กระทรวงกรมและหน่วยงานของรัฐ ประสาน การทำงานกับสำนักงาน ก.พ. และกระทรวงดิจิทัล ในการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัล (จัดเตรียมแผนและแนวทางการพัฒนา) และให้จัดเตรียมงบประมาณสำหรับการพัฒนาและการประเมินบุคลากร (ปี พ.ศ. 2562 – 2563)

ในมิติของศาล มีตัวอย่างการนำเทคโนโลยีขั้นสูงมาสนับสนุนการพิจารณาพิพากษาคดี เช่น ศาลประชาชนสูงสุดแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้เปิดศาลอินเทอร์เน็ต (Internet Court) จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ ศาลอินเทอร์เน็ตนครหางโจว (Hangzhou Internet Court) มณฑลเจ้อเจียงเมื่อเดือนสิงหาคม 2560 ศาลอินเทอร์เน็ตกรุงปักกิ่ง (Beijing Internet court) และศาลอินเทอร์เน็ต แห่งนครกวางโจว (Guangzhou Internet Court) มณฑลกวางตุ้ง (ก่วงตง) เมื่อเดือนกันยายน 2561 โดยศาลดังกล่าว พิจารณาพิพากษาคดีเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตและคดีทรัพย์สินทางปัญญา เช่น ข้อพิพาทเกี่ยวกับสัญญาอีคอมเมิร์ซ ลิขสิทธิ์ออนไลน์ สินเชื่อออนไลน์ เป็นต้น ซึ่งคุณลักษณะสำคัญของศาลอินเทอร์เน็ต คือ การฟ้องคดีผ่านระบบออนไลน์ กระบวนการพิจารณาคดีผ่านวิดีโอคอนเฟอเรนซ์ โดยที่ทุกฝ่ายไม่จำเป็นต้องไปศาลด้วยตนเอง ซึ่งเป็นความมุ่งมั่นของศาลสูงสุดแห่งประชาชนจีนที่จะให้เป็นธรรมกับประชาชนทุกฝ่ายด้วยความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ (ศาลปกครอง, 2563)

สำหรับปัจจัยร่วมด้านเทคโนโลยี ซึ่งเป็นประเด็นทางยุทธศาสตร์ที่สำคัญ คือ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในด้านดิจิทัลอย่างก้าวกระโดด ส่งผลให้ภาครัฐไทยต้องยกระดับการพัฒนาประเทศ และการบริหารราชการแผ่นดินไปสู่ ความเป็นดิจิทัล (Digital Thailand) ดังนั้น ศาลปกครองจึงมีความจำเป็นต้องประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในด้านดิจิทัล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ของศาลปกครองให้สอดคล้องกับบริบท ของการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีดังกล่าว อย่างต่อเนื่อง เช่น การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสารในการบริหารจัดการคดี และการดำเนินกระบวนการพิจารณา การพัฒนาเทคโนโลยีใน กระบวนการยุติธรรมทาง ปกครองเพื่อเป็นช่องทางให้ประชาชนเข้าถึงได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว การประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศขั้นสูง (AI, Cloud Computing, Machine Learning, Big Data, Blockchain ฯลฯ) เพื่อศึกษาและสกัดรูปแบบและแนวโน้มของเหตุแห่งการฟ้องคดี และ เพื่อเผยแพร่ ความรู้เชิงป้องกันเกี่ยวกับเหตุแห่งการฟ้องคดี รวมถึงปรับปรุงประสิทธิภาพ และคุณภาพของ กระบวนการยุติธรรมและกระบวนการวิธีพิจารณาดีปกครอง เพื่อช่วยสร้าง บรรทัดฐานในการตัดสินคดี และ มุ่งไปสู่การเป็นศาลปกครองอัจฉริยะต่อไป

จากเหตุผลดังกล่าวมาในข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยจึงสนใจการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อ สมรรถนะเพื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรศาลปกครอง โดยใช้แนวคิด องค์ประกอบสมรรถนะของแมคเคลแลนด์ (David C. McClelland) 5 ด้าน คือ 1. ความรู้ (Knowledge) 2. ทักษะ (Skill) 3. มโนทัศน์เกี่ยวกับตนเอง (Self-concept) 4. คุณสมบัติ ส่วนตัว (Traits) 5. แรงจูงใจ (Motivation) โดยบูรณาการกับหลักพุทธธรรม : ปัญญา 3 คือ สุตมยปัญญา, จินตามยปัญญา และภาวนามยปัญญา ซึ่งผลการวิจัยที่ได้ จะเป็น ประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวางแผนนโยบายหรือจัดทำแผนพัฒนา บุคลากรของศาลปกครองให้มี สมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพิ่มขึ้น เพื่อให้บุคลากรได้เกิดสมรรถนะ และสามารถ นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการสื่อสาร การปฏิบัติงาน การทำงานร่วมกัน หรือใช้ เพื่อ พัฒนาระบบการทำงาน หรือระบบงานในองค์กรให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้น ต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากร ศาลปกครอง

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบวิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยที่ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

ประชากร กลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ บุคลากรศาลปกครองในส่วนกลาง ประกอบด้วย ตุลาการศาลปกครอง ข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง พนักงานราชการศาลปกครอง ลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราวศาลปกครอง ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 2,140 คน (สำนักงานศาลปกครอง, 2563)

2. กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามสูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1967) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 338 คน

เครื่องมือในการวิจัย

เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามตามวัตถุประสงค์รายข้อ (Index of Item-Objective Congruent : IOC) โดยได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.6 - 1.0 และหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1971) ซึ่งได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.966

การเก็บรวบรวมข้อมูล

นำส่งหนังสือขออนุญาตและขอความร่วมมือถึงผู้บริหารหรือหัวหน้าหน่วยงานกลุ่มเป้าหมาย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากบุคลากรศาลปกครอง ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย โดยกำหนดวันที่จะไปขอแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง เก็บรวบรวมแบบสอบถาม (Questionnaire) ตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำแบบสอบถามไปสอบถามบุคลากรขององค์กรในธุรกิจหลักทรัพย์ จำนวน 338 คน และเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง แล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้อง ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ทั้งหมด จำนวน 338 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ ในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression)

Analysis) ซึ่งเป็นวิธีการคัดเลือกแบบการผสมผสานระหว่างวิธีการคัดเลือกตัวแปรของ forward Selection และวิธีของ Backward elimination ร่วมเข้าด้วยกัน (ยุทธ ไกยวรรณ, 2556)

ผลการวิจัย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรศาลปกครองมี 2 ปัจจัย ได้แก่

1. องค์ประกอบสมรรถนะที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรศาลปกครอง มี 3 ด้าน ด้านมโนทัศน์เกี่ยวกับตนเอง ด้านคุณสมบัติส่วนตัว และด้าน แรงจูงใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่า องค์ประกอบสมรรถนะสามารถร่วมกันทำนายการพัฒนาสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรศาลปกครองได้ร้อยละ 32.8 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คุณสมบัติส่วนตัว สามารถทำนายได้ร้อยละ 43.3 รองลงมาคือ แรงจูงใจ สามารถทำนายได้ร้อยละ 14.4 และ มโนทัศน์เกี่ยวกับตนเอง สามารถทำนายได้ร้อยละ 5.5 ตามลำดับ

2. หลักปัญหา 3 ที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรศาลปกครอง มี 3 ด้าน ด้านสุขุมยปัญญา ด้านจินตมยปัญญา และด้าน ภาวนามยปัญญา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าหลักปัญหา 3 สามารถร่วมกันทำนายการพัฒนาสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรศาลปกครองได้ร้อยละ 51.1 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านภาวนามยปัญญา สามารถทำนายได้ร้อยละ 62.2 รองลงมาคือ สุขุมยปัญญา สามารถทำนายได้ร้อยละ 6.6 และจินตมยปัญญา สามารถทำนายได้ร้อยละ 6.2 ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรศาลปกครอง ได้แก่ องค์ประกอบสมรรถนะ และหลักปัญหา 3 จากผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรศาลปกครอง ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ 1) ความรู้ (Knowledge) 2) ทักษะ (Skill) 3) มโน

ทัศนเกี่ยวกับตนเอง (Self-concept) 4) คุณสมบัตส่วนตัว (Traits) 5) แรงจูงใจ (Motivation)

องค์ประกอบสมรรถนะ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้เทคโนโลยี ดิจิทัลของบุคลากรศาลปกครอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยเรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านมโนทัศน์เกี่ยวกับตนเอง คุณสมบัตส่วนตัวและแรงจูงใจ ในด้านมโนทัศน์เกี่ยวกับตนเอง แสดงให้เห็นว่า บุคลากรศาลปกครอง มองการณ์ไกล มีเป้าหมายร่วมกัน มีแนวความคิดที่ถูกต้อง ยอมรับปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงาน สามารถนำเทคโนโลยีมาปรับใช้กับงานได้ และสร้างวิสัยทัศน์เพื่อการปฏิบัติงานในอนาคต สอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วังรอง ช่างเนียม (2564) ได้ศึกษาเรื่อง “สมรรถนะของครูสังคมศึกษาที่ส่งเสริมคุณลักษณะการอยู่อย่างพอเพียงของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก” พบว่า ครูสังคมศึกษาคควรพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรมและองค์ความรู้ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาถ่ายทอดเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต จัดกิจกรรมในแหล่งเรียนรู้ ต่างๆ นำบุคคล หรือองค์กรที่ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาถ่ายทอดกับนักเรียนมากขึ้น จากแบบสอบถามสมรรถนะของครูสังคมศึกษาที่ส่งเสริมคุณลักษณะการอยู่อย่างพอเพียงของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก สอดคล้องกับ องค์ประกอบตามกรอบสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ สอดคล้องมากที่สุด คือ การพัฒนาผู้เรียน การบริหารหลักสูตรและการ จัดการเรียนรู้ การบริหารจัดการชั้นเรียน ข้อเสนอแนะ พบว่า ครูสังคมศึกษาคควรพัฒนาด้านการนำเทคโนโลยีเป็นสื่อสำหรับการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และพัฒนาความรู้และการใช้ชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากขึ้น ด้านแรงจูงใจ แสดงให้เห็นว่า พัฒนาตนเองตลอดเวลา เป็นผู้มีความมุ่งมั่น และรักความเป็นธรรม ซึ่งนำไปสู่การทำงานให้ประสบความสำเร็จพยายามปรับปรุงวิธีการทำงานตลอดเวลา รู้จักนำเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์ ขอบงานท้าทายและทำงานให้สำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมบัติ นามบุรี (2562) ศึกษาวิจัยเรื่อง “โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุแบบพุทธบูรณาการของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย” ผลการวิจัยพบว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในครั้งนี้มี องค์ประกอบทั้งหมด 7 ด้านซึ่งเป็นคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้นำการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย 1) ยอมรับการเปลี่ยนแปลง 2) พร้อมเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง 3) วิสัยทัศน์ ก้าวไกล 4) ใส่ใจในการสื่อสาร 5) ให้ความสำคัญด้านเทคโนโลยี 4) มีทักษะการ

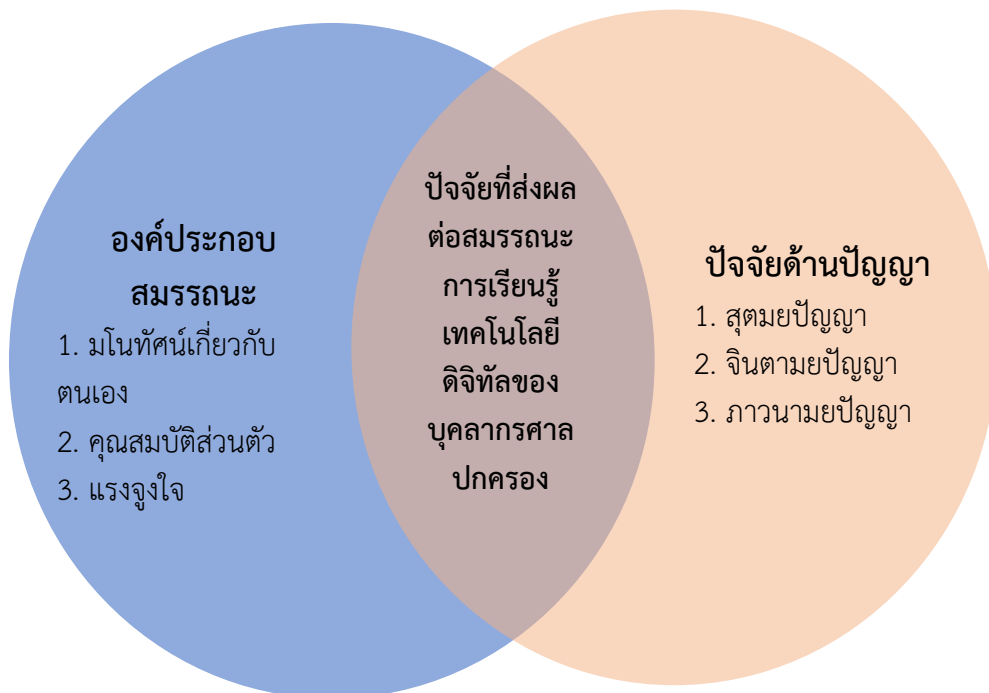
ประสานงาน และ 7) รู้จักประมาณตน นอกจากนั้นยังมีปัจจัยภายนอกที่ส่งเสริมให้คุณสมบัติเหล่านั้นเด่นชัดขึ้นได้แก่ บรรยากาศองค์การทั้ง 6 ด้านประกอบด้วย 1) มาตรฐานในการทำงาน 2) ความรู้สึกผูกพันและรับผิดชอบต่อองค์กร การสร้างแรงจูงใจ 4) การสนับสนุนจากคนรอบข้าง 5) โครงสร้างองค์กร และ 6) ความท้าทายและความรับผิดชอบในการทำงาน โดยมีการปฏิบัติตามหลักปาปนิกรรมทั้ง 3 ด้านเป็นตัวกำกับหรือการใช้หลักธรรมกำกับหลักการ ประกอบด้วย 1) จักขุมา (วิสัยทัศน์) สามารถรับรู้อดีตเข้าใจปัจจุบัน มองเห็นอนาคต 2) วิรุโระ (จัดการดี) 3) นิสยสัมปันโน (มีมนุษยสัมพันธ์) ซึ่งจะทำให้เป็นผู้นำที่มีคุณธรรมและมีภาวะผู้นำในการบริหารการเปลี่ยนแปลง

หลักปัญญา 3 ที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรศาลปกครอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยเรียงลำดับดังนี้คือ ด้านภาวนามยปัญญา ด้านสุตมยปัญญา ด้านจินตามยปัญญา แสดงให้เห็นว่า บุคลากรของศาลปกครองชอบอ่านเขียนเรียนรู้ ใฝ่ในการศึกษาอบรม มุ่งพัฒนาตนเอง เรียนรู้เทคโนโลยีอยู่เสมอค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง และรู้จักถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้แก่ผู้อื่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาเทพประภาส วชิรญาณเมธี (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “พุทธบูรณาการเพื่อการพัฒนาสมรรถนะองค์การบริหารส่วนตำบลในการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง” พบว่า หลักพุทธธรรมในการพัฒนาสมรรถนะองค์การบริหารส่วนตำบลในการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง คือ การนำหลักไตรสิกขา 3 ได้แก่ ศีล บุรณการกับหลักธรรมสุตมยปัญญา เป็นการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างสุตะ เพื่อพัฒนาสมรรถนะความเข้าใจในองค์กรและระบบงาน โดยใช้หลักภาวนา 4 สมาธิ บุรณการกับหลักธรรมจินตามยปัญญา เป็นการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างจาละ ธรรมะสำหรับพัฒนาสมรรถนะการทำงานเป็นทีม โดยใช้หลักพรหมวิหาร 4 และปัญญา บุรณการกับหลักธรรมภาวนามยปัญญา เป็นการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างปัญญา โดยใช้หลักสังคหวัตถุ 4 เป็นธรรมะนำสำหรับพัฒนาสมรรถนะให้เกิดการบริการเป็นเลิศ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศมาวดี ฉากภาพ (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการพัฒนาสุขภาวะผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา” พบว่า การบริหารจัดการ ประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติงาน งบประมาณ บุคลากร การสร้างเสริมสุขภาพ ประกอบด้วย การป้องกันและควบคุมโรค การสร้างเสริมกิจกรรม สภาพแวดล้อม ระบบบริการสาธารณสุข มีความสัมพันธ์ต่อการพัฒนาสุขภาวะผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และการพัฒนาสุขภาวะตามหลักภาวนา 4 ประกอบด้วย กายภาวนา (การพัฒนาด้านร่างกาย) สีลภาวนา (การพัฒนาด้านพฤติกรรม) จิตภาวนา (การพัฒนาด้าน

จิตใจ) ปัญญาภาวนา (การพัฒนาด้านปัญญา) ทำให้ผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีการพัฒนาสุขภาวะที่สมดุลได้อย่างดียิ่ง

องค์ความรู้จากการวิจัย

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

ที่มา: ผู้เขียน

จากแผนภาพดังกล่าว สามารถอธิบายปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรศาลปกครองมี 2 ปัจจัย คือ

1. องค์ประกอบสมรรถนะ

1.1 มโนทัศน์เกี่ยวกับตนเอง (Self-concept) โดยมีตัวชี้วัดประกอบด้วย 1) มีการยอมรับและปรับตัวเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล 2) สามารถนำวิชาการความรู้และเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ 3) สามารถนำความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลมาบูรณาการกับตนเอง ไปใช้ในการสร้างวิสัยทัศน์เพื่อการปฏิบัติงานในอนาคต

1.2 คุณสมบัติส่วนตัว (Traits) โดยมีตัวชี้วัดประกอบด้วย 1) สนใจและเน้นความสำคัญพร้อมเรียนรู้เสมอ 2) มีจิตใจเปิดกว้างยอมรับการเรียนรู้สิ่งใหม่ 3) มีความอดทนเพียรพยายามในการปฏิบัติงาน

1.3 แรงจูงใจ (Motivation) โดยมีตัวชี้วัดประกอบด้วย 1) มีเป้าหมายในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 2) พยายามปรับปรุงวิธีการทำงานโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 3) ชอบทำงานที่ทำทนายและทำให้สำเร็จตามเป้าหมาย

2. ปัจจัยด้านปัญญา 3 จากการศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณพบว่าหลักปัญญา 3 ส่งผลต่อสมรรถนะการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรศาลปกครอง ดังนี้

2.1 สุตมยปัญญา โดยมีตัวชี้วัด ประกอบด้วย 1) มีการเรียนรู้เทคโนโลยีที่สอดคล้องกับการงาน 2) เข้ารับการฝึกอบรมด้วยเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม 3) มีการถ่ายทอดความรู้ระหว่างผู้ปฏิบัติงาน 4) ค้นคว้าหาความรู้วิทยาการด้านเทคโนโลยีดิจิทัลใหม่ๆ เพิ่มเติมอยู่เสมอ

2.2 จินตามยปัญญา โดยมีตัวชี้วัด ประกอบด้วย 1) ทำความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม 2) มีความรับผิดชอบสูงในการตรวจสอบความถูกต้องระบบการทำงานของเทคโนโลยีดิจิทัล 3) มีการคิดวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ 4) มีวิธีคิดวิเคราะห์และคาดคะเนแนวโน้มที่เกิดขึ้นกับการปฏิบัติงาน

2.3 ภาวนามยปัญญา โดยมีตัวชี้วัด ประกอบด้วย 1) นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสม 2) นำข้อมูลด้านเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้อย่างมีจริยธรรม 3) มีวิธีคิดวิเคราะห์และคาดคะเนแนวโน้มที่เกิดขึ้นกับการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ศาลปกครองควรปรับปรุงยุทธศาสตร์แผนงานและโครงการต่าง ๆ ให้มีความชัดเจนเข้าใจง่าย โดยมุ่งเน้นเพื่อเพิ่มสมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นฐานข้อมูลขนาดใหญ่เพื่อบริการประชาชน

2. ศาลปกครองควรปรับปรุงยุทธศาสตร์แผนงานและโครงการต่าง ๆ โดยการบูรณาการกับหลักพุทธธรรมในการแก้ปัญหาต่าง ๆ เช่น วัด เป็นการนำหลักธรรมมาเป็นหลักประพฤติในการทำงาน

3. ศาลปกครองควรมีนโยบายบูรณาการหลักธรรมเข้ากับการประพฤติปฏิบัติของบุคลากรในศาลให้สอดคล้องกับแนวคิด และการดำรงชีวิตประจำวัน

ข้อเสนอแนะเชิงการปฏิบัติการ

1. ศาลปกครองควรดำเนินการแก้ไขปัญหาด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ โดยให้ความรอบรู้ด้านต่างๆ แก่บุคลากรเพื่อให้มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถสร้างผลงานที่โดดเด่นและแตกต่างโดยไม่มีใครเคยทำมาก่อน

2. ศาลปกครองทุกระดับและทุกศาลควรจัดให้มีการบริการที่ดีด้วยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อนำความรู้ที่มีอยู่สามารถสร้างสรรค์การบริการที่เกินความคาดหมาย จะทำให้การบริการมีคุณค่าสำหรับผู้รับบริการ

3. ศาลปกครองควรจัดให้มีหลักสูตรการฝึกอบรมบุคลากรให้มีภาวะผู้นำทุกระดับชั้น และผู้บริหารต้องมอบหมายงาน เพื่อให้บุคลากรฝึกฝนภาวะผู้นำ

4. ศาลปกครองควรให้การศึกษอบรมแก่บุคลากรเพื่อให้มีความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ เข้าใจวัฒนธรรมองค์กร สามารถนำองค์กรสู่ความเป็นเลิศ

5. ศาลปกครองควรจัดการศึกษอบรมให้บุคลากรได้ลงมือปฏิบัติ เพื่อการส่งเสริมความเชี่ยวชาญด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ผสมกับการสนใจใฝ่รู้สิ่งใหม่เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ก่อให้เกิดความเชี่ยวชาญในงานอาชีพทำให้บุคลากรเกิดการพัฒนา

6. ศาลปกครองควรฝึกอบรมให้บุคลากรมีรูปแบบการทำงานที่มีความเพียรพยายาม เข้มแข็ง รับผิดชอบ ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมที่เป็นประโยชน์ต่อศาลปกครอง

7. ศาลปกครองควรให้การศึกษาและฝึกอบรมบุคลากรให้มีความเสียสละความสุขสบาย และความพึงพอใจส่วนตนหรือครอบครัว สามารถอุทิศตนเพื่อประโยชน์สาธารณะได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการพัฒนาสมรรถนะเทคโนโลยีในศาลต่างประเทศหรือศาลอื่นกับศาลปกครอง เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับศาลปกครอง โดยกำหนดนโยบายให้เป็นรูปธรรม

2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีของบุคลากรศาลปกครอง ทั้งทางบวกหรือทางลบเพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขปัญหาดังกล่าว

3. ควรมีการศึกษาวิจัยหลักพุทธธรรมอื่น ๆ เพื่อใช้ในการพัฒนาสมรรถนะของศาลปกครองให้ดียิ่งขึ้น เป็นการบูรณาการหลักพุทธธรรมกับศาสตร์สมัยใหม่ให้ทันสมัยตลอดเวลา

เอกสารอ้างอิง

- ทัศนาวดี ฉากภาพ. (2564). *โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการพัฒนาสุขภาวะผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา* (ดุชนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาเทวประภาส วชิรญาณเมธี. (2559). *พุทธบูรณาการเพื่อการพัฒนาสมรรถนะองค์การบริหารส่วนตำบลในการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง* (ดุชนิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2559).
- ยุทธ ไถยวรรณ. (2556). *การวิเคราะห์สถิติหลายตัวแปรสำหรับงานวิจัย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิรงรอง ช่างเนียม. (2564). สมรรถนะของครูสังคมศึกษาที่ส่งเสริมคุณลักษณะการอยู่อย่างพอเพียงของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 10(2), 126-135.
- ศาลปกครอง. (2563). *แผนแม่บทศาลปกครอง ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2580)*. สืบค้น 22 ธันวาคม 2563, จาก http://admincourt.go.th/admincourt/upload/webcms/Court/Court_310120_145858.pdf
- สมบัติ นามบุรี. (2562). *โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุแบบพุทธบูรณาการของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย* (ดุชนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สำนักงาน ก.พ. (2561). *ทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากรภาครัฐเพื่อการปรับเปลี่ยนเป็นรัฐบาลดิจิทัล ตาม (ว6/2561)*. สืบค้น 22 ธันวาคม 2563, จาก https://www.ocsc.go.th/digital_skills2
- สำนักงานศาลปกครอง. (2556). *อัตรากำลังในภาพรวมของสำนักงานศาลปกครอง*. กรุงเทพฯ: สำนักงานศาลปกครอง.
- Cronbach, L. J. (1971). *Aptitudes and Instructional Methods A Handbook for Research on Interactions*. New York: Wiley & Sons.
- Yamane, T. (1967). *Statistics: an Introductory Analysis* (2nd ed.). New York: Harper and Row.

วิเคราะห์สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองตามแนวพุทธศาสตร์
Analytical Study of People's Rights and Freedom According
to Buddhist Science

พระเทพปริยัติเมธี (สฤษฎ์ สิริธโร)

Phratheppariyattimethi (Sarit Siritharo)

วัดนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

Wat Nakhon Sawan, Nakhon Sawan Province

E-mail: phratheppariyattimethi@mcu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองตามแนวพุทธศาสตร์ ระเบียบวิธีวิจัยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 18 รูปหรือคนที่เลือกแบบเจาะจงจากผู้ทรงคุณวุฒิด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบตัวต่อตัว และจากผู้มีส่วนร่วมในการสนทนากลุ่มเฉพาะ จำนวน 10 รูปหรือคนที่เลือกแบบเจาะจงจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยการสนทนากลุ่มเฉพาะวิเคราะห์ข้อมูลจากทั้งสองวิธี โดยการพรรณนาความ และการสังเคราะห์เนื้อหาสาระ

ผลการวิจัยพบว่า สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองตามแนวพุทธศาสตร์ กล่าวคือ แนวคิดสิทธิและเสรีภาพทางการเมืองตามแนวของพระพุทธเจ้า คือศีลธรรม เป็นปรากฏการณ์ของธรรมชาติตามธรรมดาที่แวดล้อมอยู่ทั่ว ๆ ไป ของสิ่งที่มีชีวิตด้วยและของสิ่งที่ไม่มีชีวิตด้วย ถ้าเป็นไปตามธรรมชาติแล้วย่อมปกติ เพราะเป็นกฎของธรรมชาติอยู่อย่างหนึ่ง ศีลธรรมเป็นสิ่งที่ทรงตัวอยู่โดยปกติที่เป็นตามธรรมชาติ ศีลธรรมเป็นบทบัญญัติทางศาสนา การบัญญัตินั้นบัญญัติในรูปวัฒนธรรม ศีลธรรม ระเบียบ จารีตประเพณี คือ ศีล สมาธิ ปัญญา วิมุตติ และวิมุตติญาณทัสสนะ แนวคิดสิทธิและเสรีภาพทางการเมืองตามแนวของพุทธธรรมเป็นสันติภาพ คือความมีสันติ ความสงบ เป็นเสรีภาพ คือ “วิมุตติ” เป็นสมภาพ คือความเสมอภาค และเป็นภราดรภาพ หลักความเป็นพี่น้องกันโดยธรรม แนวคิดสิทธิและเสรีภาพทางการเมืองตามแนวของพระสงฆ์ เป็นคนมีคุณภาพชีวิตและการไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เรียกว่าความเสมอภาคที่เป็นหลักการของประชาธิปไตย โดยใช้หลักสาราณียธรรม 6 เป็นหลักยึดให้เกิดเสรีภาพ ความเสมอภาคในสังคม มีพรหมวิหารธรรมยึดถือธรรมาธิปไตย โดยมีเศรษฐกิจศาสตร์มีชัยมาปฏิบัติพาสนับสนุน และปฏิบัติหน้าที่ให้สุจริตอย่างเต็มที่คือหลักกุศล

กรรมบถ จักรวรรดิวัตร และราชสังคหวัตถุ สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองในหลักธรรมระดับบุคคลต้องมีคุณสมบัติ 7 และเป็นสมาชิกแบบอย่างของสังคมตามหลักสัปปุริสธรรม 7 และหลักธรรมระดับสังคมต้องเป็นคนที่ศีลธรรมตามหลักสุจริต 3 กุศลกรรมบถ 10 ศีล 5 เป็นคนมีคุณแก่ส่วนรวมตามหลักพรหมวิหารธรรม 4 สังคหวัตถุ 4 เป็นคนผู้มีส่วนร่วมที่ดีตามหลักนาถารณธรรม 10 สารณียธรรม 7 เป็นคนผู้มีส่วนร่วมในการปกครองที่ดีตามหลักอริยปิไย 3 อปรีหานิยธรรม 7 และเป็นคนผู้นำรัฐหรือผู้ปกครองบ้านเมืองที่ดีตามหลักทศพิธราชธรรม 10 จักรวรรดิวัตร 12 ราชสังคหวัตถุ 4 สามัคคี 3 และอคติ 4

คำสำคัญ: สิทธิและเสรีภาพ; การเมือง; พุทธศาสตร์

Abstract

The objective of this research article was to analytically study people's rights and freedom according to Buddhist science. The methodology was the qualitative method, data were collected from the document, related research, and 18 key informants via in-depth-interview and 10 participants in focus group discussion. Data were analyzed by content descriptive interpretation.

Findings were as follows: Political Rights and freedom according to Buddha. That is morality, the natural phenomena that prevail in general of living and non-living things. If it is nature, it is normal, because it is natural law. Morality exists normally naturally. Morality is the code of ethics in religion. It is coded in form of culture, morality, regulations, and traditions. They are Sila, Samadhi, Panna, Vimutti, Vimuttiyanatassana. The concept of political rights and freedom according to Buddhism is peace. It is peace or pacification. It is liberty or Vinutti. It is equality. It is a brotherhood, being brother and sister by virtue. The concept of political rights and freedom according to the Buddhist monastic concept is the right and freedom not to torture oneself and others. It is democratic equality according to Saraniyadhamma 6, a state of conciliation, virtues for fraternal living, social freedom, and equality. Brahmaghiharadhamma adhering to righteousness supremacy, supported by middle path economy., performing righteous duties

to the fullest capacity by Kusalakammāpadha, Chakkavādhivatti, and Rajasāṅgahavattu. Political rights and freedom at the personal level must be of 7 attributes and be modeled on members of society with Sappurisaḍḍhamma 7. The political right and freedom at societal levels, persons must have morality in line with Sucarita, pure conduct 3, Kusalakammāpadha 10, Sila 5, beneficial to society according to 5 precepts, being beneficial to society according to Brahmavihāra 4, Saṅgahavattu 4, a man with good participation according to Nāthakaraṇaḍḍhamma 10, Saraniyaḍḍhamma 7, a man with participation according to good governance according to Athipateyya 3, Apparihaniyaḍḍhamma 7 and a man who is state leader or country governor according to 10 royal virtues, Chakkavādhī 12, Rajasāṅgahavattu 4, Saṃaggi 3 and Agatī 4.

Keywords: Right and Liberty; Political; Buddhist

บทนำ

การปกครองคณะสงฆ์ในสมัยพุทธกาลเป็นการปกครองโดยธรรมวินัย (แสง อุดมศรี, 2530) พระพุทธเจ้าทรงประทานหลักการ คือ พระโอวาทปาติโมกข์ ไว้เป็นหลักปฏิบัติสำหรับพระสงฆ์ (วิม. (ไทย) 1/19/191) โดยมีวินัยเป็นระเบียบแบบแผน กฎเกณฑ์แบบต่างๆ ที่ตั้งขึ้นโดยอาศัยหลักธรรมคำสอนนั้น และเพื่อให้คำสอนหรือหลักธรรมที่พระพุทธเจ้าทรงสอนไว้นั้น ให้เกิดผลเป็นจริงเป็นจังขึ้นมาแล้วก็ถือว่าการนำสู่จุดหมายของพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า (พระเทพเวที (ประยูร ปยุตโต) และ ธีรวิ ภาวิไล, 2532) และเป็นการจัดตั้งวางระบบและระเบียบแบบแผน กับทั้งบทกฎหมาย ระเบียบกฎเกณฑ์กติกา ที่เป็นข้อกำหนดในการจัดตั้งรวมทั้งการจัดการให้คนประพฤติปฏิบัติ หรือให้กิจการดำเนินไปตามตัวบทกฎหมาย เมื่อคนตั้งอยู่ในวินัยโดยปฏิบัติตามสิกขาบทก็เป็นผู้มีศีล ศีลจึงเป็นคุณสมบัติของคน เป็นสภาพการฝึกฝนพัฒนาที่อยู่ในตัวคน (พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต), 2541) ในยุคปัจจุบันหลวงพ่อกุศลทาสภิกขุได้เสนอระบบธรรมมิกสังคมนิยม จึงจะต้องตามธรรมสัจจะของธรรมชาติ (พุทธทาสภิกขุ, 2529) สังคมที่สมาชิกในสังคมยึดถือธรรมาธิปไตย โดยมีเศรษฐศาสตร์มีขนิมปาฏิพทา มีลักษณะเป็นกลาง ๆ โดยมีหลักสำคัญ 2 ประการ คือ การได้คุณภาพชีวิตและการไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่นเรียกว่าความเสมอภาค (สมภาพหรือสมานภาพ) ที่เป็นหลักการของประชาธิปไตย โดยใช้หลักสา

ราณีธรรม 6 ประการจะเป็นหลักยึดให้เกิดเสรีภาพ ความเสมอภาค (พระเทพเวที (ประยุทธิ์ ปยุตโต), 2532) สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองตามคุณธรรมบดเป็นวิธีทำความดี 10 ประการ แบ่งเป็นวิธีทำความดีทางกาย 3 ประการ วิธีทำความดีทางวาจา 4 ประการ และวิธีทำความดีทางใจ 3 ประการ (พระพรหมบัณฑิต (ประยูร ธมฺมจิตฺโต), 2557)

การเมืองในทัศนะพระพุทธศาสนาเถรวาทไม่ได้พูดถึงการเมืองโดยตรง แต่ได้กล่าวถึงหลักการปกครองโดยไม่ระบุว่าการปกครองแบบใดดี แบบใดเสีย ไม่ว่าจะแบบประชาธิปไตย แบบสังคมนิยม ให้ยึดหลักการที่เป็นธรรมมุ่งการปกครองแบบธรรมาภิบาล ปรากฏในอริยปิเตยยสูตรว่าด้วยอริยปิเตยคือความเป็นใหญ่ มี 3 ประการ (อง. ดิก. (ไทย) 20/40/201-202) คือ

1. อัตตาริปไตย ความมีตนเป็นใหญ่ เป็นการถือเอาตนเอง ศักดิ์ศรีเกียรติภูมิ ตลอดจนผลประโยชน์ตนเป็นใหญ่ กระทำการด้วยปรารถนและสิ่งที่เนื่องด้วยตนเป็นประมาณ

2. โลกาธิปไตย ความมีโลกเป็นใหญ่ เป็นความนิยมของชาวโลกเป็นใหญ่ ห้วนไหวไปตามเสียงสรรเสริญและนิทา ไม่มีหลักการที่แน่นอน กระทำการโดยปรารถจะเอาใจคนหมู่นหาความนิยมหรือห้วนกลัวเสียงกล่าวเป็นประมาณ

3. ธรรมาธิปไตย ความมีธรรมเป็นใหญ่ เป็นการถือหลักความจริง ความถูกต้อง ความดีงาม เหตุผล เป็นใหญ่ กระทำการด้วยปรารถสิ่งที่ได้ศึกษาตรวจสอบข้อเท็จจริงและความคิดเห็นที่ได้รับฟังอย่างกว้างขวางแจ้งชัด และพิจารณาอย่างดีที่สุดเต็มขีดแห่งสติปัญญา จะมองเห็นได้ด้วยความรู้ที่ใจว่าเป็นไปโดยชอบธรรมและเพื่อความดีงาม เป็นการปกครองที่ดี

พุทธปรัชญาทางการเมืองที่พระพุทธเจ้าทรงสอนใช้คำว่าอริยปิเตยเป็นหลักที่ปกครองพึงยึดถือ เมื่อเป็นผู้ปกครองแล้วจะยึดถืออะไรเป็นใหญ่ ส่วนอริยปิเตยที่ใช้ในปัจจุบันเน้นว่าอำนาจอริยปิเตยหรืออำนาจในการปกครองควรอยู่ที่ใด หรืออยู่ที่ใครตามหลักวิชาของรัฐธรรมนูญ ฉะนั้น พระพุทธเจ้าทรงสอนในกฎทนต์สูตร (ที. ส. (ไทย) 9/323-358/125-150) สูตรว่าด้วยเศรษฐศาสตร์การเมือง กล่าวโดยสรุปประกอบด้วย (1) การบริหารโดยการกระจายอำนาจ (2) การจัดตำแหน่งทางการบริหาร (3) การวางนโยบายและกลยุทธ์ (4) การมีส่วนร่วมของประชาชนหรือการลงประชามติ (5) การสื่อสาร และ (6) ผลของการปฏิรูปแนวคิด ซึ่งชี้ให้เห็นถึงเศรษฐกิจที่ผูกอยู่กับการเมืองการปกครองที่ต้องการให้ความอุดมสมบูรณ์ของบ้านเมืองคงอยู่ตลอดไปที่จะทำให้โจรผู้ร้ายไม่มี ถูกหลักศีลธรรมจริยธรรม เป็นการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจและการเมืองที่ยั่งยืน และเพิ่มผลผลิตหรือภาษีเงิน

ได้เข้าคลังหลวงนับว่าเป็นต้นแบบพุทธปรัชญาการเมืองที่แก้ปัญหาอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพเป็นอย่างดี

จะเห็นได้ว่า เรื่องของสิทธิและเสรีภาพทางการเมืองนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญ เมื่อนำหลักการทางพระพุทธศาสนาที่ยึดทางสายกลางในการปฏิบัติต่อตนเองและสังคม ซึ่งเป็นหลักคำสอนในทางพระพุทธศาสนามาบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ จึงเห็นว่า ธรรมประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการศึกษาเรื่องสิทธิและเสรีภาพทางการเมืองตามแนวพุทธศาสนานั้น จะเป็นการสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์และเป็นแนวทางออกหรือทางเลือกให้กับสังคมในทุกๆระดับ ไม่ว่าจะเป็นแนวความคิดแบบตะวันตกหรือแนวความคิดแบบตะวันตก ให้เข้าใจในเรื่องของสิทธิและเสรีภาพอย่างลึกซึ้ง ทั้งนี้จะได้มีแนวทางในการประยุกต์ใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองที่เหมาะสม อันเป็นไปโดยชอบประกอบด้วยธรรมตามแนวทางของพุทธศาสนาในที่สุด

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาวิเคราะห์สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองตามแนวพุทธศาสนา

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบวิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยที่ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประกอบการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เพื่อศึกษาแนวคิดสิทธิและเสรีภาพทางการเมืองตามแนวความคิดทั่วไป ตามแนวพุทธศาสนา และสิทธิและเสรีภาพทางการเมืองที่เหมาะสมในการนำมาประยุกต์ใช้ในสังคมไทย โดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 18 รูปหรือคน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ด้านพระพุทธศาสนา และกลุ่มที่ 2 ด้านรัฐศาสตร์

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ตามวัตถุประสงค์ในการวิจัย คือ สภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยที่มีผลต่อการเลือกตั้งทั่วไป ประกอบด้วย สถาบันการ

กล่อมเกลாதองการเมืองคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง นโยบายของพรรคการเมือง พรรคที่สังกัดของผู้สมัคร และอิทธิพลของสื่อ เป็นอย่างไร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จะมีวิธีการเก็บข้อมูลในเชิงคุณภาพที่หลากหลาย ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของของปรากฏการณ์และสถานการณ์ และตามลักษณะของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ผู้ทรงคุณวุฒิ (Expert) ที่จะมีส่วนร่วมในการรังสรรค์การวิจัยครั้งนี้ โดยผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานก่อนที่จะเริ่มทำการวิจัย โดยศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาประกอบการวิจัยและช่วยในการกำหนดประเด็นและตัวแปรที่ต้องการศึกษา รวมถึงเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบความคิดในการสร้างแบบสัมภาษณ์รวมทั้งนำมาใช้ในการวิเคราะห์ด้วย

2. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เป็นการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้หรือมีข้อมูล รวมถึงข้อเท็จจริง ประสบการณ์ในเรื่องที่ผู้วิจัยกำลังศึกษาดีที่สุดหรือมีความเกี่ยวข้องมากที่สุด โดยแบ่งเป็น 2 ด้าน จำนวน 18 รูปหรือคน ที่ถูกเลือกแบบเฉพาะเจาะจง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จะไม่ใช้สถิติช่วยในการวิเคราะห์ แต่จะใช้แนวคิด ทฤษฎีเป็นกรอบในการวิเคราะห์ โดยวิธีการหลักที่ใช้มี 2 วิธี คือ

1. การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ซึ่งได้จากการศึกษาเอกสาร (Document Research) จากกรอบความคิดหรือทฤษฎีที่ใช้เพื่อการช่วยวิเคราะห์ข้อมูลได้ลึกซึ้งและสร้างข้อสรุปที่หนักแน่น

2. การตีความ (Interpretation) ซึ่งได้จากการสังเกตและการสัมภาษณ์ที่ได้จดบันทึกไว้จากสิ่งที่เป็นรูปธรรมหรือปรากฏการณ์ที่มองเห็น โดยผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ โดยหลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และผู้วิจัยจะนำคำตอบที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้ง 18 รูปหรือคน รวมถึงการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) จากผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด 10 รูปหรือคน มาสรุปประเด็นเชิงเนื้อหาในภาพรวมโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

(Content Analysis) ตามข้อคำถามในแต่ละตอนของแบบสัมภาษณ์เชิงลึกซึ่งครอบคลุมตามวัตถุประสงค์และขอบเขตของเนื้อหาการวิจัย

ผลการวิจัย

สิทธิเป็นการกระทำสำเร็จเป็นอำนาจอันชอบธรรมและอำนาจที่กฎหมายรับรอง และคุ้มครองให้กระทำการใด ๆ โดยสุจริตได้อย่างอิสระ แต่ต้องไม่กระทบสิทธิของผู้อื่น เสรีภาพเป็นภาวะแห่งผู้มีอิสระ เป็นความสามารถที่จะกระทำการใด ๆ ได้ตามที่ตนปรารถนาโดยไม่มีอุปสรรคขัดขวาง และการเมืองประกอบด้วย นาคริก คือกิจการหรือการปฏิบัติทั้งปวงอันเกี่ยวกับการบริหารบ้านเมือง ขนิตการี คือกิจที่ทำเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนเท่านั้น ไม่ใช่ผลประโยชน์เพื่อส่วนตัวและพวกพ้อง และอุปายทุกซ์ คือฉลาดในวิธีการอันแยบคายที่จะกระทำผลประโยชน์ของประชาชน ประกอบด้วย สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองตามแนวของพระพุทธเจ้า คือ ศีลธรรมตามบทบัญญัติทางศาสนาในรูปวัฒนธรรม ศีลธรรม ระเบียบ จาริตประเพณี คือ ศีล สมาธิ ปัญญา วิมุตติ และวิมุตติญาณทัสสนะ

สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองตามแนวของพุทธธรรม คือ (1) สันติภาพ คือความมีสันติ ความสงบ ตั้งแต่สันติภาพขั้นต้นสุดจนกระทั่งถึงขั้นสุดท้ายคืออินพพาน เป็นสันติภาพที่สูงสุดตามหลักพระพุทธศาสนา (2) เสรีภาพ คือ “วิมุติ” หลุดพ้นไปจากการครอบงำของกิเลส (3) สมภาพ คือธรรมะที่ว่าด้วยทุกคนเป็นเพื่อนทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตาย ต้องมีหน้าที่ที่จะต้องต่อสู้เพื่อให้หลุดรอดจากความทุกข์ และมีหน้าที่ที่จะช่วยเหลือผู้อื่น และ (4) ภราดรภาพ คือหลักความเป็นพี่น้องกันโดยธรรม

สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองตามแนวของพระสงฆ์ คือ คนมีคุณภาพชีวิตและการไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เรียกว่า ความเสมอภาคที่เป็นหลักการของประชาธิปไตย โดยใช้หลัก สาราณียธรรม 6 จะเป็นหลักยึดให้เกิดเสรีภาพ ความเสมอภาคในสังคมมีหลักพรหมวิหารธรรมยึดถือธรรมาธิปไตย โดยมีเศรษฐศาสตร์มัชฌิมาปฏิปทาสนับสนุนและควรปฏิบัติหน้าที่ให้สุจริตอย่างเต็มที่คือกุศลกรรมบถ จักรวรรดิวัตร และราชสังคหวัตถุ หลักธรรมในเรื่องสิทธิและเสรีภาพทางการเมือง โดยมีหลักธรรมในระดับบุคคลจะต้องมีคุณสมบัติ 7 และเป็นสมาชิกแบบอย่างของสังคมตามหลักสัปบุริสธรรม 7 และมีหลักธรรมในระดับสังคมจะต้องเป็นคนมีศีลธรรมในฐานะสมาชิกของสังคมตามหลักสุจริต 3 (ความประพฤติดี) กุศลกรรมบถ 10 (ทางทำความดี) ศีล 5 (ความประพฤติชอบทางกายและวาจา) เป็นคนมีคุณแก่ส่วนรวมในฐานะสมาชิกของสังคมตามหลักพรหมวิหาร 4 (ธรรม

ประจำใจ) สังคหวัตถุ 4 (การบำเพ็ญการสงเคราะห์) เป็นคนผู้มีส่วนร่วมที่ดีในฐานะสมาชิกของสังคมตามหลักนาถกรรมธรรม 10 (การพึ่งตนเอง) สาราณียธรรม 7 (การอยู่ร่วมกันในหมู่สังคม) เป็นคนผู้มีส่วนร่วมในการปกครองที่ดีในฐานะสมาชิกของสังคมตามหลักอภิไทย 3 (หลักความเป็นใหญ่) อปริหานิยธรรม 7 (หลักการร่วมรับผิดชอบ) และเป็นคนผู้นำรัฐหรือผู้ปกครองบ้านเมืองที่ดีในฐานะสมาชิกของสังคมตามหลักทศพิธราชธรรม 10 (คุณธรรมของผู้ปกครองการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ปกครอง) จักรวรรดิวัตร 12 (การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ปกครอง) ราชสังคหวัตถุ 4 (การทํานุบำรุงทวยราษฎร์ของผู้ปกครอง) สามัคคี 3 (การปฏิบัติหน้าที่) และ อคติ 4 (ความไม่ลำเอียง ความชอบธรรม)

การปกครองคณะสงฆ์ในสมัยพุทธกาลและหลังพุทธกาลเป็นการปกครองโดยธรรมวินัย พระพุทธเจ้าทรงประทานหลักการ คือ พระโอวาทปาติโมกข์ ไว้เป็นหลักปฏิบัติสำหรับพระสงฆ์ พระพุทธองค์ทรงบัญญัติสิกขาบทเพื่อประโยชน์แก่สงฆ์หรือส่วนรวม เพื่อประโยชน์แก่ตัวบุคคล เพื่อประโยชน์แก่ชีวิตมนุษย์ เพื่อประโยชน์แก่ประชาชนทั่วไปที่เป็นสังคมใหญ่ และเพื่อประโยชน์แก่ตัวพระศาสนา มอบอำนาจแห่งการปกครองให้กับธรรมวินัย ดังพุทธพจน์ที่ตรัสกับพระอานนท์ว่า “ดูกรอานนท์ ธรรมวินัยใดที่เราแสดงบัญญัติไว้แก่พวกเธอ ธรรมวินัยนั้น จักเป็นศาสดาของพวกเธอทั้งหลาย เมื่อเราสิ้นไป” ซึ่งสรุปได้ว่า แนวคิดสิทธิและเสรีภาพทางการเมืองตามแนวพุทธศาสตร์จะต้องเป็นไปและสอดคล้องกับพระธรรมวินัย ซึ่งพระธรรมเป็นกฎเกณฑ์ในเรื่องของสิทธิและเสรีภาพทางการเมืองตามกฎหมายของธรรมชาติ ส่วนพระวินัยเป็นกฎเกณฑ์ในเรื่องของสิทธิและเสรีภาพในสังคมพระสงฆ์หรือสังคมนมนุษย์ โดยมีหลักเกณฑ์ในการตัดสินตามพระธรรมวินัย 8 ประการ คือ ธรรมเหล่าใดเป็นไปเพื่อ (1) ความคลายกำหนด, ความไม่ติดพันเป็นอิสระ มิใช่เพื่อความกำหนดย่อมใจ, การเสริมความดีเรียกว่าวิระคะ (2) ความหมดเครื่องผูกมัด, ความไม่ประกอบทุกข์ มิใช่เพื่อผูกมัด หรือประกอบทุกข์เรียกว่าวิสังโยค (3) ความไม่พอกพูนกิเลส มิใช่เพื่อพอกพูนกิเลสเรียกว่าอปจยะ (4) ความอยากอันน้อย, ความมักน้อย มิใช่เพื่อความอยากอันใหญ่, ความมักใหญ่ หรือมักมากอยากใหญ่เรียกว่าอัปปิณฑา (5) ความสันโดษ มิใช่เพื่อความไม่สันโดษเรียกว่าสันตุฎฐิ (6) ความสงัด มิใช่เพื่อความคลุกคลีอยู่ในหมู่เรียกว่าปวิเวก (7) การประกอบความเพียร มิใช่เพื่อความเกียจคร้านเรียกว่า วิริยารัมภะ และ (8) ความเลี้ยงง่าย มิใช่เพื่อความเลี้ยงยากเรียกว่าสุภรตา หรือตามหลักมหาปเทศ 4 ในทางพระวินัย คือ (1) สิ่งใดไม่ได้ทรงห้ามไว้ว่าไม่ควร แต่เข้ากันกับสิ่งที่ไม่ควร (อกัปปิยะ) ขัดกับสิ่งที่ควร (กัปปิยะ) สิ่งนั้นไม่ควร (2) สิ่งใดไม่ได้ทรงห้ามไว้ว่าไม่ควร แต่เข้ากันกับสิ่งที่ควร (กัปปิยะ) ขัดกับสิ่งที่ไม่ควร (อกัปปิยะ) สิ่งนั้นควร (3) สิ่งใดไม่ได้ทรงอนุญาตไว้ว่าควร แต่เข้ากันกับ

สิ่งที่ไม่ควร (อกัปปิยะ) ขัดกับสิ่งที่ควร (กัปปิยะ) สิ่งนั้นไม่ควร และ (4) สิ่งใดไม่ได้ทรงอนุญาตไว้ว่าควร แต่เข้ากันกับสิ่งที่ควร (กัปปิยะ) ขัดกับสิ่งที่ไม่ควร (อกัปปิยะ) สิ่งนั้นควร เป็นต้น

อภิปรายผลการวิจัย

สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองตามแนวพุทธศาสตร์ เป็นศีลธรรมตามแนวของพระพุทธเจ้า เป็นสันติภาพ เสรีภาพ สมภาพ ภราดรภาพตามแนวของพระพุทธธรรม เป็นความเสมอภาคตามแนวของพระสงฆ์ มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผลได้ 3 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองตามแนวของพระพุทธเจ้า คือ ศีลธรรมเป็นปรากฏการณ์ของธรรมชาติตามธรรมดาที่แวดล้อมอยู่ทั่ว ๆ ไป ของสิ่งที่มีชีวิตด้วย และของสิ่งที่มีชีวิตด้วย ถ้าเป็นไปตามธรรมชาติแล้วจะปกติ เพราะเป็นกฎของธรรมชาติอยู่อย่างหนึ่ง ศีลธรรมเป็นสิ่งที่ทรงตัว อยู่โดยปกติที่เป็นตามธรรมชาติ ศีลธรรมเป็นบทบัญญัติทางศาสนา การบัญญัตินั้นจะบัญญัติกันในรูปวัฒนธรรม ศีลธรรม ระเบียบประเพณี คือ ศีลสมาธิ ปัญญา วิมุตติ และวิมุตติญาณทัสสนะสอดคล้องกับนวลัทธิ อมรรัตนบงกช (2554) ได้วิจัยเรื่อง “ศาสนากับการเมืองใหม่ในประเทศไทย” ผลการวิจัยพบว่า ศาสนากับการเมืองใหม่คือการนำเอาอุดมการณ์ทางพุทธศาสนาที่ได้ถูกละเลยมานานในสังคมการเมืองไทยให้กลับเข้ามาสู่แนวคิดในทางการเมืองเพื่อพัฒนาเป็นการเมืองใหม่ในประเทศไทย แนวคิดศาสนากับการเมืองใหม่ คือ การปรับปรุงการเมืองปัจจุบันให้ดีขึ้นและเหมาะสมกับประเทศไทย โดยให้ความสำคัญกับหลักธรรมของพุทธศาสนาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้นำรวมถึงการปรับปรุงการเมืองให้เป็นการปกครองโดยธรรม ให้ผู้นำยึดหลักการปกครองแบบธรรมาธิปไตย การเมืองใหม่ต้องมีการปฏิรูปทางการเมืองในด้านต่าง ๆ คือ (1) มีการกระจายอำนาจและงบประมาณสู่ท้องถิ่นอย่างเต็มรูปแบบ (2) มีการแยกหน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายตุลาการของรัฐออกจากกัน (3) ส่งเสริมให้สังคมมีกลุ่มที่หลากหลายเพื่อป้องกันปัญหากลุ่มเฉพาะที่เป็นกลุ่มเสียงข้างมาก (4) เสริมสร้างให้ประชาชนทั่วไปเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง มีการรวมกลุ่มกันซึ่งอาจจะเริ่มรวมกลุ่มจากกิจกรรมที่มีใช้การเมืองไปสู่กิจกรรมทางการเมือง (5) ปรับเปลี่ยนกระบวนการสรรหาผู้นำของรัฐให้สามารถที่จะได้ผู้นำที่มีคุณธรรมยึดหลักธรรมในการปฏิบัติหน้าที่และบริหารบ้านเมือง (6) ส่งเสริมให้มีการเมืองภาคประชาชน ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นของส่วนรวมหรือของท้องถิ่นตน (7) สร้างระบอบประชาธิปไตยที่สะท้อนถึงการเป็นตัวแทนของทุกภาคส่วนเพื่อให้มีการถ่วงดุลอำนาจ (8) กำหนดบทลงโทษขั้นรุนแรงสำหรับพรรคการเมืองที่ทำผิดและให้มีผลไปยังผู้สมัครรับเลือกตั้ง (9) ปฏิรูปความคิดและจิตสำนึกของ

นักการเมือง รวมถึงประชาชนให้เห็นความสำคัญของหลักธรรมในพุทธศาสนาให้มีการยึดหลักศีลธรรมเป็นบรรทัดฐานในการดำรงชีวิตเป็นเสมือนธรรมานุชีวิตและธรรมานุการเมือง ความคิดการเมืองใหม่เป็นความคิดอุดมคติ เพราะปฏิเสธความเป็นจริงทางการเมืองว่าเป็นเรื่องของอำนาจและผลประโยชน์ ซึ่งเท่ากับการปฏิเสธสภาพที่เป็นอยู่ของการเมืองปัจจุบัน ในการวิจัยครั้งนี้ พบว่า มิติทางศาสนาของการเมืองใหม่นี้แม้เป็นสิ่งที่ยังไม่เกิดขึ้นแต่เป็นแง่คิดและเป็นส่วนที่ปฏิเสธความเสื่อมโทรมของการเมืองเก่า ทำให้นักการเมืองได้เริ่มนึกคิดและเห็นถึงพลังภายนอกที่คอยตรวจสอบถ่วงดุลอยู่ ซึ่งไม่มีพลังประชาชนโดยทั่วไปตามหลักประชาธิปไตยของตะวันตก แต่เป็นพลังทางศาสนาที่เป็นพลังแห่งจิตวิญญาณ สอดคล้องกับนครินทร์ แก้วโชติรุ่ง (๒๕๕๖) ได้วิจัยเรื่อง “รูปแบบและหลักการของการปกครองในพระไตรปิฎก” ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบของการปกครองทางการเมืองมี 2 รูปแบบ ได้แก่ การปกครองแบบราชาธิปไตย ซึ่งผู้มีอำนาจสิทธิ์ขาดแต่เพียงผู้เดียวในการปกครองรูปแบบนี้คือพระราชา และการปกครองแบบสามัคคีธรรม ซึ่งอำนาจอยู่ในมือของชนชั้นสูงและมีลักษณะใกล้เคียงกับรูปแบบการปกครองแบบอภิชนาธิปไตยในปรัชญากรีก ส่วนรูปแบบการปกครองในพระพุทธศาสนานั้นมีพัฒนาการโดยเริ่มต้นจากพระพุทธเจ้าทรงปกครองคณะสงฆ์ในฐานะธรรมราชา จนกระทั่งพระพุทธองค์ได้ทรงมอบให้สงฆ์เป็นใหญ่ในการปกครอง จึงเป็นรูปแบบการปกครองเฉพาะตน และหลักการของการปกครองแบบราชาธิปไตย ได้แก่ หลักธรรมต่าง ๆ ซึ่งพระพุทธเจ้าตรัสแสดงไว้จำนวนมาก เพื่อเป็นเครื่องเหนี่ยวรั้งในการใช้อำนาจของผู้ปกครอง เนื่องจากผู้ปกครองแบบราชาธิปไตยมีอำนาจสิทธิ์ขาดแต่เพียงผู้เดียว และหลักการของการปกครองแบบสามัคคีธรรมมีหลักการปกครองที่สำคัญคืออปทานิยธรรม ซึ่งเป็นหลักธรรมเพื่อสร้างความสามัคคี และหลักธรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้ปกครอง ส่วนหลักการของการปกครองของคณะสงฆ์นั้นมีพระธรรมวินัยเป็นหลักการปกครองสำคัญ ซึ่งคณะสงฆ์จะต้องดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้สำเร็จเรียบร้อยด้วยดีภายใต้กรอบแห่งพระธรรมวินัย และสอดคล้องกับติเรก ควรสมาคม (2563). ได้วิจัยเรื่อง “สิทธิมนุษยชน : ศึกษาเปรียบเทียบในทางพระพุทธศาสนา” ผลการวิจัยพบว่า สิทธิมนุษยชนมีที่มาจากหลักการและแนวคิดทางปรัชญาและศาสนา ตลอดจนการต่อสู้ทางการเมืองมาอย่างยาวนานของคนตะวันตก จนได้มาเป็นหลักประกันซึ่งสิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาคและการยอมรับในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์มีแสดงไว้ในปฎิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ส่วนองค์ความรู้และแนวคิดเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในพระพุทธศาสนาและการเปรียบเทียบกับหลักการในทางพระพุทธศาสนานั้นไม่พบคำศัพท์ว่าสิทธิมนุษยชนโดยตรงแต่อย่างใด พระพุทธศาสนาอธิบายสิทธิมนุษยชน ในความหมาย

คือ 1. สิทธิในการเข้าถึงมรดกผลของคุณค่าความเป็นมนุษย์ 2. การที่มนุษย์มีชีวิตอยู่ด้วยกัน ด้วยความเคารพในชีวิตทุกชีวิต 3. การให้ความเคารพนับถือผู้อื่นหรือการไม่แบ่งชั้นวรรณะและการเป็นรากแก้วของชีวิตเทียบได้กับคำว่าศีลส่วนคำว่าศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์คือคุณค่าการทำให้มนุษย์ลดความโลภโกรธหลงหรือกิเลสลง เพราะสิ่งเหล่านี้ทำลายศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ส่วนกรณีศึกษาสิทธิมนุษยชนเปรียบเทียบกับพระไตรปิฎก ได้แก่ มหาเวสสันดรชาดกในกรณีการบริจาคบุตรและภรรยา ประเด็นการห้ามบุคคลบางประเภทบวชนั้นมีเหตุผลว่าการควบคุมปฏิบัติให้เป็นไปตามธรรมวินัยทำได้ยากและการบรรลุนิพพานของบุคคลไม่จำเป็นต้องบวชก็ได้ นอกจากนี้พระพุทธศาสนาได้ห้ามสตรีบวชเป็นภิกษุณีแต่ได้กำหนดเงื่อนไขในการเข้ามาบวชของสตรีตั้งแต่ครั้งพุทธกาล ปัญหาเรื่องความเลื่อมล้ำความไม่เท่าเทียมกันของบุคคล ในพระพุทธศาสนาเห็นว่าเป็นเรื่องธรรมชาติจึงไม่สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนแบบตะวันตก และในเรื่องเสรีภาพในพระพุทธศาสนากับในสิทธิมนุษยชนมีความแตกต่างกันโดยเสรีภาพทางพระพุทธศาสนาเป็นเสรีภาพที่มีดุลยภาพ ขณะที่ทางโลกเป็นเสรีภาพเพื่อการทำได้ตามใจชอบมากกว่า ผลการศึกษาที่ได้รับจึงควรนำองค์ความรู้ในพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน เผยแพร่สู่สังคมไทยให้มากขึ้นสร้างความร่วมมือกับวัดในพระพุทธศาสนา เช่นจัดเป็นศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านสิทธิมนุษยชนกับองค์ความรู้ในพระพุทธศาสนา หรือสร้างเครือข่ายสิทธิมนุษยชนตามแนวทางพระพุทธศาสนา ตลอดจนพัฒนาสื่อออนไลน์เกี่ยวกับธรรมและสิทธิมนุษยชน

ประเด็นที่ 2 สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองตามแนวของพุทธธรรมเป็นสันติภาพ คือความมีสันติ ความสงบเรียกว่านิพพานเป็นสันติภาพที่สูงสุดตามหลักพระพุทธศาสนาเป็นเสรีภาพคือวิมุตติ เป็นสมภาพคือธรรมะที่ว่าด้วยทุกคนเป็นเพื่อนทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตาย และเป็นภราดรภาพ หลักความเป็นพี่น้องกันโดยธรรมสอดคล้องกับอภิญาญ ฉัตรช่อฟ้า (2564) ได้วิจัยเรื่อง “การสร้างและพัฒนาความเป็นพลเมืองภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตย” ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาความเป็นพลเมืองภายใต้ระบอบประชาธิปไตยที่สอดคล้องกับบริบทสังคมไทย ได้แก่การพัฒนาความเป็นพลเมืองบนฐานคิดตะวันตกให้สิทธิและความรับผิดชอบแก่พลเมืองมีสิทธิเสรีภาพ มีการมีส่วนร่วมทางการเมืองในฐานะสมาชิกหนึ่งของรัฐการพัฒนาความเป็นพลเมืองตามหลักท้าว 4 ประกอบด้วย กายท้าว ชาติท้าว จิตท้าว และ ปัญญาท้าว และสอดคล้องกับภานุทัต ยอดแก้ว (๒๕๖๑) ได้วิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์คำสอนทางพระพุทธศาสนาเพื่อพัฒนาแนวคิดสิทธิมนุษยชน” ผลการวิจัยพบว่า สิทธิมนุษยชนและคำสอนทางพระพุทธศาสนาคล้ายคลึงกันในเรื่องที่ว่าทั้งสองระบบส่งเสริมสันติภาพและการเคารพ

ศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจเพื่อดูว่าเราสามารถสร้างแนวคิดสิทธิมนุษยชนในคำสอนทางพระพุทธศาสนาได้ขนาดไหน ผลการวิจัยแสดงว่าตามบทวิเคราะห์ของพระสงฆ์เถรวาทของไทยที่เคยเขียนประเด็นสิทธิมนุษยชน เช่น พุทธทาสภิกขุสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์(ป.อ.ปยุตฺโต) และพระมหาจุฬาลงกรณราชูธรรมวิธานให้แนวคิดสิทธิมนุษยชนได้ถูกสร้างขึ้นเพื่อสะท้อนความกังวลใจของโลกเกี่ยวกับสันติภาพและสุขภาวะของมนุษย์ในช่วงหลังการสิ้นสุดลงของสงครามโลกครั้งที่สอง แต่สิทธิมนุษยชนนั้นยังไม่มีควมดีระดับสูงหรือ“สัมมาปัญญา” หากพิจารณาตามแนวคิดนิติปรัชญาตะวันตกที่เห็นว่าหน้าที่สร้างสิทธิหน้าที่ดังที่สะท้อนอยู่ในมัชฌิมาปฏิปทาที่สามารถสร้างสิทธิและเสรีภาพได้อย่างไม่มีขอบเขต มัชฌิมาปฏิปทาสามารถช่วยเสริมคุณค่าในเรื่องความดีระดับสูง หรือแม้แต่พัฒนาหรือเติมเต็มแนวคิดสิทธิมนุษยชน การบูรณาการปรัชญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติกับพุทธธรรมจึงถูกเสนอในนี้ในฐานะอีกทางเลือกทางทฤษฎีสำหรับสังคมพุทธ

ประเด็นที่ 3 สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองตามแนวของพระสงฆ์เป็นคณามีคุณภาพชีวิตและการไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่นในด้านความเสมอภาคที่เป็นหลักการของประชาธิปไตย โดยใช้หลักสาราณียธรรมเป็นหลักยึดให้เกิดเสรีภาพ ความเสมอภาคในสังคมมีพรหมวิหารธรรมยึดถือธรรมาธิปไตย โดยมีกุศลกรรมบถเป็นสมาชิกแบบอย่างของสังคมตามสัปปริสธรรม และเป็นคณามีศีลธรรมตามสุจริต กุศลกรรมบถ ศีล อันเป็นไปตามหลักการของพระโอวาทปาติโมกข์ สอดคล้องกับพระอ้อน มหิทธิโก(ระหฺง) และคณะ (2563) ได้วิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์ปรัชญาสังคมในพระวินัยปิฎก” ผลการวิจัยพบว่า พระวินัยปิฎก ได้แก้อำนาจและข้ออนุญาตเป็นแนวทางการปฏิบัติของพระสงฆ์ซึ่งพระพุทธองค์ทรงบัญญัติสิกขาบทในพรพราที่ 20 มูลเหตุของการบัญญัติพระวินัยมาจากพระสุทินได้เสพเมถุนกับอดีตภรรยา สำหรับวัตถุประสงค์ของการบัญญัติพระวินัยเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยดีงามในหมู่คณะสงฆ์เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติให้เกิดความหลุดพ้นและเพื่อความผาสุกแก่หมู่คณะ 2. ปรัชญาสังคม ได้แก่ ทฤษฎีโครงสร้างทางสังคม ปัญหาสังคม พฤติกรรมและการแสดงออกของการอยู่ร่วมกันของคนในสังคม ซึ่งมีนักปรัชญาหลายสำนักได้เสนอ แนวคิดทฤษฎีหลักการปฏิบัติระเบียบ ข้อบังคับสิทธิหน้าที่เสรีภาพ เสมอภาค และความยุติธรรมของการอยู่ร่วมกันในสังคม 3. ปรัชญาสังคมในพระวินัยปิฎกได้แก่ 1) สิทธิตามพระธรรมวินัยคือพระภิกษุสงฆ์ผู้บวชตามหลักเกณฑ์ของพระธรรมวินัยย่อมได้สิทธิในปฏิบัติกิจของพระสงฆ์ 2) หน้าที่ตามพระธรรมวินัยมี 2 อย่างคือคณและวิปัสสนา 3) เสรีภาพตามพระวินัยคือพระสงฆ์มีอิสระในการประพฤติปฏิบัติธรรมเพื่อให้ถึงซึ่งความหลุด

พ้นจากทุกข์ 4) เสมอภาคตามพระธรรมวินัยคือพระสงฆ์มีความเสมอภาคทางศีลมีความเสมอภาคทางความคิดเห็นมีความเสมอภาคในการแบ่งปันเช่นการรับภิกษุ 5) ความยุติธรรมตามพระวินัยคือการตัดสินและการลงโทษ โดยใช้หลักพระธรรมวินัยเป็นเกณฑ์ในการตัดสิน และสอดคล้องกับดิเรก ควรสมาคม (๒๕๖๓) ได้วิจัยเรื่อง “สิทธิมนุษยชน : ศึกษาเปรียบเทียบในทางพระพุทธศาสนา” ผลการวิจัยพบว่า สิทธิมนุษยชนมีที่มาจากหลักการและแนวคิดทางปรัชญาและศาสนา ตลอดจนการต่อสู้ทางการเมืองมาอย่างยาวนานของคนตะวันตก จนได้มาเป็นหลักประกันซึ่งสิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาคและการยอมรับในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์มีแสดงไว้ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ส่วนองค์ความรู้และแนวคิดเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในพระพุทธศาสนาและการเปรียบเทียบกับหลักการในทางพระพุทธศาสนานั้นไม่พบคำศัพท์ว่าสิทธิมนุษยชนโดยตรงแต่อย่างใด พระพุทธศาสนาอธิบายสิทธิมนุษยชน ในความหมาย คือ 1. สิทธิในการเข้าถึงมรรคผลของคุณค่าความเป็นมนุษย์ 2. การที่มนุษย์มีชีวิตอยู่ด้วยกัน ด้วยความเคารพในชีวิตทุกชีวิต 3. การให้ความเคารพนับถือผู้อื่นหรือการไม่แบ่งชั้นวรรณะและการเป็นรากแก้วของชีวิตเทียบได้กับคำว่าศีลส่วนคำว่าศักดิ์ศรีศรีความเป็นมนุษย์คือคุณค่าการทำให้มนุษย์ลดความโลภโกรธหลงหรือกิเลสลง เพราะสิ่งเหล่านี้ทำลายศักดิ์ศรีศรีความเป็นมนุษย์ส่วนกรณีศึกษาสิทธิมนุษยชนเปรียบเทียบในพระไตรปิฎก ได้แก่มหาเวสสันดรชาดกในกรณีการบริจาคบุตรและภรรยา ประเด็นการห้ามบุคคลบางประเภทบวชนั้นมีเหตุผลว่าการควบคุมปฏิบัติให้เป็นไปตามธรรมวินัยทำได้ยากและการบรรลุนิพพานของบุคคลไม่จำเป็นต้องบวชก็ได้ นอกจากนี้พระพุทธศาสนามีได้ห้ามสตรีบวชเป็นภิกษุณีแต่ได้กำหนดเงื่อนไขในการเข้ามาบวชของสตรีตั้งแต่ครั้งพุทธกาล ปัญหาเรื่องความเลื่อมล้ำความไม่เท่าเทียมกันของบุคคลในพระพุทธศาสนาเห็นว่าเป็นเรื่องธรรมชาติจึงไม่สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนแบบตะวันตก และในเรื่องเสรีภาพในพระพุทธศาสนากับในสิทธิมนุษยชนมีความแตกต่างกัน โดยเสรีภาพทางพระพุทธศาสนาเป็นเสรีภาพที่มีดุลยภาพ ขณะที่ทางโลกเป็นเสรีภาพเพื่อการทำได้ตามใจชอบมากกว่า ผลการศึกษาที่ได้รับจึงควรนำองค์ความรู้ในพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน เผยแพร่สู่สังคมไทยให้มากขึ้นสร้างความร่วมมือกับวัดในพระพุทธศาสนา เช่นจัดเป็นศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านสิทธิมนุษยชนกับองค์ความรู้ในพระพุทธศาสนา หรือสร้างเครือข่ายสิทธิมนุษยชนตามแนวทางพระพุทธศาสนา ตลอดจนพัฒนาสื่อออนไลน์เกี่ยวกับธรรมและสิทธิมนุษยชน

องค์ความรู้จากการวิจัย

การศึกษาการวิจัยเรื่อง “สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองวิเคราะห์ตามแนวพุทธศาสตร์” ในครั้งนี้ องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัยครั้งนี้ คือ แนวทางการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมสำหรับการพัฒนาการเมืองการปกครองของสังคมไทย ซึ่งปรากฏในคำว่า “SARIT” โมเดล อันเป็นผลมาจากการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยตามแนวคิดปัจจุบัน การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) การสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) และการวิพากษ์ชุมชนิพนธ์ (Public Hearing) โดยนิยาม คำว่า “SARIT” โมเดล ไว้ดังนี้

S หมายถึง Synthesis คือการสังเคราะห์หลักพุทธธรรมกับหลักการเมืองการปกครองสมัยใหม่

A หมายถึง Action คือการปฏิบัติตามหลักมัชฌิมาปฏิปทา ในที่นี้คือการใช้สิทธิและเสรีภาพทางสายกลางซึ่งสอดคล้องกับหลักนิติธรรมและหลักพุทธธรรม

R หมายถึง Responsibility คือความรับผิดชอบของผู้ใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมือง โดยรับผิดชอบทั้งในแง่กฎหมายและในแง่หลักศีลธรรม ไม่ว่าผลที่เกิดจากการใช้สิทธิและเสรีภาพจะออกมาทั้งในแง่บวกหรือ แง่ลบก็ตาม

I หมายถึง Insight คือการมีปรีชาญาณในการใช้สิทธิและเสรีภาพ ซึ่งในที่นี้ก็คือการมีสัมมาทิฐิ ความเห็นที่ถูกต้อง สัมมาสังกัปปะ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่ถูกต้อง หรือมีปัญญาในการใช้สิทธิและเสรีภาพนั่นเอง

T หมายถึง Technology คือความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ในการสื่อสารอย่างชาญฉลาด โดยผู้ปกครองต้องมีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารถึงประชาชนให้รู้จักใช้สิทธิและเสรีภาพในเชิงสร้างสรรค์

ผู้วิจัยได้สรุปแผนภาพแสดงองค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

ที่มา: ผู้วิจัย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรมีนโยบายเรื่องสิทธิและเสรีภาพทางการเมือง โดยสร้างความเชื่อในเรื่องสิทธิและเสรีภาพตามหลักกาลามสูตร และไปสู่การกระทำตามหลักกรรม และกุศลกรรมบถ บนหลักการของโอวาท 3 คือ (1) การไม่ประพฤติดุจจริตทั้งปวง (ศีล) (2) การประพฤติดุจจริตทั้งปวง (ทาน) และ (3) การฝึกทำจิตใจให้บริสุทธิ์ (ปัญญา) และภายใต้กฎหมายรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพทางการเมืองวิเคราะห์ตามแนวพุทธศาสตร์ และในด้านบุคคลให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของสิทธิและเสรีภาพทางการเมือง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาเรื่องสิทธิและเสรีภาพของคนสมัยใหม่ว่ามีเหตุผลอย่างไร จึงมีการเรียกร้องสิทธิและเสรีภาพกันมาก และสิทธิและเสรีภาพที่แท้จริงคืออะไร

เอกสารอ้างอิง

- ดิเรก ควรสมาคม. (2563). สิทธิมนุษยชน : ศึกษาเปรียบเทียบในทางพระพุทธศาสนา. *วารสารนิติ รัฐกิจ และสังคมศาสตร์*, 4(2), 133-134.
- นครินทร์ แก้วโชติรุ่ง. (2556). รูปแบบและหลักการของการปกครองในพระไตรปิฎก (สารนิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- นวรัตน์ อมรรัตน์บงกช. (2554). ศาสนากับการเมืองใหม่ในประเทศไทย (ดุษฎีนิพนธ์ สาขาวิชาการเมือง). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พระเทพเวที (ประยุทธ์ ปยุตโต). (2532). *พุทธศาสนากับสังคมไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มูลนิธิโกมลคีมทอง.
- พระเทพเวที (ประยุทธ์ ปยุตโต) และ ระวี ภาวิไล. (2532). *พุทธบริษัท กับ พระธรรมวินัย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ปัญญา.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต). (2541). *นิติศาสตร์แนวพุทธ* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พุทธธรรม.
- พระพรหมบัณฑิต (ประยูร ธมฺมจิตฺโต). (2557). *ธรรมราชา*. กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระอ่อน มหิทธิโก (ระหฺง) และคณะ. (2563). การวิเคราะห์ปรัชญาสังคมในพระวินัยปิฎก. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*, 7(2), 119-120.
- พุทธทาสภิกขุ, ธมฺมิกสังคณนิยม. (2529). *บรรณาธิการโดยไดโนลเคสแควเรอร์*. (กรุงเทพฯ: มูลนิธิโกมลคีมทอง).
- ภาณุทัต ยอดแก้ว. (2561). การวิเคราะห์คำสอนทางพระพุทธศาสนาเพื่อพัฒนาแนวคิดสิทธิมนุษยชน. *วารสารไทยศึกษา*, 14(2), 61-62.
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- แสวง อุดมศรี. (2530). *การปกครองคณะสงฆ์ไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- อภิญา ฉัตรช่อฟ้า. (2564). การสร้างและพัฒนาความเป็นพลเมืองภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตย. *วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ*, 6(3), 121-122.

สภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนใน ระบอบประชาธิปไตยที่มีผลต่อการเลือกตั้งทั่วไป

General Conditions, Problems, and Obstacles of People's Political Awareness in Democratic Regime Affecting General Election

สุมาลี บุญเรือง

Sumalee Boonrueang

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

E-mail: sumalee.boon@mcu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยที่มีผลต่อการเลือกตั้งทั่วไป เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 18 รูปหรือคน และสนทนากลุ่มเฉพาะ 12 รูปหรือคน โดยใช้แบบสัมภาษณ์และวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยที่มีผลต่อการเลือกตั้งทั่วไป มีดังนี้ 1) สถาบันการกล่อมเกลางานการเมือง เช่น สถาบันการศึกษา จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยให้กับนักศึกษา ปลุกฝังทัศนคติ ความรู้ความเข้าใจและจัดกิจกรรมทางการเมือง กลุ่มเพื่อนเป็นกลุ่มกระตุ้นและชักชวนกันไปใช้สิทธิเลือกตั้ง 2) คุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ผู้สมัครรับเลือกตั้งเข้าไม่ถึงประชาชน เข้าถึงเฉพาะบางกลุ่ม ผู้สมัครใหม่เป็นคนรุ่นใหม่ขาดประสบการณ์ทำงาน 3) การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง หาเสียงแบบใช้หัวคะแนน มีตัวแทนหรือหัวคะแนนเป็นผู้คอยช่วยหาเสียง การใช้รถโดยติดเครื่องขยายเสียงและสิ่งต่าง ๆ เช่น วิทยู การติดป้ายตามสถานที่ต่าง ๆ 4) นโยบายของพรรคการเมือง การเสนอนโยบายของพรรคการเมืองเพื่อเป็นตัวกระตุ้นให้ประชาชนเกิดการตื่นตัวทางการเมืองซึ่งจะมีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง 5) พรรคที่สังกัดของผู้สมัคร พรรคการเมืองในประเทศไทยพัฒนาคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้ง 6) อิทธิพลของสื่อ สื่อมวลชนเป็นหน่วยการเรียนรู้ที่มีบทบาทอย่างยิ่งต่อการรับข่าวสารทางการเมือง สื่อกระตุ้นทั้งคนรุ่นเก่าและรุ่นใหม่ให้เกิดการตื่นตัวทางการเมือง

ส่วนปัญหาการตื่นตัวทางการเมืองที่สำคัญคือ ขาดการจัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่ประชาชน ขาดความรู้ความเข้าใจทางการเมือง ปัญหาในการใช้ระบบอุปถัมภ์ใช้เครือข่ายใช้พรรคพวกก่อให้เกิดกลุ่มอำนาจหรือกลุ่มผลประโยชน์ การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง มีการประชาสัมพันธ์ที่ยังไม่ครอบคลุมและทั่วถึง นโยบายของพรรคการเมืองไม่สามารถทำตามนโยบายที่ให้ไว้เน้นแค่หาเสียง ขาดผู้นำพรรคที่เข้มแข็ง กล้าหาญ กล้าตัดสินใจ และมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับประชาชน สื่อออนไลน์ประชาชนเข้าถึงได้ไม่ครอบคลุมและเนื้อหาของสื่อก่อให้เกิดความรุนแรงทางการเมือง

คำสำคัญ: การตื่นตัวทางการเมือง; ประชาชน; ประชาธิปไตย; การเลือกตั้ง

Abstract

The objectives of this research article were to study general conditions, problems, and obstacles of people's political awareness in democratic regime affecting the general election, Methodology was the qualitative method, data were collected from 18 key informants by in-depth-interviewing and from 12 participants in a focus group discussion and analyzed data by descriptive interpretation. Findings were as follows: General conditions, problems, and obstacles of people's political awareness in democratic regimes affecting general election were found 1) political socialization institutions, such as educational institutions organized democratic promotion activities for students to cultivate good attitude, knowledge, and understanding and political activities. Peer group was the group that encouraged and persuaded friends to go for election, 2) candidates; characteristics; candidates did not access to people in general, only some groups, new candidates lacked experiences in working, 3) election campaign; campaign by using canvassers or representatives, mobile vans with public address system or other devices such radio and billboards display, 4) political party policy; party policy presentation encouraged people to be politically aware and used their rights to vote, 5) political party that the candidates affiliated; political parties in Thailand should develop the candidates' qualifications, 6) Media influence; mass media are good learning

units that have important roles in political news and information dispatch. Mass media encourage both old and new generations to be politically aware. Important problems of political awareness were the: lack of people training for political knowledge and understanding. The problems of the patronage system, kinship, and relatives resulted in pressure and interest groups. The election campaign still lacked full coverage of public relations; parties' policies cannot be implemented only for the election campaign. Lack of strong party leaders who dared to make decisions and unity with people, Online media cannot be accessed by all people, and media contents indicted political violence.

Keywords: political awareness; people; democracy; election

บทนำ

ปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน กล่าวคือ ปัญหาความตื่นตัวทางการเมือง โดยการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยนั้น จะต้องเป็นการมีส่วนร่วมแบบสมัครใจไม่ใช่เป็นแบบปลุกกระตม สำหรับการมีส่วนร่วมแบบเสรีหรือแบบสมัครใจนี้จะเกิดขึ้นได้เมื่อประชาชนมีความสำนึกทางการเมืองหรือความตื่นตัวทางการเมืองเสียก่อน ในอดีตที่ผ่านมาคนไทยยังมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับต่ำ เช่น การไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ซึ่งมีอัตราส่วนน้อยกว่าร้อยละ 50 ของผู้มีสิทธิออกเสียง การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของไทยจากอดีตเป็นต้นมาส่วนใหญ่ประชาชนไม่ได้มีส่วนร่วมทั้งในด้านการสนับสนุนหรือการต่อต้าน แสดงให้เห็นว่าคนไทยส่วนใหญ่มีความนิ่งเฉยทางการเมือง ส่วนมากอยู่ในกลุ่มของผู้นำทางการเมืองไม่กี่กลุ่มที่ตระกูลแม้แต่การเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อ พุทธศักราช 2475 ก็ตามเหตุการณ์ที่แสดงถึงความตื่นตัวทางการเมืองและการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนอย่างกว้างขวางคือ เหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 มีประชาชน นิสิต นักศึกษา นักเรียน ร่วมกันเรียกร้องรัฐธรรมนูญต่อต้านการปกครองของ จอมพลถนอม กิตติขจร จอมพลประภาส จารุเสถียร และพันเอกถนอม กิตติขจร ผู้นำของประเทศขณะนั้น(คงฤทธิ์ กุลวงษ์, 2561)

อีกประการหนึ่งปัญหาของการมีส่วนร่วมของไทยอย่างหนึ่งคือ ประชาชนยังมีความนิ่งเฉยหรือไม่ตื่นตัวทางการเมืองมากพอ ปัญหาวัฒนธรรมทางการเมืองและการศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองที่มีส่วนร่วมในการกระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง

เมือง คือ วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยหรือวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมสำหรับเมืองไทยมีงานวิจัยหลายเรื่องสรุปและแสดงว่าวัฒนธรรมทางการเมืองของคนไทยไม่สนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง เพราะประชาชนโดยทั่วไปเชื่อว่าการเมือง หรือการบริหารประเทศเป็นเรื่องของคนกลุ่มน้อยบางกลุ่มเท่านั้น อีกประการหนึ่งคนไทยยังเห็นว่าการเมืองเป็นเรื่องของผลประโยชน์อย่างชัดเจนเกินไป การเมืองเป็นเรื่องของความสกปรก ความรู้สึกเช่นนี้ทำให้ประชาชนขาดความศรัทธาหรือความกระตือรือร้นที่จะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง แต่ถ้าเข้าร่วมก็มักจะมีความวิตกกังวลอย่างอื่น เช่น เพื่อแลกเปลี่ยนกับเงินทอง หรือการช่วยเหลือในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ใช่เป็นเรื่องของสำนึกทางการเมืองลักษณะของวัฒนธรรมทางการเมืองของคนไทย อีกประการหนึ่งที่ไม่สนับสนุนการมีส่วนร่วมทางการเมืองคือ การยอมรับในอำนาจนิยมของความเป็นข้าราชการนั่นคือ ประชาชนโดยทั่วไปมองว่าข้าราชการเป็นชนชั้นผู้นำ เมื่อข้าราชการแนะนำหรือชักจูงไปในทางใดประชาชนจึงมักปฏิบัติตามโดยไม่โต้แย้ง ซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักการของประชาธิปไตยดังที่สอดคล้อง ในด้านการศึกษาการจัดการเรียนการสอนยังคงยึดนโยบายจากส่วนกลาง ยังไม่มีการกระจายอำนาจทางการศึกษา ลงไปสู่ภูมิภาคและท้องถิ่นในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนก็เช่นกัน ยังคงเป็นบทบาทของผู้บริหารและครูเท่านั้น นักเรียนและผู้ปกครองยังไม่มีส่วนร่วมในการจัดการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามความต้องการของท้องถิ่น(คงฤทธิ กุลวงศ์, 2561)

นอกจากนี้ ปัญหาจากบทบาทของพรรคการเมืองการที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยมีสาเหตุอีกประการหนึ่ง คือการขาดองค์กร หรือสถาบันทางการเมืองที่คอยกระตุ้นให้ประชาชนมีความกระตือรือร้นทางการเมืองอยู่เสมอและเป็นกลุ่มเป็นก้อน สถาบันทางการเมืองที่สำคัญคือ “ระบบพรรคการเมือง” ในปัจจุบันพรรคการเมืองยังเป็นองค์กรที่อ่อนแอ และขาดความเป็นสถาบันที่ต่อเนื่องดีพอ ปัญหาที่สำคัญที่สุดของพรรคการเมืองไทย คือ การขาดองค์กรที่ซับซ้อนพอที่จะเผชิญกับความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว พรรคการเมืองไทยตั้งขึ้นจากการรวมตัวของบรรดาสมาชิก เพื่อสนับสนุนผู้นำทางการเมืองคนใดคนหนึ่งเท่านั้น พรรคการเมืองทุกพรรคไม่ว่าพรรคเล็กหรือพรรคใหญ่มีสาขาพรรคน้อยมาก สาขาบางแห่งมีแต่รูปแบบที่เป็นทางการเท่านั้น ไม่มีบทบาทอะไร สาเหตุที่ทำให้พรรคการเมืองขาดการทำงานให้ประชาชน ก็เพราะประชาชนไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองได้ดีพอ (บ้านจอมยุทธ, 2562)

การตื่นตัวทางการเมือง ดังกล่าว ถือว่ามีความสำคัญและสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตย ให้ดำรงอยู่อย่างมีเสถียรภาพ แต่การตื่นตัวทางการเมืองหากมีน้อย

เกินไปหรือไม่เลยก็จะกลายเป็นความเฉื่อยชาทางการเมือง ซึ่งไม่เป็นผลดีต่อการพัฒนาประชาธิปไตยสมัยใหม่ ในทางกลับกันการตื่นตัวทางการเมืองหากมีมากเกินไป โดยไม่คำนึงถึงขอบเขตกฎกติกาของสังคมก็จะกลายเป็นความวุ่นวายของบ้านเมือง ดังนั้น เมื่อนำบริบทการตื่นตัวทางการเมืองดังกล่าวมาพิจารณากับสภาพของสังคมไทยที่มีพระพุทธศาสนาเป็นรากฐานวิถีชีวิตที่สำคัญของประชาชนพลเมืองไทย พลเมืองไทยจะทำให้เกิดความสมดุล และเกิดสติปัญญาในการพิจารณาปัญหาอุปสรรคการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชน ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เป็นหนทางนำไปสู่ความสำเร็จในหน้าที่การงานต่าง ๆ ตามที่มุ่งหวังไว้ ซึ่งตรงกับหลักอภิบาท 4 ที่ผู้วิจัยสนใจที่จะนำมาศึกษาวิจัยในครั้งนี้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย จากประชาชนในจังหวัดซึ่งมีผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งทั่วไปในแต่ละภาค ได้แก่ ภาคเหนือ จังหวัดลำพูน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดเลย ภาคกลาง จังหวัดราชบุรี และภาคใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งจะเป็นตัวแทนครอบคลุมในการวิจัย ดังนั้นการศึกษาในเรื่องการพัฒนาการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยจะนำไปสู่การเมืองที่เข้มแข็งต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยที่มีผลต่อการเลือกตั้งทั่วไป

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบวิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยที่ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประกอบการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ทำการศึกษาวิจัยได้กำหนดรูปแบบการวิจัย โดยกำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Selection) โดยแบ่งผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จำนวน 18 รูปหรือคน แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 พระสงฆ์นักวิชาการทางด้านพระพุทธศาสนา จำนวน 2 รูป กลุ่มที่ 2 ผู้บริหาร

ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง จำนวน 4 คน กลุ่มที่ 3 นักการเมือง จำนวน 5 คน กลุ่มที่ 4 ผู้บริหารท้องถิ่น/ผู้นำชุมชน จำนวน 5 คน และกลุ่มที่ 5 นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ จำนวน 2 คน

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างตามวัตถุประสงค์ในการวิจัย คือ สภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยที่มีผลต่อการเลือกตั้งทั่วไป ประกอบด้วย สถาบันการกล่อมเกลางานการเมืองคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนโยบายของพรรคการเมือง พรรคที่สังกัดของผู้สมัคร และอิทธิพลของสื่อ เป็นอย่างไร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ เป็นการสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการ (Structured Interview) ทำการสัมภาษณ์โดยเจาะจงคำตอบเฉพาะเรื่องตามจุดมุ่งหมายโดยสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา (Descriptive Content Analysis) ตามเกณฑ์การวิเคราะห์เนื้อหา ดังนี้

- 1) วางเค้าโครงของข้อมูล โดยการทำรายชื่อคำหรือข้อความที่จะถูกนำมาวิเคราะห์แล้วแบ่งไว้เป็นประเภท (Categories) เพื่อให้การวิเคราะห์มีความสม่ำเสมอ และสามารถตัดสินได้ว่า จะดึงคำหรือข้อความใดออกมาจากเอกสารหรือตัวบทและจะทิ้งคำหรือข้อความใดออกไป
- 2) คำนึงถึงบริบท (Context) หรือสภาพแวดล้อมประกอบของข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์ โดยมีการโยงเข้ากับกรอบแนวคิดการวิจัย เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลให้มีความกว้างขึ้น และนำไปสู่การอ้างอิงกับข้อมูลอื่น ๆ ได้

- 3) ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เมื่อได้ทำการสัมภาษณ์ที่กำหนดไว้เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการถอดถ้อยคำการสัมภาษณ์จากเครื่องบันทึกเสียง พร้อมทั้งรายละเอียดเพิ่มเติมจากการจดบันทึก โดยการทำการคัดลอกข้อความและบันทึกอย่างละเอียดเพื่อตีความและกำหนดประเด็นที่สำคัญได้อย่างถูกต้องและเชื่อถือได้ แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา ซึ่งในการวิเคราะห์นั้นผู้วิจัยใช้การถอดข้อความทั้งหมดในภาพรวม แล้วนำข้อความมาทำการวิเคราะห์ในแต่ละประเด็นและแต่ละกลุ่มเป้าหมายเพื่อให้การวิจัยครั้งนี้สามารถตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้อย่างถูกต้อง

ผลการวิจัย

จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ดังนี้

1. สถาบันการกล่อมเกลາทางการเมือง

พบว่า สภาพทั่วไปและปัญหาในเรื่องของสถาบันการกล่อมเกลาทางการเมืองต้องได้รับการพัฒนาการเรียนรู้ตั้งแต่ในวัยเด็ก ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้มีการตื่นตัวให้เกิดความรู้สึกนึกคิดและพฤติกรรมทางความคิด ความเชื่อ ทศนคติ ที่แตกต่าง กระบวนการกล่อมเกลาทางการเมืองยังมีข้อผิดพลาดเกี่ยวกับการให้ความรู้ การศึกษา หรือสำนักทางการเมืองของประชาชนที่ยังเพิกเฉยต่อสถานการณ์ที่เป็นจริงในสังคม โดยไม่ได้ความสนใจในทางการเมืองมากนักจะรู้เพียงแค่ตำราสอนเท่านั้น ในการเรียนรู้ทางการเมืองตั้งแต่ในวัยเด็ก เพราะสิ่งที่ได้เรียนรู้และก่อตัวขึ้นในช่วงต้นของชีวิตจะมีผลต่อทัศนคติทางการเมืองและพฤติกรรมทางการเมืองที่จะตามมาในวัยผู้ใหญ่

2. คุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง

พบว่า ปัญหาในเรื่องของคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง กล่าวคือผู้สมัครเก่าไม่มีผลงานเป็นรูปธรรม ผู้สมัครใหม่เป็นคนรุ่นใหม่ขาดประสบการณ์ทำงาน ซึ่งประสบการณ์ของผู้สมัครเป็นสิ่งที่ประชาชนให้ความสนใจในตัวผู้สมัคร แต่คุณลักษณะที่ทำให้เกิดการตื่นตัวของประชาชน คือ ผู้สมัครจะมีความเป็นกันเองและเดินหาเสียงสามารถเข้าถึงประชาชนทุกหลังคาเรือน มีอัธยาศัยดี จริงใจต่อสังคม ชุมชน และประชาชน ผู้สมัครรับเลือกตั้งเข้าไม่ถึงประชาชน เข้าถึงเฉพาะบางกลุ่มเท่านั้น

3. การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

พบว่า การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง การหาเสียงแบบใช้หวัคะแนน มีจุดแข็งที่มีตัวแทนหรือหวัคะแนนเป็นผู้คอยช่วยเหลือ เป็นที่ปรึกษา และเป็นระบบที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ การใช้รถโดยติดเครื่องขยายเสียงและสิ่งต่าง ๆ เช่น วิหุ การติดป้ายตามสถานที่ต่าง ๆ ปัญหาในการใช้ระบบอุปถัมภ์ใช้เครือญาติใช้พรรคพวกก่อให้เกิดกลุ่มอำนาจหรือกลุ่มผลประโยชน์ แต่ปัจจุบันนี้ การใช้โซเชียลมีเดียเป็นสื่อที่มีอิทธิพลมากต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

4. นโยบายของพรรคการเมือง

พบว่า นโยบายของพรรคการเมือง เป็นเรื่องที่สำคัญในกระบวนการเลือกตั้ง เพราะหากพรรคการเมืองเสนอนโยบายทางการเมืองที่ดีและน่าสนใจ จะมีผลกระตุ้นให้ประชาชนสนใจไปเลือกตั้ง อีกทั้งนโยบายของพรรคการเมืองที่เสนอต่อประชาชนนั้นต้องเป็นนโยบายที่แก้ไขปัญหาต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรมที่ประชาชนสามารถสัมผัสหรือรับรู้ได้อย่างแท้จริง

5. พรรคที่สังกัดของผู้สมัคร

พบว่า พรรคการเมืองเป็นองค์ประกอบที่สำคัญส่วนหนึ่งของการที่ประชาชนจะตัดสินใจเลือกตั้ง และทำให้เกิดการตื่นตัวทางการเมือง เพราะหากมีพรรคการเมืองที่น่าเชื่อถือก็จะทำให้เสนอนโยบายที่ดีต่อประชาชน ผลที่ตามมาคือจะมีคนสนใจสมัครเข้ามาเสนอตัวเป็นตัวแทนของพรรคการเมือง เพื่อให้ประชาชนเลือกเป็นผู้แทน ดังนั้นพรรคการเมืองจึงควรเป็นสถาบันทางการเมืองที่จัดตั้งอย่างเป็นทางการและเป็นพรรคที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารให้มากที่สุด

6. อิทธิพลของสื่อ

พบว่า ในยุคปัจจุบันการสื่อสารถือว่าเป็นยุคที่สังคมอยู่ในโลกของการสื่อสารหรือระบบออนไลน์ จึงถือได้ว่าสื่อมีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตทางการเมืองที่สำคัญมาก ก็ด้วยที่ว่าข้อมูลข่าวสารสามารถเข้าถึงประชาชนได้อย่างง่ายดายมาก หากสื่อกระตุ้นชักจูงให้ประชาชนไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง ก็จะทำให้มีผลเกิดการตื่นตัวทางการเมืองที่สูงมากตามไปด้วย

อภิปรายผลการวิจัย

สภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยที่มีผลต่อการเลือกตั้งทั่วไป ประกอบด้วย สถาบันกล่อมเกลางานการเมือง คุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง นโยบายของพรรคการเมือง พรรคการเมืองที่เป็นต้นสังกัดของผู้สมัคร และอิทธิพลของสื่อ ล้วนแล้วแต่เป็นปัจจัยสำคัญทั้งสิ้นที่มีผลต่อการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการเลือกตั้งทั่วไปของประเทศไทย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธรรมรัตน์ ธรรมยาฤทธิ์ (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “สภาพการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลนครอุดรธานี” ผลการวิจัยพบว่า สภาพการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลนครอุดรธานี มีลักษณะเป็นเฉยต่อความเป็นไปของการเมืองที่กำลังเกิดขึ้น หรือเรียกอีกอย่างว่าไม่ยินดียินร้ายกับการเมือง เหตุผลสำคัญที่เป็นเช่นนั้นเนื่องจากประชาชนได้เห็นสถานการณ์ทางการเมืองทุกระดับทั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ที่มีการแก่งแย่งแข่งขันกันทำให้สังคมแตกแยกทางความคิดขาดความรักความสามัคคี และไม่ได้ดำเนินการไปตามกรอบกติกาที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ รวมถึงการเห็นพฤติกรรมทางการเมืองของนักการเมืองที่มาจากการเลือกตั้งหรือการรัฐประหารมีลักษณะไม่แตกต่างกัน อาทิ การแสวงหาอำนาจและผลประโยชน์เพื่อตนเองและพวกพ้อง การทุจริตคอร์รัปชัน เป็นต้น การตื่นตัวทางการเมืองที่มีความโดดเด่นและประชาชนให้ความสนใจมากที่สุด ได้แก่ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทาง

การเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ทุกประเภท ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัฒนา ช่างไพบระ (2555) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความตื่นตัวทางการเมืองของเยาวชนในสถาบันการศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครกับการพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ช่วงปี พ.ศ. 2549-2554” ผลการวิจัยพบว่า เยาวชนมีการglomเกลตาทางการเมือง คือ ด้านสถาบันการศึกษา สถาบันสื่อมวลชน สถาบันครอบครัว สถาบันศาสนา สถาบันการเมือง และกลุ่มเพื่อนและชุมชน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพันธ์สิน โตไพบูลย์ และคณะ (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พ.ศ. 2544-2554” ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านพรรคการเมือง นโยบายหรือภาพลักษณ์พรรคการเมืองมีผลต่อการเลือกตั้งในพื้นที่ และได้มีการสนับสนุนการหาเสียงของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปัจจัยด้านการเลือกตั้งการหาเสียงเลือกตั้งที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรส่วนใหญ่เป็นการเข้าพบปะประชาชนในพื้นที่ บอกกล่าวนโยบายการรณรงค์หาเสียงที่ทำให้ประชาชนลงคะแนนให้นั้น เป็นการชี้แจงถึงนโยบายให้ประชาชนทราบ เป็นคนในพื้นที่รวมถึงการทำงานที่ต่อเนื่อง และประชาชนมีความสนิทสนมกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วย

องค์ความรู้จากการวิจัย

องค์ความรู้ใหม่จากการสังเคราะห์งานวิจัย เรื่อง “การพัฒนาการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยที่มีผลต่อการเลือกตั้งทั่วไป” ทำให้ผู้วิจัยสามารถนำองค์ความรู้จากการวิจัยครั้งนี้ไปสังเคราะห์สร้างเป็นความรู้เชิงนวัตกรรมได้ดังแผนภาพต่อไปนี้

มีพัฒนาการทางการเมือง

1. มีความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตยที่แท้จริง
2. ทศคติทางการเมืองเชิงสร้างสรรค์
3. เกิดพฤติกรรมทางการเมืองอย่างเป็นกระแส
4. เข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองเพื่อแสดงความเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยอย่างแท้จริงต่อเนื่อง

ฟูเฟื่องกระแสการตื่นตัวทางการเมือง

1. ส่งเสริมให้สถาบันต่าง ๆ เข้ามาช่วยกล่อมเกลากิจกรรมการเมืองแก่ประชาชนทุกรูปแบบเพื่อกระตุ้นตื่นตัว
2. ส่งเสริมให้พรรคการเมืองเป็นสถาบันทางการเมืองที่เข้มแข็ง และมีประชาชนเป็นเจ้าของ
3. ส่งเสริมให้มีการใช้การสื่อสารทางการเมืองให้ครอบคลุมทุกรูปแบบเพื่อกระตุ้นการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชน

ประยุกต์หลักพุทธธรรมเป็นฐาน

1. ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรักความผูกพันทางการเมืองโดยความเป็นอิสระ
2. ส่งเสริมให้ประชาชนมีความเพียรพยายามเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองที่มีอย่างหลากหลายกิจกรรม
3. ส่งเสริมให้ประชาชนมีจิตใจฝักใฝ่ทางการเมือง มีให้ผู้ใดมาผูกขาดทางการเมืองได้แต่ฝ่ายเดียว
4. ส่งเสริมให้ประชาชนใช้สติปัญญาในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองอย่างต่อเนื่องจะทำให้เกิดพฤติกรรมทางการเมืองอย่างสร้างสรรค์และมีสันติสุข นำความเจริญมาสู่ชาติบ้านเมือง

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

ที่มา: ผู้วิจัย

จากการที่ผู้วิจัยได้สร้างแผนภาพที่แสดงองค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัยดังกล่าวข้างต้น ซึ่งสามารถขยายความเพิ่มเติมได้ดังนี้

1. ประยุกต์หลักพุทธธรรมเป็นฐาน หมายถึงว่า ผู้วิจัยพิจารณาเห็นว่า หลักพุทธธรรมคืออิทธิบาทธรรมที่นำมาเป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้สามารถนำมาส่งเสริมด้วยการประยุกต์หรือบูรณาการเข้ากับการส่งเสริมการพัฒนาการตื่นตัวทางการเมืองได้ด้วยการ

นำมาเป็นพื้นฐานที่แข็งแกร่งต่อการวางแผนและดำเนินการในกิจกรรมทั้งปวงในทาง การเมือง ซึ่งผู้วิจัยสรุปไว้ในเบื้องต้นตามลำดับคือ ให้ประชาชนมีความนิยมชมชอบทาง การเมือง มีความมูมานะเพียรพยายามเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองอย่างสม่ำเสมอ มีจิตใจ ฝักใฝ่ทางการเมืองแบบมีจริยธรรมทางการเมือง และที่สำคัญที่สุดส่งเสริมในทุกวิถีทางให้ ประชาชนใช้สติปัญญาเป็นตัวควบคุมในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองโดยไม่ใช้อารมณ์ เป็นตัวตัดสินในทุกกิจกรรมทางการเมืองที่เข้าร่วม ซึ่งเรียกว่าใช้ปัญญานำพาทางการเมือง จะทำให้เกิดการเมืองเชิงสร้างสรรค์และเป็นไปอย่างสันติสุข นำไปสู่การพัฒนาการตื่นตัว ทางการเมืองของไทยได้อย่างยั่งยืนต่อไป

2. พูเพื่องเรื่องกระแสการตื่นตัวทางการเมือง หมายถึงว่า การที่สังคมการเมืองไทย จะเกิดการตื่นตัวทางการเมืองได้อย่างเป็นกระแสและต่อเนื่องไม่หยุดไปโดยง่ายนั้น สังคมไทยควรส่งเสริมสถาบันต่าง ๆ อันประกอบด้วยสถาบันครอบครัว สถาบันทาง การศึกษา ภาวประชาสังคม กลุ่มเพื่อน รวมถึงวงการสื่อมวลชนทั้งระบบดั้งเดิมและสื่อใหม่ ระบบออนไลน์ ควรเข้ามาช่วยกล่อมเกลางานการเมืองในหลากหลายรูปแบบอย่างเป็น กระแสและต่อเนื่อง ซึ่งจะทำให้ประชาชนคนไทยมีความตื่นตัวทางการเมืองต่อไป

3. มีการพัฒนาทางการเมือง หมายถึงว่า ผู้วิจัยพิจารณาจากผลของการวิจัยที่ เป็นองค์ความรู้นั้น สามารถนำมาสังเคราะห์เพื่อส่งเสริมการตื่นตัวทางการเมืองในระบอบ ประชาธิปไตย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ซึ่งจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อได้มีการ พัฒนาทางการเมืองเกิดขึ้น กล่าวคือ เบื้องต้นก็ควรสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง เกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตยที่แท้จริง ที่ไม่อิงเผด็จการหรืออำนาจนิยมดังที่เป็นอยู่ใน หลายประเทศ เพราะหากประชาชนมีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองที่ถูกต้องแล้วก็ย่อม ดำเนินการกิจกรรมทางการเมืองที่ถูกต้องชอบธรรมต่อไปอีกประการต่อมาก็คือ การ ส่งเสริมให้ประชาชนมีทัศนคติทางการเมืองเชิงสร้างสรรค์ ทำให้เป็นระบบการเมืองที่เอื้อ ต่อการพัฒนาประเทศให้เจริญรุดหน้า มิใช่เพื่อผลประโยชน์ตนและพวกพ้อง ประการถัดมาก็คือ การส่งเสริมให้ประชาชนมีพฤติกรรมทางการเมืองที่เป็นกระแสต่อเนื่อง ไม่เป็นแบบไฟไหม้ฟาง และประการสุดท้ายก็คือ การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองเพื่อให้ ประชาชนแสดงตนว่าเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยอย่างแท้จริง เพราะพลังของมหาชนหาก แสดงออกพร้อมกันย่อมเป็นพลังมหาศาลที่ทรงอิทธิพลต่อความเป็นไปทางการเมืองได้เป็น อย่างดี จึงทำให้ผู้วิจัยเห็นว่า การพัฒนาทางการเมืองที่เป็นไปอย่างมีระบบจะทำให้เกิดการ ตื่นตัวทางการเมืองอันนำไปสู่การไปใช้สิทธิออกเสียงอย่างท่วมท้นอย่างแน่นอน

นอกจากนี้ ควรส่งเสริมให้พรรคการเมืองไทยเป็นสถาบันทางการเมืองที่เข้มแข็งที่ช่วยทำหน้าที่ให้ความรู้ ปลุกฝังทัศนคติทางการเมืองเพื่อส่งเสริมระบอบประชาธิปไตยให้แก่ประชาชนชาวไทย เพื่อไม่เปิดโอกาสให้แนวคิดเผด็จการนิยมหรืออำนาจนิยมเข้ามาแทรกแซงวิถีแห่งประชาธิปไตยดังที่เคยเกิดขึ้นมา ทั้งนี้ควรให้พรรคการเมืองมีฐานที่ประชาชนเป็นเจ้าของพรรคที่แท้จริงอีกด้วย

ประการสุดท้ายที่สำคัญในการที่จะให้เกิดการตื่นตัวทางการเมืองเป็นกระแสต่อเนื่องได้นั้น ควรส่งเสริมให้การสื่อสารทางการเมือง นั่นก็คือเปิดโอกาสให้มีการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในสื่อต่าง ๆ อย่างหลากหลายโดยไม่ปิดกั้นเสรีภาพการสื่อสาร ควรส่งเสริมให้มีการยอมรับความเห็นต่างในสังคมการเมือง ยอมรับการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมทางการเมืองที่ควรเปิดโอกาสให้มีการสื่อสารทางการเมืองได้อย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมยุคสื่อสารออนไลน์ ควรส่งเสริมให้สังคมยุคนี้มีการนำประเด็นทางการเมืองเชิงสร้างสรรค์เข้ามาสนทนาเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าตลอดไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. จากสภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยที่มีผลต่อการเลือกตั้งทั่วไป ควรที่ภาครัฐจะได้ส่งเสริมให้สถาบันต่าง ๆ ได้เข้ามาจัดให้มีการกล่อมเกลางานการเมือง เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจทางการเมือง มีส่วนร่วมทางการเมือง มีการปลุกฝังทัศนคติทางการเมืองและปลุกฝังให้เกิดพฤติกรรมทางการเมืองที่ดี
2. พรรคการเมืองในประเทศไทย ควรพัฒนาคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้ง การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง และการเสนอนโยบายของพรรคการเมืองเพื่อเป็นตัวกระตุ้นให้ประชาชนเกิดการตื่นตัวทางการเมืองซึ่งจะมีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งต่อไป
3. สื่อสารมวลชนในทางการเมือง ควรที่จะได้วางตนเป็นกลาง โดยเสนอข่าวสารทางการเมืองให้ครอบคลุมทุกด้าน ไม่เอนเอียงไปฝักใฝ่ในฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ซึ่งหากสื่อกระตุ้นทั้งคนรุ่นเก่าและรุ่นใหม่ก็จะเป็นผลให้เกิดการตื่นตัวทางการเมือง
4. การพัฒนาการตื่นตัวทางการเมือง ควรที่ทุกภาคส่วนกล่าวคือทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคมจะได้มีการบูรณาการหรือประยุกต์หลักพุทธธรรม เช่น หลักอริยสัจธรรมเข้ามาส่งเสริมจัดกิจกรรมทางการเมือง ซึ่งจะทำให้เกิดการพัฒนาการ

ตื่นตัวทางการเมืองเชิงสร้างสรรค์ ที่จะนำไปสู่ผู้คนในสังคมการเมืองออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งทั่วไป

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. สถาบันในสังคมไทย ประกอบด้วยสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา กลุ่มเพื่อน เป็นต้น ควรเข้ามามีบทบาททำหน้าที่กล่อมเกลางานการเมือง ด้วยการปลูกฝังทัศนคติ ความรู้ความเข้าใจและจัดกิจกรรมทางการเมืองที่เหมาะสมกับสถานะของกลุ่มบุคคลนั้น ๆ เช่น สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยให้แก่ นิสิต นักศึกษา หรือนักเรียน ตามวาระหรือโอกาสที่สมควร

2. ควรแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งหรือกฎหมายเกี่ยวกับพรรคการเมือง ที่กำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง การนำเสนอนโยบายของพรรคการเมือง รวมถึงการดำรงอยู่ของพรรคการเมืองไทย ที่ให้เป็นปัจจุบันที่สอดคล้องกับบริบทของสังคมไทย

3. ควรที่ภาครัฐจะเปิดกว้างให้ประชาชนชาวไทยใช้สื่ออย่างกว้างขวาง มีเสรีภาพภายใต้กรอบของกติกาที่เป็นธรรม โดยไม่แทรกแซงหรือบิดเบือนการเสนอข่าวสาร อีกทั้งยอมรับความเห็นต่างทางการเมืองที่ทุกฝ่ายควรรับฟังซึ่งกันและกันได้ จะทำให้เกิดบรรยากาศการตื่นตัวทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น

4. ควรที่จะได้มีการปฏิรูปทางการเมืองของไทย ด้วยการมีแผนปฏิบัติการเป็นขั้นตอนที่ชัดเจนที่มุ่งไปสู่การสร้างการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชน เช่น การให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองอย่างมีเสรีภาพทางการเมือง ทั้งนี้ ควรให้ภาครัฐมีหน่วยงานที่ดูแลเรื่องนี้เป็นกรณีเฉพาะ อันจะทำให้เกิดการตื่นตัวทางการเมืองได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาสภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดที่มีผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งในระดับต่ำมากของประเทศไทย เพื่อให้ได้แนวทางแก้ไขปัญหามาไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งทั่วไปในจังหวัดเหล่านั้น

2. ควรศึกษาเจาะลงไปถึงนโยบายของพรรคการเมืองที่ทำอย่างไรจึงจะทำให้ประชาชนสนใจนโยบายที่แต่ละพรรคการเมืองเสนออันก่อให้เกิดการตื่นตัวทางการเมืองได้

3. การพัฒนาทางการเมืองเพื่อกระตุ้นให้ประชาชนเกิดการตื่นตัวทางการเมือง ควรศึกษาหลักกรรมหมวดอื่น ๆ นอกจากอิทธิบาทธรรมเพื่อนำประยุกต์ใช้ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาทางการเมืองที่ดีได้

4. ควรศึกษาเปรียบเทียบการตื่นตัวทางการเมืองที่วัดได้จากการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งทั่วไประหว่างจังหวัดที่มีผู้ไปลงคะแนนมากที่สุดของแต่ละภูมิภาค เพื่อนำมากำหนดกลยุทธ์สร้างความตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- คงฤทธิ์ กุลวงษ์. (2561). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบ่อ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม. *วารสารบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยสวนดุสิต*, 14(3), 113-114.
- บ้านจอมยุทธ. (2562). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย. สืบค้น 12 ธันวาคม 2562, จาก https://www.baanjommyut.com/library_4/constituent/07.html
- ธรรมรัตน์ ธรรมยาฤทธิ์. (2561). สภาพการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลนครอุดรธานี. *วารสารการบริหารท้องถิ่น*, 11(2) ฉบับที่ 2, 60-65.
- วัฒนา แซ่โพระ. (2555). ความตื่นตัวทางการเมืองของเยาวชนในสถาบันการศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครกับการพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ช่วงปี พ.ศ. 2549-2554 (ดุชนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาสื่อสารการเมือง). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกริก.
- พิมพ์นลิน โตไพบูลย์ และคณะ. (2560). ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พ.ศ. 2544-2554. *การประชุมนำเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 12 ปีการศึกษา 2560*, กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรังสิต.

ภาคผนวก

คำแนะนำสำหรับผู้แต่ง

รูปแบบเอกสารอ้างอิงวารสารวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

เอกสารที่นำมาใช้ในการอ้างอิงบทความ ควรมีที่มาจากแหล่งตีพิมพ์ที่ชัดเจน และมีความน่าเชื่อถือสามารถสืบค้นได้ เช่น หนังสือ วารสาร หรืองานวิจัย เป็นต้น ผู้เขียนบทความจะต้องตรวจสอบความถูกต้องของรายการอ้างอิง เพื่อป้องกันความล่าช้าในการตีพิมพ์บทความ เนื่องจากบทความที่มีการอ้างอิงไม่ถูกต้อง จะไม่ได้รับการส่งต่อไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาจนกว่าการอ้างอิงเอกสารจะได้รับการแก้ไขให้สมบูรณ์

การอ้างอิงในเนื้อหาบทความ

รูปแบบการอ้างอิงในเนื้อเรื่องใช้วิธีการอ้างอิงระบบนาม - ปี ตามรูปแบบของ American Psychological Association (APA) โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. การอ้างอิงต้นเนื้อความ ให้ใช้ระบบตัวอักษรโดยระบุชื่อ-นามสกุล ตามด้วยวงเล็บ เปิด-ปิด แล้วระบุปีที่ตีพิมพ์ เช่น ...สอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษฎา แซ่หลี่ (2562) เป็นต้น

2. การอ้างอิงท้ายเนื้อความ ให้ใช้ระบบตัวอักษรโดยใช้ วงเล็บ เปิด-ปิด แล้วระบุชื่อ-นามสกุลของผู้เขียนและปีที่ตีพิมพ์ กำกับท้ายเนื้อความที่ได้อ้างอิง ดังนี้

อ้างอิงจากเอกสารภาษาไทย

1) พระไตรปิฎกและอรรถกถา พระไตรปิฎกและอรรถกถาให้อ้างชื่อคัมภีร์/เล่มที่/ข้อที่/เลขหน้า มาด้วย ตัวอย่างเช่น

“ดูกรภิกษุทั้งหลาย จักร 4 ประการนี้ เป็นเครื่องเป็นไปแก่นมนุษย์และเทวดาผู้ประกอบเป็นเครื่องที่มนุษย์และเทวดาประกอบแล้ว ย่อมถึงความเป็นผู้ใหญ่และความไพบลูญในภคะทั้งหลายต่อกาลไม่นานนัก” (อง.จตุกก. 21/31/37) เป็นต้น

2) ผู้แต่งหนึ่งราย ให้อ้างชื่อผู้แต่งแล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และตามด้วยปีที่ตีพิมพ์ เช่น (เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง, 2560)

3) ผู้แต่งสองราย ให้อ้างชื่อของผู้แต่งทั้งสองรายโดยใช้คำว่า “และ” ในการเชื่อมผู้เขียนทั้งสองแล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่ตีพิมพ์ เช่น (พระมหาสุรนนท์ สุนนโท และเกียรติศักดิ์ สุขเหลือง, 2560)

4) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 รายให้อ้างชื่อของผู้แต่งรายแรกแล้วเพิ่มคำว่า “และคณะ” แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (.) และตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (ธิดาภูมิ หมั่นมีและคณะ, 2560)

5) กรณีที่เนื้อความเป็นเรื่องเดียวกันหรือผลการวิจัยเหมือนกัน แต่มีผู้อ้างอิงหลายคนให้ใช้รายการอ้างอิงที่ใกล้เคียงปีปัจจุบันมากที่สุด

อ้างอิงจากเอกสารภาษาอังกฤษ

1) ถ้ามีผู้แต่งหนึ่งรายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่ง ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (.) และปีที่พิมพ์ เช่น (Keown, 2010)

2) ถ้ามีผู้แต่งสองรายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งทั้งสองราย โดยใช้เครื่องหมายแอนด์ (&) คั่นกลางระหว่างนามสกุลของผู้แต่งทั้งสอง แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (.) และปีที่พิมพ์ เช่น (Hersey & Blanchard, 2010)

3) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 รายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งรายแรกตามด้วย et al. ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (.) และปีที่พิมพ์ (Kaiser et al., 2010)

เอกสารอ้างอิงที่ใช้อ้างอิงในเนื้อหาบทความ จะต้องปรากฏในเอกสารอ้างอิงท้ายบทความทุกรายการ

เอกสารอ้างอิงท้ายเล่ม

(1) พระไตรปิฎก อรรถกถา ทุกเล่มให้อ้างอิงท้ายเล่มด้วยรูปแบบเดียวกัน ดังนี้

ผู้แต่ง. //(ปีที่พิมพ์). //ชื่อพระไตรปิฎก อรรถกถา. //สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

_____. (2539). พระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

(2) หนังสือ

ผู้แต่ง. //(ปีที่พิมพ์). //ชื่อหนังสือ. //(ครั้งที่พิมพ์). //สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์. พระมหาสุทนต์ อากาศโร. (2548). เครือข่าย : ธรรมชาติ ความรู้ และการจัดการ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: พิสิษฐ์ไทย ออฟเซต.

James, C. (2013). *Office markets & public policy*. Chichester, West Sussex: Wiley.

(3) บทความในหนังสือ

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// ใน ชื่อบรรณาธิการ (บรรณาธิการ).// ชื่อเรื่อง.// (เลขหน้าให้อ้าง).// สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

พระสุกิจ จ สุจิณโณ. (2559). การสร้างความคิดนามธรรมในวัฒนธรรมไทย. ใน ปิวิตร ว่องวิระ, *ทฤษฎีและวิธีวิทยาของการวิจัยวัฒนธรรม*. (น. 112). กรุงเทพฯ: อัมรินทร์.

(4) บทความในวารสาร

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// ชื่อวารสาร.// ปีที่ (ฉบับที่).// เลขหน้าแรกที่ตีพิมพ์-เลขหน้าสุดท้ายที่ตีพิมพ์.

ธิดา ภูมิ. (2557). การวางแผนและการติดต่อประสานงานเชิงพุทธ. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 3(1), 25-31.

(5) บทความในสารานุกรม

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// ใน ชื่อสารานุกรม.// (เล่มที่อ้าง, หน้า เลขหน้าที่อ้าง).
วุฒิชัย มูลศิลป์. (2549). กฎหมายตราสามดวง. ใน *สารานุกรมประวัติศาสตร์ไทย* (เล่ม 1, อักษร ก, น. 12-16).

(6) หนังสือพิมพ์

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์, วันที่/เดือน).// ชื่อบทความ.// ชื่อหนังสือพิมพ์.// เลขหน้า.

สุชาติ เพือกสกนธ์. (2549, 9 มิถุนายน). ประชาชนเศรษฐกิจพอเพียง. *ผู้จัดการรายวัน*, น. 13.

(7) สารนิพนธ์, วิทยานิพนธ์, ดุษฎีนิพนธ์

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อวิทยานิพนธ์.// (ระดับวิทยานิพนธ์ สาขาวิชา).// สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

พระปลัดสมพงษ์ กวีวิโส (हरराचार). (2558). รูปแบบการบริหารจัดการวัดเพื่อเป็น ศูนย์กลางการเรียนรู้ของชุมชน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

(8) รายงานการวิจัย

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อเรื่อง.// (รายงานผลการวิจัย).// สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

พระมหาเกษรา กิตติโสภโณ. (2562). รูปแบบการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับวัยรุ่นไทยยุคใหม่ตามหลักพุทธธรรม ผ่านกลไกการขับเคลื่อนโครงการคลินิก

คุณธรรมของพระธรรมวิทยากร (รายงานผลการวิจัย). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

(9) สัมภาษณ์

ชื่อผู้ที่ได้รับการสัมภาษณ์.// (ปีที่สัมภาษณ์, วัน เดือน).// ตำแหน่ง// [บทสัมภาษณ์].

พระปลัดระพิน พุทธิสารโร. (2559, 5 กุมภาพันธ์). อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย [บทสัมภาษณ์].

(10) สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ผู้แต่ง.// (ปีที่เผยแพร่).// ชื่อเรื่อง.// สืบค้น วัน เดือน ปี.// จาก/แหล่งที่มาของข้อมูล.

ธรรมะไทย. (2560). พระพุทธศาสนาในประเทศไทย. สืบค้น 20 มีนาคม 2560, จาก <http://www.dhammathai.org/thailand/thailand.php>

Buddhism Meditation Triratna Find us Community. (2017). *Who Was The Buddha?*. Retrieved March 20, 2017, from <https://thebuddhistcentre.com/text/who-was-buddha>

(11) ราชกิจจานุเบกษา

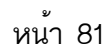
ชื่อเรื่อง.// (พ.ศ., วันที่ เดือนที่ประกาศ).// ราชกิจจานุเบกษา.// เล่ม ตอน.// หน้า.

ข้อกำหนดกรมตำรวจ เรื่อง กำหนดชื่อและประเภทของวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท และประเภทของรถที่ใช้เจ้าพนักงานมีอำนาจตรวจสอบผู้ขับขี่. (2537, 13 กรกฎาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 111 ตอนพิเศษ 30 ง. หน้า 31.

(12) หนังสือพิมพ์

ผู้แต่ง.// (ปีพิมพ์, วัน เดือน).// ชื่อบทความ.// ชื่อหนังสือพิมพ์.// น. หรือ p. หรือ pp. เลขหน้า.

ไทยรัฐ. (2548, 19 เมษายน). เขียวพระสอนศีลธรรม. ไทยรัฐ. น. 3.

ข้อบทรความ (ไทย) (18 pt)

ข้อบทรความ (อังกฤษ) (16 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียนหลัก (ไทย) (16 pt), ชื่อ-นามสกุลผู้เขียนร่วม (ไทย) (16 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียนหลัก (อังกฤษ) (16 pt), ชื่อ-นามสกุลผู้เขียนรวม (อังกฤษ) (16 pt)

หน่วยงานต้นสังกัดผู้เขียนหลัก (ไทย) (16 pt)

หน่วยงานต้นสังกัดผู้เขียนหลัก (อังกฤษ) (16 pt)

E-mail:.....

บทคัดย่อ (18 pt) (ไม่เกิน 300 คำ)

(16 pt) บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

ประเภทของการวิจัย ประชากรกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า

This image shows a full page of white paper with horizontal dashed lines, typical of primary school handwriting practice paper. The lines are evenly spaced and run across the entire width of the page. There are no margins, text, or other markings present.

คำสำคัญ: 3-5 คำ (16 pt) เช่น การเมืองการปกครอง; รัฐบาล; ประชาธิปไตย

Abstract (18 pt) (แปลตามภาษาไทย)

(16 pt) ให้ตรงตามบทความภาษาไทย

Keywords: 3-5 words (16 pt) such as: government politics; government; democracy

บทนำ (18 pt) (ไม่ควรเกิน 4 ย่อหน้า และเขียนให้ครอบคลุมทุกประเด็น)

(16 pt) กล่าวถึงความเป็นมาของเรื่องที่ทำกรวิจัยครั้งนี้ ว่ามีความเป็นมาอย่างไรบ้าง พร้อมทั้งอ้างอิงที่มาของข้อมูลนั้นอย่างถูกต้อง

(16 pt) กล่าวถึงปัญหาที่นำมาสู่การวิจัย ให้ตรงประเด็นกับเรื่องที่วิจัยและเชื่อมโยงกับพื้นที่วิจัย ปัญหานั้นเป็นปัญหาที่เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปและต้องการได้รับการแก้ไข นำเสนอผลงานวิจัยที่ผู้อื่นได้เคยศึกษาไว้แล้ว พร้อมทั้งอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูล

(16 pt) ทบทวนแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการวิจัยในครั้งนี้และหรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย พร้อมทั้งอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูล

(16 pt) สรุปเพื่อเชื่อมโยงไปสู่คำถามและวัตถุประสงค์การวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัย (18 pt)

1. (16 pt)
2. (16 pt)
3. (16 pt)

วิธีดำเนินการวิจัย (18 pt)

(16 pt) เขียนให้ครอบคลุม 5 หัวข้อ ได้แก่ 1. รูปแบบของการวิจัย 2. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ) 4. การเก็บรวบรวมข้อมูล (ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ) 5. การวิเคราะห์ข้อมูล (ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ) และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย (18 pt) (เขียนให้ครบตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้)

(16 pt) ผลการวิจัยตอบวัตถุประสงค์ทุกข้อ

ภาพที่ 1 (ชื่อภาพ) (ถ้ามี)

คำอธิบายภาพ

ตารางที่ 1 (ชื่อตาราง) (ถ้ามี)

คำอธิบายตาราง

อภิปรายผลการวิจัย (18 pt)

(16 pt) อภิปรายผลการวิจัยที่พบตามวัตถุประสงค์ (ค้นพบอะไร สะท้อนให้เห็นถึงอะไร สอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของใคร พร้อมทั้งอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูล

องค์ความรู้จากการวิจัย (16 pt)

(16 pt) ระบุองค์ความรู้ที่ค้นพบจากการวิจัยหรือสังเคราะห์ออกมาในรูปแบบโมเดล พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างของโมเดล และโมเดลมีที่มาจากฐานคิดของแนวคิดหรือทฤษฎีใดอย่างกระชับ เข้าใจง่าย

ข้อเสนอแนะ (18 pt)

(16 pt) นำเสนอข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย อาทิเช่น ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย
ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ และหรือข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง (18 pt)

(16 pt) รูปแบบการอ้างอิงท้ายเรื่องให้วิธีการอ้างอิงระบบนาม-ปี ตามรูปแบบ
American Psychological Association (APA) จำนวนการอ้างอิงในเนื้อหาและท้ายเรื่อง
ต้องตรงกัน

ธิตูฒิ หมั่นมี. (2557). การวางแผนและการติดต่อประสานงานเชิงพุทธ. วารสารพุทธ
นวัตกรรมการจัดการ, 3(1), 25-31.

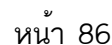
พระมหาสุทิตย์ อากาศโร. (2548). เครือข่าย : ธรรมชาติ ความรู้ และการจัดการ (พิมพ์
ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: พิสิษฐ์ไทย ออฟเซต.

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

วุฒิชัย มูลศิลป์. (2549). กฎหมายตราสามดวง. ใน สารานุกรมประวัติศาสตร์ไทย (เล่ม
1, อักษร ก, น. 12-16).

สุชาติ เผือกสกนธ์. (2549, 9 มิถุนายน). ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. ผู้จัดการรายวัน, น.
13.

James, C. (2013). *Office markets & public policy*. Chichester, West Sussex:
Wiley.

Keywords: 3-5 words (16 pt) such as Buddhism, Buddhist Management, Innovation

Abstract (Thai) (18 pt) (Not more than 300 words)

(16 pt) consistent with Thai abstract.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Keywords: (Thai)

Introduction (18 pt) (should not be more than 4 paragraphs)

(16 pt) mention background of the research topic with brief history as how the topic develops with correct references.....

(16 pt) mention problems leading to research directly to the point of the research and relate the matter to locations in which research is conducted on the common problems generally accepted and want them to be solved.....

(16 pt) Review related at least 2 concepts and theories to be used as guideline for the research and/or theories related to the research topic with correct references of data sources.....

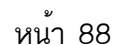
(16 pt) Conclude to connect the matters to research questions and objectives of the research.....

.....

.....

.....

.....

1. (16 pt)

2. (16 pt)

3. (16 pt)

(1.6 pt) Write to cover 5 sub-headlines: Research design, Populations and Samples and Key Informants, Research Instrument (quantitative and qualitative), Data Collection (quantitative and qualitative), Data analysis (quantitative and qualitative), Statistics used to analyzed the data.

(16 pt) results of the research answer all objectives.....

Figure 1: (Name of the figure, if any)

Source: mention the name of the source

Figure captions.....

Table 1 (Name of table, if any)

Table explanation.....

Discussion (18 pt)

(16 pt) Discuss the research findings according to the research objectives (what is discovered? what is reflected? Is it related to at least two topics of the reviewed research works in chapter 2. Discuss them all with references of data sources.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Body of knowledge (18 pt)

(16 pt) Point out the body of knowledge or achievement from the research work. Synthesize the knowledge in form of a model/ Model structure that is concise and easy to understand

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Recommendations (18 pt)

(16 pt) Summarize all research findings in brief, concise and to the point with recommendations derived from the research work as to use the research results and recommendation for further research

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

References (18 pt)

(16 pt) Format of reference is name-year as of American Psychological Associate (APA) References in contents and at the end must be consistent.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตัวอย่างการเตรียมต้นฉบับบทความวิชาการ (8-15 หน้า)

ชื่อบทความ (ไทย) (18 pt)

ชื่อบทความ (อังกฤษ) (16 pt) (ตัวพิมพ์ใหญ่ทั้งหมด)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียนหลัก (ไทย) (16 pt), ชื่อ-นามสกุลผู้เขียนร่วม (ไทย) (16 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียนหลัก (อังกฤษ) (16 pt), ชื่อ-นามสกุลผู้เขียนร่วม (อังกฤษ) (16 pt)

หน่วยงานต้นสังกัดผู้เขียนหลัก (ไทย) (16 pt)

หน่วยงานต้นสังกัดผู้เขียนหลัก (อังกฤษ) (16 pt)

E-mail:

บทคัดย่อ (18 pt) ไม่เกิน 300 คำ)

(16 pt)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คำสำคัญ: 3-5 คำ (16 pt) เช่น การเมืองการปกครอง; รัฐบาล; ประชาธิปไตย

Abstract (18 pt) (แปลตามภาษาไทย)

(16 pt) ให้ตรงตามบทคัดย่อภาษาไทย

.....

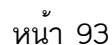
.....

.....

.....

.....

Keywords: 3-5 words (16 pt) such as: government politics; government; democracy

(16 pt) เขียนบททวนแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาเป็นฐานคิดในวิพากษ์ประเด็นต่างๆ ในการเขียนบทความวิชาการ

[illegible]

(16 pt)

[illegible]

ภาพที่ 1 (ชื่อภาพ) (ถ้ามี)

คำอธิบายภาพ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตารางที่ 1 (ชื่อตาราง) (ถ้ามี)

คำอธิบายตาราง

.....

.....

สรุป (18 pt)

(16 pt)

เอกสารอ้างอิง (18 pt)

(16 pt).....รูปแบบการอ้างอิงท้ายเรื่องให้วิธีการอ้างอิงระบบนาม-ปี ตามรูปแบบ

American Psychological Association (APA). จำนวนการอ้างอิงในเนื้อหาและท้ายเรื่อง
ต้องตรงกัน.....

Sample of Original Academic Article Preparation

Name of Academic Article (English) (20 pt)

Name of Academic Article (Thai) (16 pt)

Name and Last name of main author, co-authors (English) (16 pt)

Name and Last name of main author, co-authors (Thai) (16 pt)

Affiliation of the main author (English) (16 pt)

Affiliation of the main author (Thai) (16 pt)

E-mail:

Abstract (18 pt) (Not more than 300 words)

(16 pt)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Keywords: 3 - 5 words (16 pt) such as Buddhism, Buddhist Management, Innovation

Abstract (Thai) (16 pt) (Not more than 300 words)

(16 pt) consistent with Thai abstract

.....

.....

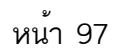
.....

.....

.....

.....

Keywords: (Thai)

(16 pt)

[illegible]

(16 pt)

[illegible]

Figure 1: (Name of the figure, if any))

Source: mention the name of the source

Figure captions.....

Table 1 (Name of table, if any)

Table explanation.....

Conclusion (18 pt)

(16 pt).....

.....

.....

.....

.....

References (18 pt)

(16 pt) Format of reference is name-year as of American Psychological Associate (APA) References in contents and at the end must be consistent.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....